

BOSNA I HERCEGOVINA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

SUD BOSNE I HERCEGOVINE
СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Predmet br.: S1 2 K 002596 14 Kžk

Datum: 15.07.2015. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu: sudija Tihomir Lukes, predsjednik vijeća
sudija Senadin Begtašević, član
sudija Mr. Dragomir Vukoje, član

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
protiv
HARISA ČAUŠEVIĆA

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Dubravko Čampara

Branioци optuženog Harisa Čauševića:

Glavni branilac, advokat Edin Šabanović

Dodatni branilac, advokat Ifet Feraget

SADRŽAJ

IZREKA PRESUDE	3
OBRAZLOŽENJE	15
I. OPTUŽENJE I TOK POSTUPKA.....	15
II. DOKAZNI POSTUPAK.....	17
A. DOKAZI TUŽILAŠTVA, ODBRANE I SUDA	17
B. PROCESNE ODLUKE	32
III. ZAVRŠNE RIJEČI	46
1. Završna riječ tužilaštva	46
2. Završna riječ glavnog branioca.....	48
3. Završna riječ dodatnog branioca	50
4. Završna riječ optuženog	52
IV. RELEVANTNO MATERIJALNO PRAVO	53
V. ARGUMENTACIJA SUDA – OSUĐUJUĆI DIO	55
A. INTERVENCIJA SUDA U POGLEDU ČINJENIČNOG OPISA IZ OPTUŽNICE.....	55
B. OCJENA DOKAZA	56
VI. KRIVIČNOPRAVNA SANKCIJA	84
VII. ODLUKA O TROŠKOVIMA.....	87
VIII. ARGUMENTACIJA SUDA – ODBIJAJUĆI DIO	87
IX. ODLUKA O ODUZIMANJU PREDMETA	88
X. ODLUKA O IMOVINSKOPRAVNIM ZAHTJEVIMA	89

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja, sastavljenom od sudije Tihomira Lukeša, kao predsjednika vijeća, te sudija Senadina Begtaševića i Mr. Dragomira Vukoje, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika Neire Tatlić, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Harisa Čauševića, zbog krivičnog djela Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačke a), d) i f) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, odlučujući po izmijenjenoj optužnici Tužilaštva Bosne i Hercegovine, broj T20 0 KT 0000441 10 od 12.06.2015. godine, nakon održanog javnog pretresa u prisustvu tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Dubravka Čampare, optuženog Harisa Čauševića i njegovih branilaca Edina Šabanovića i Ifeta Ferageta, donio je i javno objavio, dana 15.07.2015. godine, slijedeću

PRESUDU

OPTUŽENI:

HARIS ČAUŠEVIĆ, zvan „Oks“, sin Azema i majke Zinete, rođene Huseinbegović, rođen 31.07.1984. godine u Bugojnu, nastanjen u naselju, – I broj, opština, neoženjen, sa završenom SSS - mašinskom tehničkom školom, državljanin, po narodnosti, nalazi se u pritvoru od 27.06.2010. godine pa nadalje,

I

KRIV JE

Što je

S ciljem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva ili prisiljavanja organa vlasti Bosne i Hercegovine da što izvrše, s ciljem ozbiljne destabilizacije osnovnih političkih, ustavnih i društvenih struktura Bosne i Hercegovine, nakon što se optuženi Haris Čaušević i više

njemu poznatih lica u više navrata sastajali i dogovarali da počine teroristički čin u Bugojnu, pa je tako dana 26/27.06.2010. godine u ranim jutarnjim satima odlučio da počini teroristički čin nanošenjem velike štete na zgradi Policijske uprave Bugojno (PU Bugojno) u Bugojnu, u namjeri da neku osobu s umišljajem liši života, znajući da po prirodi poslova koji se obavljaju u zgradi PU Bugojno svaki dan i neprekidno boravi njemu nepoznati broj policijskih službenika na obavljanju policijskih poslova i znajući da zbog obezbjeđenja vjerskog događaja na Ajvatovici koji se obilježava dana 27.06.2010. godine u ranim jutarnjim satima tog dana u zgradi PU Bugojno boravi povećani broj policijskih službenika, odlučio prvobitno, da se teroristički napad na PU Bugojno izvrši gađanjem iz ručnog bacača granata RPG-a, da bi potom ČAUŠEVIĆ HARIS odlučio da se teroristički napad izvrši podmetanjem i aktiviranjem eksplozivne naprave, pri čemu je prema prethodnom dogovoru i planu, eksploziv trebao do nove, a nedovršene zgrade bolnice iznad Bugojna, donijeti ČAUŠEVIĆ HARIS, od svoje kuće zajedno s ČAUŠEVIĆ ADNANOM koji bi sa sobom od kuće ČAUŠEVIĆ HARISA ponio automatsku pušku tipa "Kalashnikov" „CAL. 7,62 mm“ sa preklopnim metalnim kundakom, vlasništvo ČAUŠEVIĆ HARISA, s napunjenim šaržerom od 30 metaka i još najmanje 10 rezervnih metaka, te bi tu, kod nedovršene zgrade bolnice sklopili eksplozivnu napravu na način da bi eksploziv spojili s kapislama i sporogorećim štapinom, zatim tako sklopljenu eksplozivnu napravu stavili u bijelu plastificiranu vreću koju bi u rukama ponio ČAUŠEVIĆ HARIS i ČAUŠEVIĆ ADNAN, koji bi uz to nosio i automatsku pušku „Kalashnikov“ preko ramena, te nakon što bi došli do zgrade PU Bugojno, sa stražnje strane, ČAUŠEVIĆ ADNAN bi, prema planu, kod jedne zgrade u blizini čuvao stražu da neko ne naiđe, za vrijeme dok ČAUŠEVIĆ HARIS aktivira eksplozivnu napravu i udalji se, te nakon što je ČAUŠEVIĆ ADNAN odbio dalje učešće u planiranom terorističkom napadu, ČAUŠEVIĆ HARIS se istog dana oko 23,00 sati u kafe – internet klubu „Cyber“ u Ulici Zlatnih Ljiljana broj 17 u Bugojnu, našao sa HARAČIĆ ADNANOM i istom saopštio da planira izvršenje terorističkog čina, pa je u ranim jutarnjim satima dana 27.06.2010. godine, nakon što ga je ČAUŠEVIĆ HARIS pozvao telefonom i rekao mu da dođe kod njega kući, HARAČIĆ ADNAN dana 27.06.2010. godine u ranim jutarnjim satima došao u kuću ČAUŠEVIĆ HARISA u ulici Poljice I broj 54, u Bugojnu, gdje je ČAUŠEVIĆ HARIS istom saopštio da će izvršiti teroristički čin napadom na PU Bugojno, te je najprije jednu protivtenkovsku razorno – probojnu minu – 6 (TMRP-6) sam odnio i zakopao u zemlju preko puta svoje kuće na livadi u vlasništvu Nenadić Miće u naselju Poljice I do broja 34 u namjeri da istu upotrijebi za kasniji teroristički napad, zatim napravio dvije improvizovane eksplozivne naprave, tako što je uzevši protivtenkovske mine neutvrđenog tipa i to tri „okrugle“ i jednu „četvrtastu“, stavio u bijelu plastificiranu

vreću, između njih ugurao kapislu i fitilj, a drugu pripremio na način da je u ruksak stavio jednu protivtenkovsku minu neutvrđenog tipa, i dvije improvizovane električne detonatorske kapisle, jednu električnu detonatorsku kapislu (EDK), jednu detonatorsku kapislu (DK) i komad sporogorećeg štapina dužine oko 4000 mm i prečnika oko 5 mm, a što u ukupnosti čini pripremljenu improvizovanu eksplozivnu napravu spremnu za korištenje, a potom, HARAČIĆ ADNANU dao da u ruksaku na leđima nosi opisanu eksplozivnu napravu, te su potom obojica u ručnim kolicima – „tačkama“ zajedno transportovali upakovanu u bijelu plastificiranu vreću, drugu improvizovanu eksplozivnu napravu sačinjenu od tri okrugle i jedne četvrtaste mine koje su u sebi sadržavale neutvrđene količine eksploziva, ali ne manje od 12,5 kg eksploziva Pentrita (PETN) odnosno 20 kg eksploziva Trinitrotoluola (TNT) povezanog s sporogorećim štapinom i kapislom, pa je optuženi ČAUŠEVIĆ HARIS prije dolaska do stambene zgrade koja se nalazi u neposrednoj blizini zgrade PU Bugojno, improvizovanu eksplozivnu napravu koja se nalazila u ruksaku i koju je nosio HARAČIĆ ADNAN, sakrio tako što je na skrovitom mjestu prekrrio kamenjem i pijeskom u namjeri da tu improvizovanu eksplozivnu napravu iskoristi za kasniji teroristički napad, nakon čega su sa tog mjesta dalje gurajući drugu eksplozivnu napravu u ručnim kolicima - „tačkama“ došli do zgrade koja se nalazi u neposrednoj blizini zgrade PU Bugojno, gdje je ČAUŠEVIĆ HARIS rekao HARAČIĆ ADNANU „da je slobodan“ te je ČAUŠEVIĆ HARIS dalje sam, oko 04,50 sati istog dana izvršio postavljanje tako pripremljene improvizovane eksplozivne naprave na stražnji zid zgrade PU Bugojno i aktiviranje iste pripaljivanjem upaljačem sporogorećeg štapina, zbog čega je došlo do eksplozije od koje su policijski službenici koji su se u tom momentu nalazili na obavljanju poslova u zgradi PU Bugojno i to TARIK LJUBUŠKIĆ smrtno stradao, teške tjelesne povrede opasne po život zadobila EDINA HINDIĆ, a lake tjelesne povrede zadobili MUAMER KARADŽA, SANEL HODŽIĆ, SULEJMAN BEŠIĆ, MARINKO KOLAK i MUGDIM ŠKANDRO, pričinjena velika materijalna šteta, i to na objektu – zgradi PU Bugojno u iznosu od najmanje 189.939,00 KM, odnosno u iznosu od najmanje 275.877,00 KM uključujući i štetu na okolnim objektima u Bugojnu, te na ostaloj imovini PU Bugojno i velikom broju vozila građana Bugojna u neutvrđenom iznosu, dok se HARAČIĆ ADNAN gurajući prazna ručna kolica – „tačke“ udaljio sa mjesta eksplozije i istim putem ručna kolica – „tačke“ vratio u garažu kuće HARISA ČAUŠEVIĆA u Ulici Poljice I broj 54 u Bugojnu, da bi se sutradan vratio na mjesto gdje je prethodno ČAUŠEVIĆ HARIS sakrio ruksak, te je HARAČIĆ ADNAN navedeni ruksak izvadio – iskopao te je došavši u blizinu rijeke Vesošnice, iz ruksaka izvadio minu i istu odbacio u rijeku, a ruksak u kojem su se nalazili preostali dijelovi naprave i to dvije improvizovane električne detonatorske

kapisle, jedna električna detonatorska kapisla (EDK), jedna detonatorska kapisla (DK) i komad sporogorećeg štapina dužine oko 4000 mm i prečnika oko 5 mm, također bacio u rijeku,

Dakle, sa ciljem prisiljavanja organa vlasti Bosne i Hercegovine da nešto izvrše, s ciljem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva i ozbiljne destabilizacije osnovnih političkih, ustavnih i društvenih struktura Bosne i Hercegovine, Haris Čaušević počinio teroristički čin nanošenja velike štete objektu Bosne i Hercegovine pri čemu je s umišljajem neka osoba lišena života.

Čime je, optuženi ČAUŠEVIĆ HARIS pod tačkom I ove presude počinio krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačka d) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,

pa ga Sud, na osnovu gore navedenih zakonskih propisa, te primjenom članova 42., 42b. i 48. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,

OSUĐUJE
NA KAZNU DUGOTRAJNOG ZATVORA U TRAJANJU OD 35 (TRIDESETPET)
GODINA

Na osnovu člana 56. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine optuženom ČAUŠEVIĆ HARISU se u izrečenu kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru, počevši od dana lišenja slobode 27.06.2010. godine, pa nadalje za vrijeme trajanja izrečene mjere pritvora.

Na osnovu člana 198. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, Sud oštećene LJUBUŠKIĆ MERSIHU, HINDIĆ EDINU, KARADŽA MUAMERA, HODŽIĆ SANELA, BEŠIĆ SULEJMANA, KOLAK MARINKA, ŠKANDRO MUGDIMA, KUNOVAC VLADIMIRA, ZUKANOVIĆ MUSTAFU, ALVIRA JOSIPA, DAKIĆ BRANKA I SREDNJOBOSANSKI KANTON FEDERACIJE BiH, upućuje da imovinskopravne zahtjeve ostvaruju u parničnom postupku.

Na osnovu člana 186. i 188. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine

obavezuje se optuženi ČAUŠEVIĆ HARIS da nadoknadi sve troškove ovog postupka u odnosu na osuđujući dio presude, o čijoj visini će Sud odlučiti posebnim rješenjem po pribavljanju svih podataka, koje troškove je optuženi ČAUŠEVIĆ HARIS dužan platiti u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti tog rješenja, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II

Na osnovu člana 283. tačka e) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine

OPTUŽBA SE ODBIJA

Da je optuženi HARIS ČAUŠEVIĆ preduzimaio radnje kojima će stvoriti uslove za izvršenje terorističkog čina na teritoriji BiH s ciljem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva ili prisiljavanja organa vlasti Bosne i Hercegovine da što izvrše ili ne izvrše i s ciljem ozbiljne destabilizacije osnovnih političkih, ustavnih i društvenih struktura Bosne i Hercegovine, nastupajući u duhu ideja da u Bosni i Hercegovini treba nasilnim putem uspostaviti državu uređenu po šerijatskom pravu, koje tumačenje i ideje su protivustavne s obzirom da je Bosna i Hercegovina prema članu I. 2. Ustava BiH uređena kao demokratska država, pa je HARIS ČAUŠEVIĆ, na sastancima koji su se događali tokom 2008. godine, prije lišenja slobode i nakon ukidanja pritvora RUSTEMPAŠIĆ RIJADU 16.05.2008. godine pa do njegovog ponovnog pritvaranja dana 22.12.2009. godine, a koji su se održavali u kući RIJADA RUSTEMPAŠIĆA u naselju Odžak, u kući MIRSADA, djevera Čauševićeve sestre Selme u Bugojnu gdje je ČAUŠEVIĆ HARIS tada stanovao, i u kući ČAUŠEVIĆ ADNANA u mjestu Ždralovići, sve u opštini Bugojno, gdje su se navedena lica sastajala zajedno s drugim licima, kojim sastancima je rukovodio RIJAD RUSTEMPAŠIĆ, a u njegovom odsustvu rukovodio HARIS ČAUŠEVIĆ, gdje se, govorilo i tumačilo šta znači džihad, diskutovalo o neophodnosti i načinima vrbovanja islamskih vjernika za uspostavljanje šerijatske države BiH i da ukoliko isti ne budu dobrovoljno pristupali i prihvatili takve ideje da ih treba kažnjavati odnosno ubijati, a šerijatsku državu uspostaviti nasilno, da domaće političare, muslimane, treba ukloniti nasilnim putem jer su oni krivi za loše stanje u BiH, govorilo da su veći neprijatelji islama Bošnjaci u Bosni koji su se odmetnuli od vjere nego kršćani i drugi, tumačilo da treba pozivati ljude muslimane da se vrate vjeri i da ako to

ne učine da je propisano da se uklone tj. ubiju, jer nije haram – nije zabranjeno – ubiti čovjeka nevjernika i da su u današnje vrijeme ti nevjernici političari koji su na vlasti u BiH, pozivalo da se pravi ustanak ili državni udar ne bi li se nevjernici vratili vjeri i Bogu, da se za oružje ne treba sekirati jer su oni finansijski jaki, te nazivajući se „braćom“ koji o onom što se na sastanku priča ne smiju nikom drugom pričati, govorilo da je malo ljudi koji bi oružje uzeli u ruke i da treba veliku pažnju posvetiti biranju tih ljudi, govorilo da oni ne priznaju zakone BiH, da ne priznaju policiju BiH, da nemaju namjeru da se pokoravaju zakonima BiH i da za njih važe samo Božji zakoni, da ovo društvo ne valja, da su vlasti izdale narod, da su političari, vodeće strukture i policija „ćafiri“ – nevjernici, da treba sve promijeniti i stvoriti šerijatsku državu, zatim

optuženi HARIS ČAUŠEVIĆ u cilju stvaranja uslova za izvođenje terorističkog čina, a radi nasilnog uspostavljanja šerijatske države u BiH, prikupljao i posjedovao veliki broj video klipova – video zapisa, u kojima se veličaju teroristički napadi i borbe u Čečeniji i govori čečenskih vođa, pokreta otpora Hataba, Besajeva i Zarkavija iz Iraka, koji sadržaji navedenih video klipova su im služili kao primjer na koji bi se način nešto slično moglo izvesti u BiH, zatim posjedovao na svom računaru video klipove koji prikazuju razne vrste oružja i minsko eksplozivnih sredstava i uputstva za pravljenje eksplozivnih naprava, zatim

optuženi HARIS ČAUŠEVIĆ tokom 2008. godine planirao napad na policijsku patrolu u službenom vozilu PU Bugojno, na relaciji van grada Bugojna, na lokaciji Komar prema Travniku, kojom prilikom je planirao da otme policajce ili da otme dijete policijskog inspektora s ciljem prisiljavanja organa vlasti Bosne i Hercegovine da izvrše puštanje RIJADA RUSTEMPAŠIĆA iz pritvora i da traži RUSTEMPAŠIĆ RIJADA u zamjenu, a ako u tome ne bi uspio, planirao da izvrši napad na policijsku stanicu Bugojno ručnim raketnim bacačem „RPG“ koji je posjedovao u svojoj kući u naselju Poljice u Bugojnu, ili da minira zgradu PU Bugojno, pri čemu je po tom planu, MIRSAD HUSEINBEGOVIĆ trebao da se sa automatskom puškom optuženog ČAUŠEVIĆ HARISA popne na jednu zgradu iznad stare bolnice u Bugojnu, koja je viša i gleda direktno na PU Bugojno i da „čuva leđa“ optuženom ČAUŠEVIĆ HARISU kojem bi u terorističkom činu pomagao ADNAN ČAUŠEVIĆ, do kog planiranog terorističkog čina nije došlo jer da mu je RIJAD RUSTEMPAŠIĆ iz pritvora poručio da to ne radi, da ima velikih šansi da ubrzo izađe i da bi mu taj čin samo naškodilo, zatim

optuženi HARIS ČAUŠEVIĆ, tokom 2008., 2009. i 2010. godine, na njemu poznat

način, u cilju stvaranja uslova za izvršenje terorističkog čina, pribavljao i posjedovao veće količine raznog oružja, municije, minsko – eksplozivnih sredstava i vojne opreme koje je sakrivao na više lokaliteta oko Bugojna, pa je tako,

- Ručni raketni bacač „RPG“, posjedovao i sakrivao kod svoje kuće u naselju Vesela, Bugojno i povremeno isti sakrivao na lokalitetu zvanom “raskršće“ kod sela Ždralovići, zatim,

- Na lokalitetima tzv. „Navrhoštrije“ i “Podovi“, u blizini svetišta Ajvatovica, posjedovao i sakrivao u gustoj šumi u iskopanoj rupi u zemlji automatsku pušku tzv. “ciganka“, 2 automatske puške “kalašnjikov“, veću količinu municije nepoznatog kalibra u vreći, nekoliko okvira za municiju, nekoliko granata i punjenja za RPG, te tokom decembra 2009. godine ili januara 2010. godine na lokalitet „Navrhoštrije“ donio i sakrio više pješadijskih mina tzv. “paštete“ u jedno plastično bure, više okvira za municiju, municiju nepoznatog kalibra i neutvrđenu količinu eksploziva valjkastog oblika, zatim,

- Na lokalitet tzv. “Poreč“, na planini Raduši, mjesto Voljice, opština Gornji Vakuf, donio i sakrio 1 pušku tzv. „papovka“, 1 automatsku pušku tzv. “kalašnjikov“, desetak bombi, 100 do 150 komada municije zapakovane u plastičnoj vreći i angažovao ČAUŠEVIĆ ADNANA koji je sve zakopao u zemlju i čuvao, zatim angažovao isto lice da iz minskih polja na istom lokalitetu iskopava protivtenkovske mine tzv. “šestice“ i iz istih vadi eksploziv i sakriva ga, što je isti i učinio u više navrata, zatim,

- Tokom 2008. godine u dva navrata angažovao i platio troškove benzina KARAŠIN ABDELU da ga isti odveze do “starog“ skrovišta u šumi gdje je imao sakriveno oružje, pa ga je KARAŠIN svojim terenskim vozilom marke „Isuzu“ registarskih oznaka 379-E-496, u maju 2008. godine odvezao do starog kamenoloma u blizini mjesta Koprivnice odakle je optuženi ČAUŠEVIĆ HARIS sam otišao u šumu i odakle je uzeo 2 bombe, zatim,

- U proljeće 2010. godine optuženi ČAUŠEVIĆ HARIS angažovao HARAČIĆ ADNANA, da ga isti u dva navrata odveze do skrovišta u šumi gdje je optuženi ČAUŠEVIĆ HARIS skrivao oružje i to iz kuće optuženog ČAUŠEVIĆ HARISA u naselju Vesela opština Bugojno, da ga preveze u mjesto Ždralovići vozilom vlasništvo oca HARAČIĆ ADNANA sa većom količinom različitih minsko – eksplozivnih sredstava, a posljednji put

desetak dana prije aktiviranja eksploziva na zgradi PU Bugojno kada je HARAČIĆ ADNAN po pozivu optuženog ČAUŠEVIĆ HARISA došao do njegove kuće, kojom prilikom mu je ČAUŠEVIĆ u garaži kuće pokazao veću količinu različitih minsko – eksplozivnih sredstava, nakon čega su navedena sredstva smjestili u gepek vozila vlasništvo oca Haračića, marke „Opel Astra“ karavan, kojim je upravljao HARAČIĆ, te su ta sredstva transportovali na lokaciju iznad sela Ždralovići opština Bugojno odakle je dalje sam ČAUŠEVIĆ HARIS ista odnio na njemu poznatu lokaciju u šumi gdje se prethodno već nalazila određena veća količina minsko – eksplozivnih sredstava i naoružanja i na kojem lokalitetu su ovlaštena službena lica Federalne Uprave policije, Sektora kriminalističke policije, Odjeljenja za borbu protiv terorizma dana 27.08.2010. godine pronašli i izuzeli, kao i izuzeli predmete koji su pronađeni prilikom pretresa i pregleda na lokalitetu naselja Poljice I do broja 34, na imanju u vlasništvu Nenadić Miće, na lokalitetu Poljice III do broja 13A/A na livadi u vlasništvu porodice Mutevelić i u koritu rijeke Vesošnice u Bugojnu, koji predmeti se imaju uništiti nakon pravosnažnosti ove presude, i to:

1. 10 (deset) kontejnera za RRB 90 mm, M 79, „OSA“,
2. 3 (tri) komada ručnih raketnih bacača, „RPG“,
3. 1 (jedna) providna PVC vreća sa PVC pletenom vrećom, bijelom sa

sljedećim sadržajem:

- 13 (trinaest) komada ručnih bombi,
 - 7 (sedam) okvirova za AP sa municijom,
 - 4 (četiri) trotilska metka (TM 500),
 - 9 (devet) komada RPG punjenja,
 - 16 (šesnaest) okvirova za PAP (šnala),
 - 12 (dvanaest) komada detonatora za ručnu bombu.
4. 1 (jedan) komad RB sa optičkim nišanom
 5. 1 (jedan) komad RBR 64 mm M 80 „ZOLJA“
 6. crno plastično bure sa sljedećim sadržajem:
 - 4 (četiri) komada ručnih bombi, kumulativna (BRK M 79),
 - 1 (jedan) komad RBR 64 mm M 80 „ZOLJA“,
 - 1 (jedan) komad barutnog punjenja,
 - 14 (četрнаest) komada granata (kumulativnih projektila za RPG),
 - Staklena tegla sa sljedećim sadržajem:
 - 53 (pedeset tri) puščana metka cal. 7,62x39 mm
 - 3 (tri) komada PMA 2 (protivpješadijska antimagnetna mina)

- 2 (dva) komada kalema sa poteznom žicom
- PVC vreća sa više komada municije 7,62 mm i crvena platnena torbica sa

slijedećim sadržajem:

- 14 (četrnaest) komada tromblona,
- 1 (jedan) komada nekompletnog tromblona,
- 2 (dva) komada repa od tromblona,
- 4 (četiri) komada kasetnih bombi (KB 1) tzv. „zvončići“,
- 1 (jedan) komad PMA 2,
- 1 (jedan) komad okvira za pištolj,
- 1 (jedan) komad potezna sajla za minu (kalem),
- 2 (dva) komada kožne futrole sa po 5 (pet) metaka 7,9 mm,
- 1 (jedan) komad okvir za PAP
- Plastična kutija za sladoled umotana u bijelu platnenu vrećicu a zatim u

plavu platnenu vrećicu sa sljedećim sadržajem

- 1 (jedan) komad PMA 2,
- 1 (jedan) komad upaljač za PMA,
- više komada municije 7,62 mm, 7,9 mm i 12,7mm,

7. metalna tamno zelena kutija za municiju sa sljedećim sadržajem:

- improvizovana eksplozivna naprava sastavljena od eksploziva koji podsjeća na segment eksplozivnog punjenja protivtenkovske mine, eksploziv valjkastog oblika, žice plave i crvene boje i baterija pljosnatog oblika, veći metalni šaraf i plastični sklop koji podsjeća na strujni prekidač pogodan za zatvaranje strujnog kruga pokretanjem u dva smjera (naprava bez detonatora),

- 4 (četiri) komada bustera (pojačivač dejstva detonatora),
- 29 (dvadesetdevet) komada trotilskih metaka (27 valjkastih i 2 četvrtasta),
- 1 (jedan) komad obilježavajuće zrno

8. aluminijski kofer sa slijedećim sadržajem:

- 22 (dvadesetdva) komada ručnih bombi,
- 3 (tri) komada tijela ručne bombe,
- 11 (jedanaest) komada PMA,
- 1 (jedan) komad upaljač za ručnu bombu bez detonatora (samo kašika),
- 3 (tri) komada kalem potezne žice

9. 1 (jedan) komad lopata sa drvenom drškom,

ČIME bi optuženi ČAUŠEVIĆ HARIS pod tačkom II ove presude počinio krivično

djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačka f) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine,

Na osnovu člana 189. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stav 2. tačke a) do f) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, kao i nužni izdaci optuženog i nužni izdaci i nagrada branitelja, u dijelu presude u kojem se optužba odbija, padaju na teret budžetskih sredstava.

III

Na osnovu člana 74. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine Sud izriče

MJERU SIGURNOSTI ODUZIMANJA PREDMETA

I - ODUZIMAJU SE predmeti minsko – eksplozivna sredstava i naoružanje opisano pod tačkama I i II ove presude, i to:

1. 10 (deset) kontejnera za RRB 90 mm, M 79, „OSA“,
2. 3 (tri) komada ručnih raketnih bacača, „RPG“,
3. providna PVC vreća sa PVC pletenom vrećom, bijelom sa slijedećim sadržajem:
 - 13 (trinaest) komada ručnih bombi,
 - 7 (sedam) okvirova za AP sa municijom,
 - 4 (četiri) trotilska metka (TM 500),
 - 9 (devet) komada RPG punjenja,
 - 16 (šesnaest) okvirova za PAP (šnala),
 - 12 (dvanaest) komada detonatora za ručnu bombu.
4. 1 (jedan) komad RB sa optičkim nišanom
5. 1 (jedan) komad RBR 64 mm M 80 „ZOLJA“
6. crno plastično bure sa sljedećim sadržajem:
 - 4 (četiri) komada ručnih bombi, kumulativna (BRK M 79),
 - 1 (jedan) komad RBR 64 mm M 80 „ZOLJA“,
 - 1 (jedan) komad barutnog punjenja,

- 14 (četrnaest) komada granata (kumulativnih projektila za RPG),
 - Staklena tegla sa slijedećim sadržajem:
 - 53 (pedeset tri) puščana metka cal. 7,62x39 mm
 - 3 (tri) komada PMA 2 (protivpješadijska antimagnetna mina)
 - 2 (dva) komada kalema sa poteznom žicom
 - PVC vreća sa više komada municije 7,62 mm i crvena platnena torbica sa slijedećim sadržajem:
 - 14 (četrnaest) komada tromblona,
 - 1 (jedan) komad nekompletnog tromblona,
 - 2 (dva) komada repa od tromblona,
 - 4 (četiri) komada kasetnih bombi (KB 1) tzv. „zvončići“,
 - 1 (jedan) komad PMA 2,
 - 1 (jedan) komad okvira za pištolj,
 - 1 (jedan) komad potezna sajla za minu (kalem),
 - 2 (dva) komada kožne futrole sa po 5 (pet) metaka 7,9 mm,
 - 1 (jedan) komad okvir za PAP
 - Plastična kutija za sladoled umotana u bijelu platnenu vrećicu a zatim u plavu platnenu vrećicu sa slijedećim sadržajem:
 - 1 (jedan) komad PMA 2,
 - 1 (jedan) komad upaljač za PMA,
 - više komada municije 7,62 mm, 7,9 mm i 12,7mm,
7. metalna tamno zelena kutija za municiju sa sljedećim sadržajem:
- improvizovana eksplozivna naprava sastavljena od eksploziva koji podsjeća na segment eksplozivnog punjenja protivtenkovske mine, eksploziv valjkastog oblika, žice plave i crvene boje i baterija pljosnatog oblika, veći metalni šaraf i plastični sklop koji podsjeća na strujni prekidač pogodan za zatvaranje strujnog kruga pokretanjem u dva smjera (naprava bez detonatora),
 - 4 (četiri) komada bustera (pojačivač dejstva detonatora),
 - 29 (dvadesetdevet) komada trotilskih metaka (27 valjkastih i 2 četvrtasta),
 - 1 (jedan) komad obilježavajuće zrno

8. aluminijski kofer sa slijedećim sadržajem:
 - 22 (dvadesetdva) komada ručnih bombi,
 - 3 (tri) komada tijela ručne bombe,
 - 11 (jedanaest) komada PMA,
 - 1 (jedan) komad upaljač za ručnu bombu bez detonatora (samo kašika),
 - 3 (tri) komada kalem potezne žice
9. 1 (jedan) komad lopata sa drvenom drškom,

koji predmeti su pronađeni prilikom pretresa i pregleda lokaliteta Ždralovića, na lokalitetu naselja Poljice I do broja 34, na imanju u vlasništvu Nenadić Miće, na lokalitetu Poljice III do broja 13A/A na livadi u vlasništvu porodice Mutevelić i u koritu rijeke Vesošnice u Bugojnu, koji predmeti se imaju uništiti nakon pravosnažnosti ove presude,

II - ODUZIMAJU SE od optuženog **ČAUŠEVIĆ HARISA** predmeti minsko – eksplozivna sredstava i naoružanje opisano pod tačkama I i II ove presude, koji su bili upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za učinjenje krivičnog djela, koji predmeti se imaju uništiti nakon pravosnažnosti ove presude, i to:

- 1 automatska puška tipa „Kalashnikov“, „CAL. 7,62 mm“,
- 4 okvira za municiju cal. 7,62x39 mm,
- 45 metaka cal. 7,62x39 mm,
- 1 plastični laserski nišan,
- 1 predmet cilindričnog oblika – prepravljeni prigušivač, ručne izrade,
- 1 ručni bacač raketa RPG - / sovjetske proizvodnje, broj 54536,
- 2 projektila (mine) za RPG – 7, bojevi – kumulativni,
- 2 barutna punjenja za projektil (minu) za RPG – 7, koji predmeti su oduzeti po potvrdi Državne agencije za istrage i zaštitu, Regionalni ured Sarajevo, Kriminalističko istražni odsjek, broj 17-14/1-1-47-1/10 od 27.06.2010. godine, pronađeni prilikom pretresa porodične kuće optuženog ČAUŠEVIĆ HARISA,
- 1 bojeva ručna bomba, M75, broj 8250, crne boje, koji predmet je oduzet prema potvrdi MUP FBiH, Federalne uprave policije broj 13/3-sl od 27.06.2013. godine, prilikom lišavanja slobode optuženog ČAUŠEVIĆ HARISA.

OBRAZLOŽENJE

I. OPTUŽENJE I TOK POSTUPKA

1. Tužilaštvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: tužilaštvo) je u ovom predmetu podiglo optužnicu, broj T20 0 KT 0000441 10 od 20.12.2010. godine, koja je potvrđena dana 22.12.2010. godine, te izmijenjena pismenim podneskom tužilaštva, broj T20 0 KT 0000441 10 od 24.09.2012. godine.

2. Optužnicom tužilaštva, broj T20 0 KT 0000441 10 od 20.12.2010. godine, tužilaštvo je optužilo optužene Harisa Čauševića, Adnana Haračića, Nasera Palislamovića, Emina Osmanagića, Harisa Špago i Nedžada Kešku, zbog osnovane sumnje da su optuženi Haris Čaušević, Adnan Haračić i Naser Palislamović počinili krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačke d) i f) u vezi stava 1. sve u vezi sa članom 29. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ BiH) i krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 4., sve u vezi sa članom 29. KZ BiH, sve u smislu člana 53. KZ BiH – sticaj, I-optuženi Haris Čaušević i krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi stava 5. tačke d), sve u vezi člana 26. KZ BiH, sve u smislu člana 53. KZ BiH – sticaj, te optuženi Emin Osmanagić, Haris Špago i Nedžad Keško počinili krivično djelo Pomoć učiniocu poslije učinjenog krivičnog djela iz člana 232. stav 3. u vezi sa stavom 1., sve u vezi sa članom 29. KZ BiH.

3. Tužilaštvo je nakon razdvajanja postupka prema optuženima Eminu Osmanagiću, Harisu Špagi, Nedžadu Keški i Adnanu Haračiću, pravomoćnog presuđenja optuženog Adnana Haračića, te provedenog dijela dokaza tužilaštva, izmijenilo svoju optužnicu pismenim podneskom od 24.09.2012. godine.

4. Postupajući po navedenoj optužnici, prvostepeno vijeće je donijelo presudu broj S1 2 K 002596 11 K (veza X-K-10/995) od 20.12.2013. godine, kojom je optuženi Čaušević Haris oglašen krivim, da je radnjama opisanim u tačkama I i II izreke prvostepene presude, počinio krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačke a), d) i f) KZ BiH. Optuženi je za navedeno krivično djelo osuđen na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 45 (četrdesetpet) godina, u koju se ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru počevši od dana lišenja slobode 27.06.2010. godine, pa nadalje. Na osnovu člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Bosne i

Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP BiH), optuženi je oslobođen od optužbe da je počinio krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 1. u vezi stava 5. tačke d), sve u vezi člana 26. KZ BiH, kako je opisano u tački III izreke presude.

5. Drugostepenom presudom ovog Suda, broj S1 2 K 002596 14 Kž 28 od 12.06.2014. godine, uvažena je žalba branilaca optuženog Harisa Čauševića, te je presuda, broj S1 2 K 002596 11 K (veza broj X-K-10/995) od 20.12.2013. godine, u osuđujućem dijelu ukinuta i određeno je održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Apelaciono vijeće).

6. U skladu sa naprijed navedenom odlukom, pretres je održan pred Apelacionim vijećem, na kojem je tužilaštvo po okončanju dokaznog postupka izmijenilo optužnicu dana 09.06.2015. godine, kojom optuženog Harisa Čauševića tereti za krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačke a), d) i f) KZ BiH. Međutim, dana 12.06.2015. godine, tužilac je izvršio određene korekcije u činjeničnom opisu optužnice od 09.06.2015. godine, ali ne i u pravnoj kvalifikaciji krivičnog djela, tako da je optužnica od 12.06.2015. godine konačna verzija izmijenjene optužnice pred Apelacionim vijećem.

7. Vijeće podsjeća na član 275. ZKP BiH, koji daje mogućnost tužiocu, da na temelju provedenih dokaza, odnosno na rezultatima dokaznog postupka, izmijeni optužnicu. U konkretnom slučaju, Vijeće cijeni, da izmjenama optužnice nije povrijeđeno pravo odbrane, niti je ista proširena na štetu optuženog. Radi se o izmjenama koje samo preciziraju ono za što se optuženi već tereti, bez uvođenja novih činjenica, radnji ili načina izvršenja. Dakle, nasuprot tvrdnjama odbrane, izmjenom optužnice nije došlo ni do kakve značajnije izmjene, osim što je tužilac precizirao činjenični opis iz izreke prvostepene presude u skladu sa drugostepenom odlukom ovog Vijeća i izvedenim dokazima.

8. Ovdje je potrebno istaći da je pretres pred Apelacionim vijećem počeo dana 14.01.2015. godine pred vijećem u sastavu sudija Tihomir Lukes kao predsjednik vijeća, te kao članovi sudije Azra Miletić i Mr. Dragomir Vukoje. Međutim, usljed promjene sastava Apelacionog vijeća, kada je umjesto sudije Azre Miletić, član vijeća postao sudija Senadin Begtašević, pretres je počeo iznova dana 27.03.2015. godine, u skladu sa članom 251. stav 2. ZKP BiH, te su na zahtjev odbrane ponovno izvedeni svi dokazi koje je predložila odbrana optuženog Harisa Čauševića, a koje je prihvatio sud i bili su izvedeni pred Apelacionim vijećem.

9. Također ovo Vijeće želi istaći da pretres pred Apelacionim vijećem predstavlja skraćenu procesnu formu koja je ograničena samo na dio pobijane presude koji se osporava žalbom, odnosno na dio prvostepenog postupka za koji su ukidajućom odlukom utvrđeni pravni i činjenični nedostaci. S tim u vezi, Apelaciono vijeće je vodilo računa da drugostepeni postupak nikako ne smije predstavljati prosto ponavljanje prvostepenog postupka u cjelini, nego racionalnu zakonsku mjeru ograničenog karaktera čiji je cilj da se otklanjanjem pravnih nedostataka iz prvostepene presude donese nova pravilna i zakonita sudska odluka, te da se uspostavi optimalna, višestruko prihvatljiva ravnoteža između neophodne efikasnosti krivičnog postupka i obavezne zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda.

II. DOKAZNI POSTUPAK

A. DOKAZI TUŽILAŠTVA, ODBRANE I SUDA

(a) Opća razmatranja

10. Prilikom odlučivanja o prijedlozima stranaka i branilaca, Apelaciono vijeće je polazeći od relevantnosti, odnosno dovodeći predložene svjedoke u vezu sa drugostepenom ukidnom odlukom, utvrdilo koji svjedoci će se ponovno saslušati, a koji svjedoci se neće saslušati, nalazeći da bi njihovo saslušanje nepotrebno odugovlačilo postupak jer su bez značaja za predmet i nepotrebni, te ne bi koristili ispravljanju bitnih povreda odredaba krivičnog postupka učinjenih u prvostepenom postupku.

11. Sud je razmatrao i cijenio sve izvedene dokaze, ali će se u presudi osvrutati samo na one dokaze koji su relevantni za donošenje odluke, te obrazlagati i iznositi zaključke samo o činjenicama koje su od suštinske važnosti za odluku. Sud podsjeća da član 15. ZKP BiH, koji predviđa princip slobodne ocjene dokaza, koji je ograničen jedino principom zakonitosti dokaza, što znači da je ocjena dokaza oslobođena formalnih pravnih pravila koja bi *a priori* određivala vrijednost pojedinih dokaza. Uspostavljajući ovaj princip, zakonodavac je dao neophodnu slobodu sudskoj vlasti i pokazao povjerenje u prosudbenu moć sudija.

12. Osim što iskaz svjedoka treba biti dat iskreno, neophodno je i da je iskaz pouzdan. Prilikom ocjene iskaza svjedoka koji su svjedočili u predmetnom postupku, Vijeće je posebno cijeno njihovo držanje, ponašanje i karakter, razmotrivši u odnosu na njih i druge dokaze i okolnosti u vezi sa ovim predmetom.

13. Nedosljednosti u iskazu svjedoka ne znače same po sebi da vijeće koje postupa razložno to svjedočenje mora odbaciti kao nepouzdan. S tim u vezi, faktori kao što su vremenski razmak između događaja i svjedočenja, mogući uticaj trećih lica, nepodudarnosti, ili stresne okolnosti u vrijeme događaja ne isključuju automatski mogućnost da se Vijeće osloni na takav iskaz. Međutim, trebalo bi da Vijeće prilikom ocjenjivanja i odmjeravanja težine dokaza vodi računa i takve faktore uzme u obzir.

14. Pri tom Vijeće mora uzimati u obzir relevantne faktore u zavisnosti od konkretnog slučaja, uključujući i ponašanje svjedoka u sudnici, njegovu ulogu u datim događajima, uvjerljivost i jasnoću njegovog iskaza, pitanja da li ima protivrječnosti ili nedosljednosti u njegovim uzastopnim izjavama ili između njegovog svjedočenja i drugih dokaza, ranije primjere lažnog svjedočenja, motivaciju za davanje lažnog iskaza, te odgovore tog svjedoka tokom unakrsnog ispitivanja.

15. Također, u ovom predmetu je uložena i brojna materijalna dokumentacija, pa je stoga Apelaciono vijeće ispitalo svaki uloženi dokaz kako bi odlučilo o njihovoj pouzdanosti i dokaznoj vrijednosti.

16. Dakle, Sud je cijeno dokaze u skladu sa odredbama ZKP BiH, prevashodno primjenjujući pretpostavku nevinosti iz člana 3. ZKP BiH, koja otjelovljuje opšti princip prava prema kojem je na tužilaštvu teret dokazivanja krivice optuženog.

17. Apelaciono vijeće nalazi da član 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u daljem tekstu: EKLJP) ne daje stranci neograničeno pravo da saslušava svjedoke pred sudom i predlaže izvođenje drugih dokaza, odnosno da je diskreciono pravo suda da ocijeni da li bi iskazi predloženih svjedoka ili izvođenje drugih predloženih dokaza bilo relevantno za odlučivanje u konkretnom slučaju.

18. Apelaciono vijeće ukazuje da je tokom vođenja pretresa vodilo računa o osnovnim pravima optuženog, koja su zagantovana kako zakonskim propisima, tako i Ustavom BiH i EKLJP, koja ima neposrednu primjenu i dejstvo u ustavnopravnom sistemu Bosne i

Hercegovine.

19. S obzirom da je pretres pred Apelacionim vijećem kraća faza krivičnog postupka od glavnog pretresa, na njemu se otklanjaju bitne povrede odredaba krivičnog postupka, izvode novi dokazi ili ponavljaju ranije izvedeni dokazi. Ranije izvedeni dokazi mogu se izvesti neposredno pred Apelacionim vijećem ili pročitati odnosno reprodukovati njihov sadržaj izveden na glavnom pretresu tokom prvostepenog postupka. Neposredno izvođenje ovih dokaza je obavezno samo kada svjedoci i vještaci nisu bili unakrsno ispitani, a to je strankama, odnosno braniocu, bilo onemogućeno u prvostepenom postupku.

20. Slijedom navedenog, u pravilu ukidajućom odlukom određen je obim pretresa pred Apelacionim vijećem i on izuzetno može proširiti ukoliko na samom pretresu pred Apelacionim vijećem dođe do novih prijedloga stranaka. U svakom slučaju sud odlučuje o navedenim prijedlozima stranaka shodno primjenjujući odredbe koje važe za glavni pretres, a zakonsko je ovlaštenje suda da procijeni da li je potrebno dodatno izvesti još neke dokaze ukoliko se ukaže potreba za njima na samom pretresu pred Apelacionim vijećem.

21. Ovo vijeće je imajući u vidu specifičnost pretresa pred Apelacionim vijećem, a u skladu sa odredbom člana 317. stav 2. ZKP BiH, prihvatilo sve dokaze koji su izvedeni pred pretresnim vijećem, a koji su bili prihvaćeni od strane istog u prvostepenom postupku i koji se odnose na krivičnopravne radnje koje se stavljaju na teret optuženom Harisu Čauševiću.

22. Polazeći od izvedenih dokaza, ovo Vijeće nalazi da su otklonjeni nedostaci zbog kojih je ukinuta prvostepena presuda, a na koje su žalbe odbrane ukazivale, i to na način da je kao dokazni materijal za svoju odluku uzelo izvedene dokaze, kako one pred prvostepenim sudom, tako i dokaze izvedene tokom pretresa pred Apelacionim vijećem, te je cijeneći iste u smislu člana 281. stav. 2 ZKP BiH, odlučilo kao u izreci presude.

(b) Izvedeni dokazi

23. U tom smislu prihvaćeni su kao dokazi tužilaštva slijedeći subjektivni dokazi,

izvedeni u prvostepenom postupku: svjedoci Mersiha Ljubuškić, Edina Hindić, Muamer Karadža, Mugdim Škandro, Marinko Kolak, Sulejman Bešić, Vladimir Kunovac, Alvir Josip, Mustafa Zukanović, Branko Arežina, Sanel Hodžić, Branko Dakić, Mujo Jahić, Aldin Grižić, Senad Hubjer, Vernes Ramić, Medina Sadiković, Muemin Malkić, Rusmir Dautbegović, Esmir Dautbegović, Tarik Telbiz, Adnan Čaušević, Mirsad Huseinbegović, Emina Bećirhodžić, Jasmin Mekić, Abdel Karašin, zaštićeni svjedok „T1“, Tarik Begović, Mirzet Mehić, Saldin Ivković, Mirsad Džanan, Admin Hodžić, Miralem Halilović, Esad Brkić, Enes Mehić i Adnan Haračić, te vještaci: Hamza Žujo, Mevludin Hajdar, Abdulah Šeta i Salko Bidžević, Ognjen Jevđenić, Jasmin Džanko, Nezir Skorupan, Samir Babić i Rifat Mašić.

24. Subjektivne dokaze odbrane, izvedene u prvostepenom postupku, Apelaciono vijeće je također prihvatilo: Đorđe Blagojević, Almir Čalkić, Rifet Čardaković, Abid Bešić, Dževad Hadžić, Zijad Bevrnja, Senad Mašić, Selvedin Dautbegović, Mevludin Sarajlić, Edhem Omanović, Emir Hodžić, Almir Šupić, Miralem Halilović, Abdel Karašin, Tahir Čaušević, Mirzet Mehić, Mirnesa Čaušević, Mensur Čusto, Edin Kekić, Jasmin Mekić, Saldin Ivković, Refika Memić, Zlatka Pilić, Azra Đelilović, Zineta Čaušević, Enes Čaušević, optuženi Haris Čaušević u svojstvu svjedoka.

25. Apelaciono vijeće je također prihvatilo i materijalne dokaze koji su izvedeni u prvostepenom postupku, kako dokaze tužilaštva, tako i dokaze odbrane, koji se odnose na predmetno krivično djelo, te je izvršilo uvid u iste.

26. U tom smislu prihvaćeni su slijedeći materijalni dokazi tužilaštva: Zapisnik o saslušanju svjedoka – oštećenog (Muamer Karadža) od 13.10.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka (Alvir Josip) od dana 06.10.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka (Branko Arežina) od dana 06.10.2010.g., Obdukcioni zapisnik od 28.6.2010.g. Instituta za sudsku medicinu, dr. Hamza Žujo, Fotodokumentacija od 1.7.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, (obdukcija leša Tarika Ljubuškića), Fotodokumentacija od 5.7.2010.g. Centra za forenziku i podršku, Zapisnik o uviđaju od 28.06.2010. godine FUP-a – mjesto eksplozije, Zapisnik o uviđaju od 27.06.2010.g. FUP-a; trasa kretanja Čaušević Harisa nakon izvršenja krivičnog djela, Fotodokumentacija od 5.7.2010. godine Centra za forenziku i podršku; prikaz napuštanja lica mjesta, Skica lica mjesta, Centra za forenziku i podršku, napuštanje lica mjesta Čaušević Harisa, Fotodokumentacija od 5.7.2010.g. MUP SBK, PS Bugojno, Očevid mjesta događaja sakrivanja osumnjičenog Čaušević Harisa – parking prostor iza bivše upravne zgrade G.P. „Gorica”,

Zapisnik o očevidu od 28.6.2010. godine MUP SBK, PS Bugojno - uvid i popis materijalne štete nastale na zgradi i prostorijama PU Bugojno, Fotodokumentacija od 5.7.2010. godine, MUP SBK, PS Bugojno - Očevid unutrašnjosti PU Bugojno – prizemlje, Fotodokumentacija od 5.7.2010. godine MUP SBK, PS Bugojno – Očevid unutrašnjosti PU Bugojno – I sprat, Fotodokumentacija od 5.7.2010.g. MUP SBK, PU Bugojno – Očevid unutrašnjosti PU Bugojno – II sprat, Fotodokumentacija od 5.7.2010.g. MUP SBK, PU Bugojno – Očevid unutrašnjosti PU Bugojno – podrumi, Zapisnik o saslušanju svjedoka (Muemin Malkić) od 14.07.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka (Adnan Čaušević) od 12.07.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka (Huseinbegović Mirsad) od dana 25.08.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka (Jasmin Mekić) od dana 19.08.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Abdel Karašin broj 02/3-2-207-10 od 16.09.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Islam Safić, broj 13/3-695 od 16.09.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka (Esad Brkić) od dana 16.09.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka (Esad Brkić) od dana 22.10.2010.g., Nalaz vještačenja tragova eksploziva od 07.07.2010. godine Centra za forenziku i podršku, Nalaz vještačenja tragova eksploziva od 13.8.2010.g. Centar za forenziku i podršku, Nalaz vještačenja tragova eksploziva od 28.9.2010.g. Centar za forenziku i podršku, Izvještaj o izvršenom vještačenju minsko-eksplozivnih sredstava od 10.11.2010.g. Centra za forenziku i podršku, Izvještaj o izvršenom vještačenju minsko-eksplozivnih sredstava od 11.11.2010.g. Centra za forenziku i podršku, Izvještaj o izvršenom vještačenju minsko-eksplozivnih sredstava od 11.11.2010.g. Centra za forenziku i podršku, Izvještaj o izvršenom vještačenju minsko-eksplozivnih sredstava od 03.11.2010.g.; Centra za forenziku i podršku, Balističko vještačenje broj 09-14/1-3-04-5-5285/10 od 11.11.2010.g. Centra za forenziku i podršku, Odsjek za balistička i mehanoskopska vještačenja, Izvještaj o izvršenom vještačenju tragova pronađenih nakon eksplozije broj 09-14/4-04-5-4221 od 11.11.2010. godine Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za KDZ i TZ, Izvještaji koji proizlaze iz do sada izvršenih vještačenja po Naredbama Tužilaštva brojevi KTA-302/10, KTA – 410/10 I T20 0 KT 0000441 10 broj 09-14/4-05-4-3175/10 od 2.12.2010. godine, Balističko vještačenje broj 09-14/1-3-04-5-3175/10 od 03.11.2010.g. Centra za forenziku i podršku, Odsjek za balistička i mehanoskopska vještačenja, Nalaz forenzičke analize po vještaku Skorupan Neziru iz decembra 2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Haračić Adnana, od 20.04.2012. godine, Nalaz i mišljenje vještaka Babić Samira od 21.10.2010. godine, Usmena naredba Suda za pretres od 27.06.2010. godine, zapisnik o pretresanju stana od 27.06.2010. godine, potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od

27.06.2010. godine, potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od 27.06.2010. godine, Fotodokumentacija – pretres kuće Čaušević Harisa, Nalaz i mišljenje vještaka Mašić Rifata (očitovanje podataka sa mobilnih telefonskih aparata i SIM kartica broj 09-14/4-04-5-3175 od 06.10.2010. godine Centra za forenziku i podršku), Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 13/3-sl. Od 27.06.2010. godine (ručna bomba), Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 13/3-sl od 27.06.2010. godine, Potvrda broj 02/3-5-04-2-/10 E.H: od 27.06.2010. godine, MUP SBK Travnik (predaja predmeta i tragova oduzetih od Čaušević Harisa), Dopis broj 09-13/3-04-3-3175 od 08.09.2010. godine Federalne uprave policije sa priložima: Fco Usmene naredbe Suda broj 13/3-670 od 07.09.2010. godine; Zapisnik o pretresanju broj 13/3-671 od 7.9.2010. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 13/3-672 od 7.09.2010. godine, Izvještaj o izvršenom pretresu broj 13/3-673 od 08.09.2010. godine, Fotodokumentacija – pretres kuće Čaušević Haris od 27.06.2010. godine, Fotodokumentacija od 06.07.2010. godine, pretres kuće Čaušević Harisa, Poljice – I, broj 54, Bugojno i Fotodokumentacija od 20.11.2010. SIPA-e – primopredaja predmeta, Izvještaj o izvršenom pretresu broj 13/3 – 666 od 06.09.2010. godine FUP-a Sektor krim. Policije, odjeljenje za borbu protiv terorizma sa priložima: Zapisnik o pretresanju br. 13/3-sl.-1 od 04.09.2010. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta br. 13/3-sl-2 od 04.09.2010. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta br. 13/3-sl-3 od 04.09.2010. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta br. 13/3-sl-4 od 04.09.2010. godine, zatim, Fotodokumentacija broj 02/3-5-04-2-985/10 H.P. od 14.09.2010. godine, MUP SBK, Travnik, Sektor krim. Policije – pretres stana koji je koristio Haračić Adnan, Fotodokumentacija broj 14/5-221/10 od 7.9.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, odjeljenja za operativnu krim. Tehniku – pokazivanje mjesta na koje je dovezena eksplozivna naprava uz Službeni izvještaj broj 14/5-221/10 od 07.09.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku, pretres na lokalitetu Poljice I do broj 34, Poljice III, broj 13 a/a I u Ulici Dr. Wagnera br.14 Bugojno, Fotodokumentacija broj 14/5-223/10 od 7.9.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, odjeljenja za operativnu krim. Tehniku – pokazivanje mjesta na koje je dovezena eksplozivna naprava uz Službeni izvještaj broj 14/5-223/10 od 07.09.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku, pretres na lokalitetu Poljice I do broj 34, Poljice III, broj 13 a/a i u Ulici Dr. Wagnera br.14 Bugojno, Fotodokumentacija broj 14/5-224/10 od 7.9.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, odjeljenja za operativnu krim. Tehniku – pokazivanje mjesta na koje je dovezena eksplozivna naprava uz Službeni izvještaj

broj 14/5-224/10 od 07.09.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku, pretres na lokalitetu Poljice I do broj 34, Poljice III, broj 13 a/a i u Ulici Dr. Wagnera br.14 Bugojno, Skica lica mjesta broj 14/5-224/10 od 07.09.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku – pronalazak protivtenkovske mine 6 u naselju Poljice I do broja 34 na imanju Nenadić Miće, Zapisnik o uviđaju broj 13/3 – 669 od 07.09.2010. godine Federalne Uprave policije, Sektora kriminalističke policije, Odjeljenja za borbu protiv terorizma - pronalazak protivtenkovske mine 6 u naselju Poljice I do broja 34 na imanju Nenadić Miće, Zapisnik o uviđaju broj 13/3-676 od 08.09.2010. godine Uprave policije, Sektora za krim policije, odjeljenja za borbu protiv terorizma – pronalazak predmeta u koritu rijeke Vesošnice, Fotodokumentacija broj 14/5 – 229/10 od 13.09.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za operativno krim. Podršku –pregled terena dana 08.09.2010. godine, uz Službeni izvještaj o pregledu lica mjesta broj 14/5-229/10 od 13.09.2010. godine Centra za forenziku i podršku, odjeljenja za operativnu krim. tehniku – pronalazak predmeta u koritu Vesošnice, Izvještaj sačinjen povodom pretrage terena na lokalitetu Poljice u Bugojnu, broj 14/4-1004 od 15.09.2010. godine Centra za forenziku i podršku, Službeni izvještaj sačinjen povodom izvršenog uviđaja nakon eksplozije ispred Policijske uprave Bugojno broj 14/4-728 od 16.07.2010. godine Centra za forenziku i podršku, Fotodokumentacija broj 14/5 – 215/10 od 01.09.2010. godine Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku – kriminalističko tehnički pregled lica mjesta izvršen dana 26. i 27.08.2010. godine u Bugojnu na lokalitetu Ždralovići – Navrhoštije uz Službeni izvještaj broj 14/5-215/10 od 01.09.2010. godine Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku – pretres na lokalitetu Ždralovići – Navrhoštije, općina Bugojno, Zapisnik o uviđaju broj 13/3-646 od 30.08.2010. godine FUP-a, Sektora krim. Policije, Odjeljenja za borbu protiv terorizma – pronalazak minsko-eksplozivnih sredstava, municije i drugih sredstava na lokalitetu Ždralovići – Navrhoštije, Službeni izvještaj sačinjen povodom pretrage lokaliteta Navrhoštije, Bugojno, broj 14/4-961 od 31.08.2010. godine, Centra za forenziku i podršku Odjeljenje za KDZ i TZ, Službeni izvještaj o pretrazi terena i napuštenih objekata u izgradnji broj 13/3-534 od 14.07.2010. godine, FUP-a, Sektor krim policije, Odjeljenje za borbu protiv terorizma, Dopis broj 09-13/3-04-3-3175 od 12.08.2012. godine, FUP-a, Sektor kriminalističke policije sa priložima : * fotografije, Fco Zapisnika, Fotodokumentacija, Fco Zapisnika, CD, DT – 60 Izvještaj o izvršenom pretresu broj 13/3-/10 od 28.06.2010. godine sa priložima (Usmena Naredba, Zapisnik i Potvrde o oduzimanju predmeta x2), Zapisnik o pretresanju osobe broj

13/3-466-3/10 od 28.06.2010. godine, Potvrda o privremenom oduzimanju predmeta broj 13/3-466-2/10 od 28.06.2010. godine, Dopis broj 02/4-3-2-040-16/10 MUP Kantona Sarajevo, Treća policijska uprava, odjeljenje krim policije sa priložima (Fco Naredbe; Izvještaj; Zapisnik, potvrda o privremenom oduzimanju), Fotodokumentacija broj 09-14/5-141/10 od 2.7.2010. godine; Centra za forenziku i podršku, odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku – pretres Palislamović Nasera uz Službeni izvještaj broj: 14/5-141/10 od 2.7.2010. godine, Centra za forenziku i podršku; Odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku – izuzimanje tragova prilikom pretresa Palislamović Nasera, Fotodokumentacija broj 09-14/5-142/10 Centra za forenziku i podršku, odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku – pretres PMV marke Ford Mondeo reg. oznaka 794-T-352; uz Službeni izvještaj broj 14/5-142/10 od 2.7.2010. godine Centra za forenziku i podršku, odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku – izuzimanje tragova prilikom pretresa pmv marke Ford Mondeo, Fotodokumentacija broj 09-14/5-143/10, Centra za forenziku i podršku, odjeljenja za operativnu kriminalističku tehniku – pretres kuće i pomoćnih objekata koje koristi Palislamović Naser uz Sl. Izvještaj broj 14/5-143/10 od 2.7.2010. godine – izuzimanje tragova prilikom pretresa kuće P.Nasera, Knjiga (fco) Generalštaba Armije BiH; Uprava za vojno školstvo: MINSKO EKSPLOZIVNA SREDSTVA - ukupno.str. 237), Dopis – Kaznena evidencija; SBK – policijska uprava Bugojno; od 27.10.2010. godine, Izvod iz kaznene evidencije; USK – policijska stanica Ključ, od 28.10.2010. godine, Zapisnik o ispitivanju svjedoka Čaušević Mirnese od 17.08.2010. godine, Nalaz i mišljenje o izvršenom vještačenju broj 09-14/1-2-04-5-3545 od 13.08.2010. godine, Centar za forenziku i podršku - Vještak Maja Martinović Muk, Nalaz i mišljenje o izvršenom biološkom vještačenju broj 09-14/1-2-04-5-3175 od 27.09.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Nalaz i mišljenje o izvršenom biološkom vještačenju broj 09-14/1-2-04-5-3175 od 30.07.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Naredba Tužilaštva BiH broj KTA-302/10 od 29.06.2010. godine, Naredba Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 25.08.2010. godine, Procjeniteljni elaborat nastale štete na objektima usljed eksplozije u Bugojnu dana 27.06.2010. godine, Analiza grafičkih prikaza FUP, broj 09-13/2-1-474 od 01.11.2010. godine.

27. U dodatnom dokaznom postupku pred pretresnim vijećem, tužilaštvo je provelo dokaz čitanjem iskaze optuženih Harisa Čauševića koji je dao u toku istrage, i to Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Čaušević Harisa, FUP broj: 13/3-sl od 27.06.2010. godine, Zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Harisa Čauševića Tužilaštvo BiH, broj T20 0 KT 0000441 10 od 29.06.2010. godine, proveden je i dokaz saslušanjem vještakinje Maje

Martinović Muk, zatim vještak Ferid Ibrahimović, svjedoka Elvisa Kumbarića, te predstavnik oštećenog Srednjo-bosanskog kantona, Milica Vukadinović, zamjenica Kantonalnog pravobranitelja Srednjo-bosanskog kantona.

28. Odbrana optuženog je izvela slijedeće materijalne dokaze pred pretresnim vijećem, koje također prihvata i ovo Vijeće: video zapis pošte u Bugojnu, službena zabilješka Državne agencije za istrage i zaštitu broj 17-14/2-114/10 od 28.06.2010. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Sarajlić Mevludina Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj 13/3-724 od 24.09.2010. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Halilović Miralema Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova broj 13/3-6694/10 od 16.09.2010. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Halilović Miralema Tužilaštvo BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 21.10.2010. godine, Zapisnik o saslušanju svjedoka Pilić Zlatke MUP Travnik broj 02/3-2-166/10 od 13.08.2010. godine, 5a Dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 09.05.2012. godine, Dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 15.11.2012. godine, zapisnik o saslušanju svjedoka Đelilović Azre MUP Bugojno broj 02/4-2/10 od 27.6.2010. godine, dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 15.11.2012. godine, Dopis Tužilaštva BiH američkoj ambasadi broj T20 0 KT 0000441 10 od 02.09.2010. godine, Dopis Ministarstva pravde SAD-a broj SR-C110 SR 137 od 18.10.2010. godine, Dopis Ministarstva pravde SAD-a broj 80 D-SR-C110 WF-243369 od 09.12.2011. godine, Dopis Ministarstva pravde SAD-a broj 80 D-SR-C110 WF-243369 od 09.12.2011. godine, službena zabilješka PU Bugojno broj 02/4-2-SL/10 od 30.06.2010. godine, izvod iz evidencije o događajima, službena zabilješka PU Bugojno broj 02/4-3-1024/10 od 19.07.2010. godine, Dopis FUP – ispitivanje tragova eksploziva broj 09-14/1-1-05-5-3175 od 22.11.2010. godine, Dopis FUP – ispitivanje tragova eksploziva broj 09-14/1-1-04-5-3175 od 19.11.2010. godine, službena zabilješka FUP-a broj 13/3-755 od 05.10.2010. godine, službena zabilješka PU Bugojno broj 02/4-3-/10 od 28.06.2010. godine, CD- za snimkom Čaušević Harisa, članak sa depo portala o premlaćivanju Čaušević Harisa, naredba Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 11.08.2010. godine, Prijedlog za izdavanje naredbe Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 14.09.2010. godine, Naredba Suda BiH broj X-KRN-10/995 od 15.09.2010. godine, Naredba Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 16.09.2010. godine, Dopis Općinski sud u Bugojnu br. 46 0 K 020894 10 Kps od 09.11.2010. godine, službena zabilješka FMUP-a od dana 21.10.2010. godine, dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 15.11.2012. godine, dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 06.12.2011. godine, zahvalnica Džemat Vrbanja Banja Luka 19.07.2003. godine,

pozivnica za otvaranje Džamije u džematu Vrbanja za 19.07.2003. godine, slika Džamije, pozivnica za otvaranje Džamije u Boljkovcu za 26.07.2003. godine, slika obnove džamije, isječak iz novina Avaz 28.04.2003. tekst "Obnavlja se 18 banjalučkih džamija", slika sa obnove džamije na kojoj se nalazi Čaušević Enes i još dvije osobe, slika sa obnove džamije na kojoj se nalazi Čaušević Enes sa još jednom osobom, zahvalnica za Čaušević Azema, takvim za 2010. godinu, dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 15.08.2010. godine i dopis Tužilaštva BiH broj T20 0 KT 0000441 10 od 04.09.2013. godine.

29. Pored navedenog, Apelaciono vijeće je tokom pretresa prihvatilo prijedlog odbrane optuženog da se preslušaju, a nakon toga i neposredno saslušaju pred ovim Vijećem, slijedeći svjedoci: Muamer Karadža, Mustafa Zukanović, Josip Alvir, Branko Arežina, Adnan Čaušević, Amir Čorić, Aldin Grižić, Vernes Ramić, Milica Vukadinović, Saša Petrović, Dragan Papić, Islam Čaušević, Aner Hadžimahmutović, Jasmin Mekić, Edin Kehić, Adnan Haračić, te vještaci Maja Martinović Muk, Mevludin Hajdar i Jasmin Šarić.

30. Kao materijalni dokazi odbrane, u spis predmeta su uvršteni slijedeći dokazi: APO-1 Zapisnik o saslušanju svjedoka-oštećenog Muamera Karadže od 13.10.2010. godine; APO-2 Zapisnik izjava broj 02/1-3 /10 od 17.07.2010. godine data u privremenim prostorijama PS Bugojno od strane Muamera Karadže; APO-3 Službena zabilješka, broj 02/4-3-sl/10 od 27.06.2010. godine sačinjena od strane pomoćnika komandira za kriminalitet PS Bugojno Muamer Karadža; APO-4 Službena zabilješka, broj 02/4-3-1024/10 od 19.07.2010. godine sačinjena od strane Muamera Karadže; APO-5 Operativni plan, broj 02/4-3-EOP:75/10 MK od 23.06.2010. godine, plan odobrio Nikica Mišura; APO-6 Službena zabilješka, broj 02/4-3-/10 od 27.06.2010. godine, sačinjena od strane Josipa Alvira i Branka Arežine; APO-7 Službena zabilješka, broj 02/4-3-sl/10 od 27.06.2010. godine, sačinjena od strane Josipa Alvira; APO-8 Službena zabilješka, broj 02/4-3-04-2-/10 od 27.06.2010. godine, sačinjena od strane Mustafe Zukanovića; APO-9 Zapisnik Izjava, broj: 02/1-3/10 od 19.07.2010. godine, izjavu dao Branko Arežina; APO-10 Službena zabilješka, broj 02/4-3-/10 od 27.06.2010. godine, sačinjena od strane Vladimira Kunovca; APO-11 Službena zabilješka, broj 02/4-2-03/09 od 09.01.2009. godine sačinjena od strane Muamera Karadže; APO-12 Informacija Obavještajno-sigurnosna agencija BiH, broj: 05-10035/10 od 15.07.2010. godine; APO-13 Službena zabilješka Državne agencije za istragu i zaštitu BiH, broj: 17-14/1-1-04-1-429/10 od 28.06.2010. godine, sačinjena od strane Amira Čorića; APO-14 Obavještenje Državne

agencije za istragu i zaštitu BiH, broj: P-16-05-04-3-145/10 od 19.12.2014. godine; APO-15 Dopis Državne agencije za istragu i zaštitu BiH, broj: 17-14/1-1-04-1-221-2/10 od 28.06.2010. godine; APO-16 Dopis Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KT 0000441 10 od 11.12.2014. godine, dostavljanje dokaza advokatu Ifetu Feragetu; APO-17 Dopis Državne agencije za istragu i zaštitu BiH, broj: P-16-05-04-3-145/10 od 26.11.2014. godine - Obavještenje i video zapis; APO-18 Dopis Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KT 000441 10 od 24.11.2014. godine, koji je upućen FUP-u na okolnosti dostavljanja helikopterskog snimka lica mjesta u Bugojnu; APO-19 Naredba Tužilaštva BiH, broj: T20 0 KT 000441 10 od 24.11.2014. godine, koja je upućena Državnoj agenciji za istrage i zaštitu BiH na okolnosti dostavljanja fotokopije priloga i video zapisa sa uviđaja koji je sačinjen nakon aktiviranja eksplozivne naprave koja je postavljena na policijsku zgradu u Bugojnu dana 27.06.2010. godine; APO-20 Dopis RTRS, broj 8184/14 od 10.12.2014. godine; APO-21 Dopis BHRT, broj 101-2264/14 od 11.12.2014. godine; APO-22 Dopis Federalne uprave policije, broj: 10-11/6-04-3-5870 od 26.11.2014. godine, kojim FUP-obavještava da nije sačinjen helikopterski snimak lica mjesta; APO-23 Dopis Pritvorske jedinice na državnom nivou, broj: SL-216-1/15 od 30.04.2015. godine; APO- 24 Nalaz vještaka Maje Martinović Muk, broj: 09-14/1-2-04-5-3175 od 30.09.2010. godine; APO-25 Nalaz vještaka Maje Martinović Muk, broj: 09-14/1-2-04-3-3175 od 06.10.2010. godine; APO 26 Nalaz specijalističke službe javna ustanova Dom zdravlja Bugojno od 27.06.2010. godine; APO 27- Nalaz klinike za urgentnu medicinu KUM Sarajevo od 27.06.2010. godine; APO 28- Nalaz i mišljenje nefrologa; APO 29- Nalaz KUM Sarajevo institut za radiologiju od 27.06.2010. godine; APO 30- Nalaz KUM Sarajevo odjel radiologije od 27.06.2010. godine; APO 31- Nalaz KUM Sarajevo odjel radiologije od 27.06.2010. godine; APO 32- Uputnica za laboratoriju medicinske ustanove Travnik; APO 33- Uputnica Doma zdravlja Travnik za bolnicu odjel hirurgije od 27.06.2010. godine; APO 34- Laboratorijski nalazi od 27.06.2010. godine; APO 35- Laboratorijski nalazi od 27.06.2010. godine; APO 36- EKG dijagram od 27.06.2010. godine; APO 37- Službena zabilješka kriminalističke policije FUP-a broj: 13/3-482 od 29.06.2010. godine; APO 38- Zapisnik o lišenju slobode Policijske stanice Travnik, broj: 02/7-3-58/10 od 27.06.2010. godine; APO 39- Zapisnik o predaji lišene osobe Policijske stanice Travnik broj: 02/7-3-58/10 od 27.06.2010. godine; APO 40 - Zapisnik o predaji lišene osobe Policijske stanice Travnik broj: 02/7-3-58/10 od 27.06.2010. godine; APO 41- Zapisnik o predaji lišene osobe Federalne uprave policije nadležnom tužilaštvu broj: 14/2-3-97/10 od 29.06.2010. godine; APO 42- Video zapis sa ročišta o određivanju pritvora od 01.07.2010. godine; APO 43- Izvještaj o izvršenom pretresanju Federalne uprave

policije broj: 13/3-867 od 15.11.2010. godine; APO 44- Zapisnik o pretresanju Federalne uprave policije broj: 13/3-864 od 12.11.2010. godine; APO 45- Podnesak advokata Edina Šabanovića upućen FUP dana 15.12.2014. godine; APO 46- Dopis Federalne uprave policije broj: 10-11/6-04-3-6251 od 24.12.2014. godine kojim obavještavaju da su sve dokaze dostavili Tužilaštvu BiH; APO 47- Novinski članci Večernji list od 21.04.2015. godine; APO 48- Službena zabilješka Federalne uprave policije broj: 13/3-504 od 02.07.2010. godine; APO 49- Podnesak odbrane od 12.05.2015. godine koji su uputili Tužilaštvu BiH na okolnosti dostavljanja službene zabilješke sačinjene od strane Dragana Papića; APO 50- Oslobođenje - članak od 29.06.2010. godine; APO 51- Dopis Tužilaštva BiH od 28.12.2010. godine; APO 52- Izvještaj Ministarstva unutrašnjih poslova Travnik broj: 02/1-3-04-2-92 od 22.07.2010. godine; APO 53- Informacija Policijske uprave Bugojno broj: 02/4-2-sl/10 od 02.07.2010. godine koju je sačinio Islam Čaušević; APO 54- Dopis Tužilaštva BiH, broj T20 0 KT 0000441 10 od 28.11.2014. godine; APO 55- Članak dnevnog lista Dnevni avaz od 28.06.2010. godine; APO 56- Članak Oslobođenja od 18.03.2013. godine; APO 57- Video snimak uviđaj lica mjesta Aktiviranje eksplozivne naprave Bugojno od 27.06.2010. godine; APO-58 Nalaz i mišljenje vještaka Jasmina Šarića od 03.06.2015. godine.

31. Također je i sud izveo svoje dokaze u ponovljenom postupku, i to: AP-1 Foto-skica Bugojna –svjedok Branko Arežina; AP-1.1 Foto-skica Bugojna –svjedok Branko Arežina; AP-2 Dopis KPZ broj: 01-12-1324/15 od 10.02.2015. godine informacija za svjedoka Adnana Haračića; AP-2.1 Dopis KPZ broj: 01-12-1324/15 od 10.02.2015. godine informacija za svjedoka Adnana Haračića-DOPUNA.

(c) Nezakoniti dokazi

32. Apelaciono vijeće je utvrdilo da je u toku postupka u istražnoj fazi došlo do povrede člana 71. stav 2. ZKP BiH, odnosno da oduzeti predmeti od optuženog, kao i drugi prikupljeni predmeti koji se dovode u vezu s njim, nisu otvoreni i pregledani na zakonit način, a odredbe koje propisuju otvaranje i pregledanje privremno oduzetih predmeta i dokumentacije su imperativnog karaktera, te nepoštivanje istih rezultira nezakonitošću dokaza. Dakle, nakon ovog propusta tužilaštva, predmeti postaju nezakoniti dokazi, iako su pribavljeni u skladu sa zakonskom procedurom. Stoga je ovo

Vijeće određene dokaze oglasilo nezakonitim i na istim nije zasnovalo svoju odluku, u skladu sa članom 10. ZKP BiH. Takvi dokazi su, shodno navedenom, izdvojeni iz sudskog spisa, a sve u cilju poštivanja načela pravičnosti postupka iz člana 6. EKLJP.

33. Naime, odredbom člana 71. stav 1. i 2. ZKP BiH, propisano je da otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije vrši tužitelj, te da je njegova dužnost da o tom postupku (otvaranju i pregledu) obavijesti fizičku ili pravnu osobu od koje je predmet oduzet, sudiju za prethodni postupak i branioca. Odsustvo navedenih osoba ne sprječava tužitelja da izvrši otvaranje i pregledanje privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije, ali će u zapisniku o otvaranju i pregledanju privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije tužitelj naznačiti osobe koje su, u skladu dužnosti obavještavanja iz člana 71. stav 2. ZKP BiH, prisustvovala ovoj radnji, odnosno njihovo odsustvovanje, uz napomenu da su navedene osobe uredno obaviještene. Također, u zapisniku o otvaranju i pregledanju mora se unijeti u kakvom stanju je nađen omot, odnosno pečat. Ovoj radnji mogu prisustvovati vještaci ili stručne osobe, ako je njihova prisutnost potrebna zbog davanja nalaza i mišljenja, odnosno zbog pružanja odgovarajuće stručne pomoći.

34. S tim u vezi potrebno je naglasiti da član 71. stav 2. ZKP BiH ne pravi razliku između predmeta koji su individualno određeni, odnosno predmeta koji su prilikom oduzimanja popisani i za koje je izdata potvrda o oduzimanju, i predmeta čiji popis prilikom oduzimanja nije moguć.

35. Nije sporno da je pretres stana i osoba vršen po naredbi Suda BiH, nakon čega su na osnovu iste naredbe oduzeti predmeti od optuženog, ali su povrede procesnog zakona, prema mišljenju ovog Vijeća, učinjene od strane tužilaštva u trenutku kada je propustilo da izvrši otvaranje i pregled ovih privremeno oduzetih predmeta, koje povrede su ne samo formalne, nego i suštinske prirode. Međutim, to ne znači da istražne radnje koje su poduzete prije toga i dokazi koji su proizašli iz tih radnji predstavljaju nezakonite dokaze, iz razloga što su istražne radnje vršene u skladu sa zakonom, odnosno prije zakonske obaveze otvaranja i pregledanja dokaza od strane tužilaštva, koja radnja je nedvojbeno izostala, što je rezultiralo nezakonitošću oduzetih predmeta-dokaza.

36. Slijedom navedenog, ovo Vijeće smatra da su zapisnici, foto-dokumentacija, potvrde i drugi dokazi koji su proizašli iz poduzetih istražnih radnji zakoniti dokazi i na njima se može zasnovati sudska odluka, s obzirom da učinjena povreda člana 71. ZKP

BiH nije kontaminirala te dokaze.

37. Međutim, nezakonitim se ukazuju određeni nalazi i mišljenja vještaka Mevludina Hajdara, Abdulaha Šete, Salke Bidževića, Ognjena Jevđenića, Jasmina Džanke, Nezira Skorupana, Samira Babića, Rifata Mašića, Maje Martinović Muk, Jasmina Šarića¹, iz razloga što su rezultat doktrine „plodova otrovne voćke“. Naime, o zakonitosti vještačenja presudno odlučuje zakonitost prethodne radnje kojom su predmeti prikupljeni, a s obzirom da Apelaciono vijeće nalazi da je izostala radnja otvaranja i pregleda privremeno oduzetih predmeta, što automatski za sobom povlači nezakonitost tih dokaza, i svi ostali

-
- ¹ - Nalaz forenzičke analize po vještaku Neziru Skorupanu iz decembra 2010. godine;
- Nalaz vještačenja tragova eksploziva broj 09-14/1-1-04-5-3545 od 13.08.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za kriminalističkotehnička vještačenja, po vještaku Mevludinu Hajdaru;
 - Nalaz vještačenja tragova eksploziva broj 09-14/1-1-04-3-3175 od 28.09.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za kriminalističkotehnička vještačenja, po vještaku Mevludinu Hajdaru;
 - Nalaz vještačenja tragova eksploziva broj 09-14/1-1-04-3-3175 od 26.10.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za kriminalističkotehnička vještačenja, po vještaku Mevludinu Hajdaru;
 - Izvještaj o izvršenom vještačenju minsko-eksplozivnih sredstava broj 09-14/4-04-5-5285/10 od 10.11.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za KDZ i TZ, po vještacima Abdulahu Šeti i Salki Bidževiću;
 - Izvještaj o izvršenom vještačenju minsko-eksplozivnih sredstava broj 09-14/4-04-5-3175/10 od 11.11.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za KDZ i TZ, po vještacima Salki Bidževiću i Abdulahu Šeti;
 - Izvještaj o izvršenom vještačenju minsko-eksplozivnih sredstava broj 09-14/4-04-5-3175/10 od 11.11.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za KDZ i TZ, po vještacima Abdulahu Šeti i Salki Bidževiću;
 - Izvještaj o izvršenom vještačenju minsko-eksplozivnih sredstava broj 09-14/4-04-5-3175/10 od 03.11.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za KDZ i TZ, po vještacima Salki Bidževiću i Abdulahu Šeti;
 - Balističko vještačenje broj 09-14/1-3-04-5-5285/10 od 11.11.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za kriminalistička vještačenja, Odsjek za balistička i mehanoskopska vještačenja, po vještaku Jasminu Džanki;
 - Balističko vještačenje broj 09-14/1-3-04-5-3175/10 od 03.11.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za kriminalistička vještačenja, Odsjek za balistička i mehanoskopska vještačenja, po vještaku Jasminu Džanki;
 - Očitavanje podataka sa mobilnih telefonskih aparata i SIM kartica broj 09-14/4-04-5-4348 od 21.10.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za KDZ i TZ, po vještaku Samiru Babiću;
 - Očitavanje podataka sa mobilnih telefonskih aparata i SIM kartica broj 09-14/4-04-5-3175 od 06.10.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za KDZ i TZ, po vještaku Rifatu Mašiću;
 - Ispitivanje tragova eksploziva broj 09-14/1-1-04-5-3175 od 19.11.2010. godine, po vještaku Mevludinu Hajdaru;
 - Analiza grafičkih prikaza broj 13/2-1- ili 09-13/2-1-474 od 01.11.2010. godine, po vještaku Elvisu Kumbariću;
 - Nalaz i mišljenje o izvršenom biološkom vještačenju broj 09-14/1-2-04-5-3545 od 13.08.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za kriminalistička vještačenja, po vještaku Maji Martinović Muk;
 - Nalaz i mišljenje o izvršenom biološkom vještačenju broj 09-14/1-2-04-5-3175 od 27.09.2010. godine, Centra za forenziku i podršku, Odjeljenja za kriminalistička vještačenja, po vještaku Maji Martinović Muk;
 - Nalaz i mišljenje o izvršenom biološkom vještačenju broj 09-14/1-2-04-5-3175 od 30.09.2010. godine, po vještaku Maji Martinović Muk;
 - Nalaz i mišljenje o izvršenom biološkom vještačenju broj 09-14/1-2-04-3-3175 od 06.10.2010. godine, po vještaku Maji Martinović Muk;
 - Nalaz i mišljenje vještaka Jasmina Šarića, juni 2015. godine.

dokazi proizašli iz navedenih dokaza, kao što je npr. nalaz i mišljenje vještaka, predstavljaju nezakonite dokaze i na njima se ne može temeljiti sudska odluka.

38. Shodno tome, Apelaciono vijeće zaključuje da su nabrojani nalazi i mišljenja ovih vještaka „plodovi otrovne voćke“, te samim tim ne mogu predstavljati osnov za donošenje zakonite sudske odluke, iako su urađeni profesionalno i u skladu sa pravilima struke.

39. Stoga, Apelaciono vijeće zaključuje da svako postupanje suprotno odredbi člana 71. ZKP BiH proizvodi nezakonitost takvog dokaza, pa čak i ako se radi o predmetima koji su dobrovoljno predati od strane lica od kojeg se oduzimaju, te da i u takvim situacijama predmeti moraju biti otvoreni na zakonom propisan način, odnosno identifikovani, pa tek naknadno dostavljeni na vještačenje.

40. Da se radi o povredama koje sa sobom nose ozbiljne posljedice, koje se ogledaju u nezakonitosti dokaza, ukazuje i odluka Ustavnog suda BiH, broj AP 291/08 od 19.11.2011. godine, koja u paragrafu 48. potvrđuje naprijed navedene stavove suda, te se u istom navodi slijedeće:

„Međutim, Ustavni sud naglašava da navedeno obrazloženje u potpunosti zanemaruje imperativne odredbe st. 1. i 2. članka 135. ZKPRS, kcjima je propisano da otvaranje i pregledanje privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije vrši tužitelj, te da je njegova dužnost da o tom postupku (otvaranju i pregledu) obavjesti fizičku ili pravnu osobu od koje je predmet oduzet, suca za prethodni postupak i branitelja. Ustavni sud podsjeća na to da odsustvo navedenih osoba (fizičke ili pravne osobe od koje je predmet oduzet, suca za prethodni postupak i branitelja) ne spriječava tužitelja da izvrši otvaranje i pregledanje privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije, ali da će u zapisniku o otvaranju i pregledanju privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije tužitelj naznačiti osobe koje su, sukladno dužnosti obavještavara iz stavka 2. članka 135. ZKPRS, prisustvovali ovcj radnji, odnosno njihovo odsustvovanje, uz napomenu da su navedene osobe uredno obavještene. Također, u zapisniku o otvaranju i pregledanju mora se unijeti u kakvom stanju je nađen omot, odnosno pečat. Uzima se da spomenuto otvaranje i pregledanje predmeta i dokumentacije predstavlja uviđaj. S tim u svezi, ovcj radnji mogu prisustvovati vještaci ili stručne osobe, ako je njihova prisutnost potrebna zbog davanja nalaza i mišljenja, odnosno zbog pružanja odgovarajuće stručne pomoći (npr., točnog popisa oduzetih predmeta i dokumentacije).“

41. Potrebno je također istaći da je Ustavni sud BiH zauzeo identičan stav i u

recentnoj praksi tog suda, u predmetima broj AP 3364/10 od 12.02.2014. godine i broj AP 460/12 od 10.02.2015. godine, te da ovi predmeti u cijelosti prihvataju argumentaciju iz naprijed navedene odluke.

42. Tako se u presudi Ustavnog suda BiH, broj AP 460/12 od 10.02.2015. godine, u paragrafu 33., navodi da: „U konkretnom slučaju, Ustavni sud zapaža, kako to jasno proizlazi iz činjeničnog stanja predmeta, da tužitelj nije postupio prema imperativnoj odredbi članka 71. ZKPBiH, te nije obavio otvaranje i pregled oduzetih predmeta od apelanta, mada navedena odredba ne propisuje bilo kakve izuzetke u kojim tužitelj nema obvezu postupiti prema tim odredbama.“

43. Ovakav stav Ustavnog suda BiH se može primijeniti na konkretan slučaj, s obzirom da tužilac nije mogao slobodnom procjenom okolnosti konkretnog slučaja zaključiti da nije potrebno otvaranje i pregledanje oduzetih dokaza, što je dovelo do nezakonitosti istih.

B. PROCESNE ODLUKE

44. Apelaciono vijeće je tokom pretresa donijelo određeni broj procesnih odluka o kojima će biti više riječi u nastavku teksta, s obzirom da je sud na pretresu dao samo kratke razloge za donošenje istih.

(a) Prigovor stvarne nadležnosti

45. Dana 16.03.2015. godine, optuženi je istakao prigovor stvarne nadležnosti, vezujući ga za izuzeće glavnog tužioca Tužilaštva BiH zbog njegove navodne pristrasnosti.

46. U tom pogledu, Apelaciono vijeće je donijelo odluku da navedeni prigovor nije osnovan, iz razloga što sud po službenoj dužnosti vodi računa o stvarnoj nadležnosti Suda, u skladu sa članom 23. ZKP BiH i članom 7. Zakona o Sudu BiH.

47. Naime, u članu 7. Zakona o Sudu BiH se jasno navodi da je Sud nadležan za

krivična djela utvrđena KZ BiH, a tužilaštvo je optuženom stavilo na teret krivično djelo koje je propisano tim zakonom, i to u članu 201. Osim toga, Apelaciono vijeće odlučuje o žalbama protiv odluke donesene u prvom stepenu, shodno odredbi člana 23. stav 1. tačka b) ZKP BiH, što je ovdje slučaj, tako da prigovor nije osnovan ni u tom pogledu.

(b) Zahtjevi za izuzeće

48. Sud je od strane optuženog i njegove odbrane u toku postupka pred Apelacionim vijećem primao zahtjeve za izuzeće, pa je tako dana 06.03.2015. godine traženo izuzeće postupajućeg tužioca Dubravka Čampare, dana 16.03.2015. godine traženo je izuzeće glavnog tužioca Tužilaštva BiH, dana 20.03.2015. godine traženo je izuzeće svih članova Apelacionog vijeća poimenično, dana 06.04.2015. godine traženo je izuzeće postupajućeg tužioca Dubravka Čampare, dana 08.05. 2015. godine traženo je izuzeće svih članova Apelacionog vijeća poimenično, dana 01.06.2015. godine traženo je izuzeće postupajućeg tužioca Dubravka Čampare i svih članova Apelacionog vijeća poimenično, te dana 29.06.2015. godine traženo je izuzeće predsjednika Suda BiH, svih članova Apelacionog vijeća poimenično, postupajućeg tužioca i glavnog tužioca Tužilaštva BiH.

49. Postupajući po navedenim zahtjevima donesene su odluke² u kojima je data detaljna argumentacija zašto nisu uvaženi podneseni zahtjevi za izuzeće.

² - Zahtjev za izuzeće tužioca Tužilaštva BiH – Dubravka Čampare zaprimljen dana 09.03.2015. godine / Rješenje Glavnog tužioca Tužilaštva BiH, broj A-363/14 od 11.03.2015. godine, kojim se zahtjev odbija kao neosnovan.

- Zahtjev za izuzeće Glavnog tužioca Tužilaštva BiH Gorana Salihovića zaprimljen dana 17.03.2015. godine (kao i dopuna istog zahtjeva zaprimljena 17.03.2015. godine) / Rješenje Kolegija tužilaca Tužilaštva BiH, broj A-81/15 od 19.03.2015. godine, kojim se zahtjev u cijelosti odbija kao neosnovan.

- Zahtjev za izuzeće članova Apelacionog vijeća zaprimljen dana 23.03.2015. godine / Rješenje Opšte sjednice Suda BiH, broj Su-10-129/15 od 25.03.2015. godine.

- Zahtjev za izuzeće tužioca Tužilaštva BiH – Dubravka Čampare zaprimljen dana 07.04.2015. godine / Rješenje Glavnog tužioca Tužilaštva BiH, broj A-363/14 od 09.04.2015. godine, kojim se zahtjev odbacuje kao nedopušten.

- Zahtjev za izuzeće članova Apelacionog vijeća zaprimljen dana 11.05.2015. godine / Rješenje Apelacionog vijeća, broj S1 2 K 002596 14 Kžk od 11.05.2015. godine, kojim se zahtjev u cjelini odbacuje.

- Zahtjev za izuzeće tužioca Tužilaštva BiH – Dubravka Čampare zaprimljen dana 02.06.2015. godine / Rješenje Glavnog tužioca Tužilaštva BiH, broj A-363/14 od 08.06.2015. godine, kojim se zahtjev odbacuje kao nedopušten.

50. Izuzetak od navedenog je bio samo u slučaju kada je traženo izuzeće članova Apelacionog vijeća na dane 01.06.2015. godine i 29.06.2015. godine, kada je Apelaciono vijeće odlučivalo i odbacilo zahtjeve odbrane.

51. Naime, dana 01.06.2015. godine, optuženi Haris Čaušević je tražio izuzeće Vijeća iz razloga što smatra da Vijeće otežava odbrani u pogledu prikupljanja dokaza od tužilaštva. U tom smislu, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kojom se odbacuje zahtjev optuženog jer je očigledno usmjereno na odugovlačenje predmetnog krivičnog postupka. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je direktno primijenilo EKLJP.

52. Također i dana 29.06.2015. godine traženo je izuzeće predsjednika Suda BiH, svih članova Apelacionog vijeća poimenično, postupajućeg tužioca i glavnog tužioca Tužilaštva BiH. S obzirom da optuženi i njegova odbrana nisu dostavili u pisanoj formi navedene zahtjeve, Apelaciono vijeće je odlučilo o svom izuzeću.

53. Kao razloge za izuzeće svih članova vijeća optuženi i odbrana su istakli da se optuženi nalazi nezakonito u pritvoru, te da pritvor ne može trajati poslije 12.6.2015. godine i da bi ostanak optuženog u pritvoru bio protivno njegovim pravima iz EKLJP. Osim toga, ukazano je da odbrana nije dobila sve dokaze od tužilaštva, te da je na podnesak odbrane od 17.6. sud dostavio odgovor 19.6. ne osvrćući se na navode branioca, čime se opstruiše odbrana. Iz ovih razloga je traženo izuzeće svih članova vijeća, dok je za sudije Tihomira Lukesa i Mr. Dragomira Vukoja još naglašeno da su nezakonito postupali, jer kada su donijeli drugostepenu odluku, ista je dostavljena tek u oktobru 2014. godine, te stoga nije promptno odlučeno, čime je ugrožena sloboda optuženog. Također je ukazano da su potvrđivanjem optužnice protiv sudije Azre Miletić, stvorene ozbiljne implikacije vezano za sudije Lukesa i Vukoja. Stoga odbrana sumnja u nepristrasnost članova vijeća, jer javnost vrši pritisak da se donese osuđujuća presuda u ovom predmetu. Odbrana se pri tome pozvala na član 6. EKLJP, jer ZKP BiH ne pruža dovoljnu zaštitu optuženom.

54. Apelaciono vijeće je, u skladu sa članom 6. EKLJP, odbacilo zahtjev odbrane za izuzeće svih članova Apelacionog vijeća, jer je prima facie neosnovan, a što se tiče izuzeća glavnog tužioca i postupajućeg tužioca, sud je odbranu uputio da se obrate nadležnim, a da će za izuzeće predsjednice suda odlučiti opća sjednica, nakon što dostave svoje zahtjeve u pisanoj formi, kao što su to do tada činili.

55. Prije svega, Apelaciono vijeće će ukazati na relevantne odredbe koje su primijenjene u navedenim slučajevima:

56. Odredbom člana 29. ZKP BiH (Razlozi za izuzeće) regulirano je: (1) Sudija ne može vršiti sudijsku dužnost: ... f) ako postoje okolnosti koje izazivaju razumnu sumnju u njegovu nepristrasnost.

57. Odredbom člana 30. stav 5. ZKP BiH je izričito propisano da se u zahtjevu za izuzeće ne mogu ponovo navoditi razlozi koji su isticani u zahtjevu za izuzeće koji je ranije odbijen.

58. Član 32. ZKP BiH (Odlučivanje po zahtjevu za izuzeće): (4) Ako je zahtjev za izuzeće iz člana 29. tačka f. ovog Zakona podnesen poslije početka glavnog pretresa ili ako je postupljeno protivno odredbama člana 30. stav 4. i 5. ovog zakona, zahtjev će se odbaciti u cjelini, odnosno djelimično. Rješenje kojim se zahtjev odbacuje donosi vijeće. U donošenju tog rješenja ne može učestvovati sudija čije se izuzeće traži. Protiv rješenja kojim se zahtjev odbacuje nije dopuštena žalba.

59. Nadalje, odredbom člana 13. stav 2. ZKP BiH regulirano je da je Sud dužan da postupak provede bez odugovlačenja i onemogućiti svaku zloupotrebu prava koja pripadaju osobama koje učestvuju u postupku.

60. Odredbom člana 239. ZKP BiH (Obaveze sudije, odnosno predsjednika vijeća) regulirano je: (1) Sudija, odnosno predsjednik vijeća rukovodi glavnim pretresom. (2) Dužnost sudije, odnosno predsjednika vijeća je da se stara za svestrano pretresanje predmeta i otklanjanje svega što odugovlači postupak, a ne doprinosi razjašnjenju stvari.

61. Kako iz naprijed navedenog proizilazi, optuženi i njegova odbrana su u više navrata podnosili zahtjeve za izuzeće svih članova Apelacionog vijeća, u skladu sa članom 29. tačka f) ZKP BiH, izražavajući sumnju kako u nepristrasnost predsjednika vijeća, tako i u nepristrasnost ostalih članova vijeća, o čemu postoje odluke u sudskom spisu. Međutim, odbrana je na dane 01.06. i 29.06.2015. godine podnijela zahtjeve za izuzeće svih članova vijeća u skladu sa članom 6. EKLJP. U tim slučajevima, Apelaciono vijeće je odbacilo zahtjeve, s obzirom da su isti podneseni poslije početka pretresa i iz razloga što se razlozi za izuzeće ponavljaju, te je u tom smislu ovo Vijeće na osnovu člana 32. stav 4. ZKP BiH, kao i direktnom primjenom EKLJP donijelo takvu odluku.

62. Također jedan od razloga je i da se radi o pritvorskom predmetu koji zahtijeva hitnost u postupanju, cijeneći da u ponovljenoj procesnopravnoj situaciji optuženi lično zloupotrebljava svoja procesna prava neosnovano tražeći izuzeće Vijeća iz istih ili sličnih razloga, koji su i ranije ocijenjeni kao neosnovani. Stoga je Vijeće odbacilo navedeni zahtjev kao nedopušten iz razloga odredbe člana člana 30. stav 5. ZKP BiH, kojom je izričito propisano da se u zahtjevu za izuzeće ne mogu ponovo navoditi razlozi koji su isticali u zahtjevu za izuzeće koji je ranije, kao i zbog očigledne zloupotrebe optuženog u vezi sa korištenjem procesnih ovlaštenja iz odredbi ZKP BiH.

(c) Suđenje bez prisustva optuženog

63. Optuženi Haris Čaušević na dane 27.03.2015. godine, 13.04.2015. godine, 20.04.2015. godine, nije pristupio na pretres, dok je na dane 18.05.2015. godine, 01.06.2015. godine i 29.06.2015. godine, napustio suđenje prije njegovog završetka.

64. Dana 27.03.2015. godine, predsjednik vijeća je konstatovao da je zaprimio službenu zabilješku iz pritvorske jedinice gdje se nalazi optuženi Haris Čaušević vezano za nedolazak optuženog na zakazani pretres. Kao razlog za svoj nedolazak optuženi je naveo da želi da spava, dok je njegov branilac istakao da se dan ranije čuo sa optuženim kada mu je optuženi kazao da se ne osjeća dobro. Cijeneći navedene razloge, Apelaciono vijeće je donijelo odluku da će se pretres voditi bez prisustva optuženog, s obzirom da optuženi nije dao adekvatno i prihvatljivo obrazloženje, kojim bi opravdao svoj nedolazak.

65. Nadalje, dana 13.04.2015. godine, predsjednik vijeća je konstatovao da optuženi nije pristupio na pretres, te da je obaviješten da je razlog nedolaska zubobolja optuženog. Nakon određene pauze, predsjednik vijeća je obavijestio prisutne da je nazvao pritvorsku jedinicu i da je dobio službenu zabilješku povodom odbijanja optuženog da pristupi na ročište pred ovim Sudom. Naime, optuženi se izjasnio da neće prisustvovati pretresu zbog bolesti. Nakon toga, predsjednik vijeća je razgovarao sa nadležnim iz pritvorske jedinice i tražio informaciju da li je optuženi tražio medicinsku pomoć, te je saznao da se optuženi javio zbog zubobolje i da je dobio apaurin. Sud smatra da je optuženi mogao doći pred sud i pojasniti razloge zašto nije sposoban da prati suđenje. Slijedom navedenog, sud je zaključio da nije opravdan razlog za

nedolazak optuženog pred Apelaciono vijeće. Stoga je donio rješenje da će se pretres održati bez prisustva optuženog Harisa Čauševića.

66. Dana 20.04.2015. godine, predsjednik vijeća je konstatovao nedolazak optuženog Harisa Čauševića, te da je zaprimio službenu zabilješku od komandira smjene pritvorske jedinice, u kojoj se navodi da je optuženi odbio da dođe pred sud, a kao razlog je naveo da nije obaviješten da treba doći. Odbrana optuženog je istakla da je jedan od razloga za nedolazak optuženog ubrzani postupak pred Apelacionim vijećem.

67. Razmotrivši navedene razloge, sud je donio rješenje da će se suđenje održati bez prisustva optuženog, iz razloga što je sud od samog početka postupka pred Apelacionim vijećem utvrdio plan rada i termine suđenja, i to ponedjeljak i petak, a kasnije je uveden još i utorak radi nadoknade zbog vođenja postupka iznova. Dakle, neprisustvovanje optuženog je sud cijenio neopravdanim, jer je optuženi ranije obaviješten da se suđenja održavaju ponedjeljkom, utorkom i petkom, a pošto ni prethodni put optuženi nije bio prisutan na pretresu, dobio je audio snimak ročišta, gdje je zabilježeno kada će se održati nastavak pretresa.

68. Dakle, sud je u navedenim slučajevima, kada je optuženi odbio da prisustvuje pretresima i pored primjene mjere pritvora, održao zakazani pretres bez prisustva optuženog, s obzirom da je optuženi bio blagovremeno i uredno pozvan, te nije dao opravdane razloge za svoj nedolazak i svjesno se odrekao svog prava da prisustvuje suđenju, s tim da su glavni i dodatni branilac štitili njegova prava i interese. Optuženom je nakon održanih pretresa dostavljen audio zapisnik sa ročišta.

69. Ovdje je potrebno istaći da je Apelaciono vijeće prilikom donošenja navedenih procesnih odluka imalo u vidu da odredbe ZKP BiH ne regulišu situaciju kada optuženi odbija da prisustvuje zakazanom pretresu, ali i da ne postoje posebne odredbe koje sprečavaju sud da u ovoj situaciji nastavi postupak čak i bez prisustva optuženog. Također, Vijeće je imalo u vidu i da član 247. ZKP BiH, koji propisuje da se „Optuženom ne može suditi u odsustvu“.

70. Sud je stava da se izraz „u odsustvu“ odnosi na slučajeve potpune odsutnosti optuženog iz postupka, bilo zbog toga što je nemoguće obezbijediti njegovo prisustvo u postupku, ili je on iz nekih razloga nedostupan organima gonjenja, npr. nalazi se u bijegu ili se krije, ne zna se gdje je, ili mu nije poznato da se postupak vodi, ili postoje druge poteškoće da se obavijesti o postupku ili obezbijedi njegovo prisustvo, što ovdje nije

bio slučaj, jer je prisustvo optuženog bilo obezbijeđeno mjerom pritvora, kao najstrožijom mjerom obezbijeđenja prisustva optuženog. Stoga je neophodno praviti razliku između suđenja u odsustvu, koje zabranjuje član 247. ZKP BiH, od situacije suđenja bez prisustva optuženog, što podrazumjeva da je optuženi u mogućnosti da prisustvuje, ali da to ne želi.

71. Sud je cijenio da slobodna volja i izbor optuženog da ne pristupi suđenju predstavlja jedinu prepreku čije uklanjanje je isključivo pod njegovom kontrolom, te da je njegovo prisustvo na suđenjima i aktivno sudjelovanje u iznošenju odbrane, najkorisnije upravo za samog optuženog, te da bi odlaganje postupka, zbog odbijanja optuženog da iz pritvorske jedinice pristupi na pretres bilo u suprotnosti sa interesima pravičnosti u pogledu okončanja predmeta, kao i sa članom 6. stav 1. EKLJP koji se odnosi na garancije na pravično suđenje i suđenje u razumnom roku, a sud je dužan između ostalog da brine i o dužini trajanja postupka. Naime, niti jedan krivičnopravni sistem, ne smije biti otvoren za mogućnost da optuženi samovoljno opstruira svoje suđenje, jer poštujući načelo jednakosti u postupanju, sud je dužan osigurati pravičnost ne samo odbrani, već i tužilaštvu, jer pored prava na odbranu, društvo ima pravo da krivično goni i sprječava krivična djela, i da ostvaruje pravdu. Stoga, odlaganje postupka dok navedeni optuženi ne promijene svoju odluku, bilo bi potpuno suprotno interesima pravičnosti, efikasnosti i ekonomičnosti.

72. Iz naprijed navedenih razloga, sud nalazi da je u ovoj konkretnoj situaciji održavanje pretresa bez prisustva optuženog bilo u skladu sa odredbama člana 242. stav 2., člana 246. stav 1. i člana 247. ZKP BiH, kao i sa EKLJP.

73. Što se tiče slučajeva kada je optuženi napuštao suđenje prije njegovog završetka, Apelaciono vijeće je uvažilo zahtjeve optuženog i nastavilo je sa predviđenim izvođenjem dokaza.

74. Dana 18.05.2015. godine, optuženi je ukazao sudu da ima jake bolove u leđima i da nije u stanju da prati pretres, te da želi napustiti sudnicu. Također je istakao da ima audio snimak svjedoka sa glavnog pretresa koji se preslušava (Adnan Haračić), tako da i iz tog razloga nema potrebe da dalje ostaje u sudnici.

75. S obzirom na navedeno, sud je donio rješenje da se na prijedlog optuženog, pretres nastavlja bez njegovog prisustva.

76. Dana 01.06.2015. godine, optuženi je insistirao da napusti sudnicu zbog nezadovoljstva sa odlukom vijeća da se zahtjev odbrane za izuzeće postupajućeg tužioca dostavi glavnom tužiocu na odluku, te odbacivanja zahtjeva za izuzeće svih članova Apelacionog vijeća, nakon čega je nastavljeno da suđenjem, ali bez prisustva optuženog i njegovog dodatnog branioca, a u prisustvu glavnog branioca. Stoga je sud donio rješenje da se pretres nastavlja bez prisustva optuženog i dodatnog branioca.

77. Dana 29.06.2015. godine, optuženi Haris Čaušević je na pretresu izjavio da je u teškoj depresiji i da nije u stanju da prati suđenje, iz razloga što se još uvijek nalazi u pritvoru, te je istakao da ne uzima terapiju pošto je mjesec ramazan.

78. Sud je konstatovao da je obaviješten o njegovom stanju, te da je preduzeo potrebne mjere i razgovarao sa ljekarom neuropsihijatom koji će u toku dana obaviti pregled. Također je konstatovao da se nastavi sa pretresom, s obzirom da je o mjeri pritvora već riješeno posebnim rješenjem, te da će pretres biti prekinut ukoliko se optuženom stanje pogorša, nakon čega je optuženi zatražio naprijed navedena izuzeća za koja je dao detaljno obrazloženje. Nakon toga, optuženi je zatražio da napusti suđenje.

79. Sud je donio odluku da će se pretres nastaviti bez prisustva optuženog, te da će isti dobiti audio snimak ročišta.

80. Shodno navedenom, Apelaciono vijeće zaključuje da je na navedene dane optuženi Haris Čaušević tražio da napusti sudnicu, te da je sud svaki put udovoljio optuženom, konstatujući da optuženi samovoljno napušta sudnicu, a s obzirom da su na navedenim pretresima, bili prisutni i glavni i dodatni branilac optuženog, sud je utvrdio da je optuženi adekvatno zastupan, da njegovi interesi, odnosno prava na odbranu, niti u jednom trenutku nisu ugroženi, nastavivši dalje sa pretresom.

81. U vezi sa navedenim, ovo vijeće podsjeća da je Evropski sud za ljudska prava više puta jasno naglasio da se prisustvo optuženog na svom suđenju smatra suštinski važnim, ali isto tako Evropski sud za ljudska prava nikada nije ustanovio kršenje Konvencije u predmetima gdje je optuženi adekvatno obaviješten o predstojećem suđenju, svojevrijedno izabrao da ne pristupi, a suđenje se nastavilo. Sud naglašava, da je prisustvo optuženog tokom suđenja u suštini njegovo pravo, a ne obaveza, tako da je i prema praksi Evropskog suda za ljudska prava postupak bio pravičan u svim onim

situacijama kada je optuženi na cjelovit način bio obaviješten, te postupak regularno počeo, odnosno nastavio se.

82. S obzirom da je Vijeće bilo u obavezi da nastavi suđenje, te da ga okonča u razumnom vremenskom roku, postupanje optuženog, prema ocijeni ovoga vijeća, nije imalo drugi zakonski ili praktični cilj nego da ometa i odlaže postupak, te da vrši neprimjeren pritisak na Sud, što vijeće nije moglo dopustiti. Pored navedenog, sud napominje, da su na ročištima bili prisutni branioци optuženog, te da su optuženom obezbijedeni snimci svakog dana suđenja na kojima nije bio prisutan.

(d) Odbijanje dokaznih prijedloga stranaka i branilaca

83. Apelaciono vijeće je, nakon ukidanja prvostepene presude, u ponovljenom postupku, prihvatilo prijedlog dokaza odbrane od 09.12.2013. godine, gotovo u cijelosti, sa određenim izuzecima, s tim da je i odbrana odustala od nekih dokaznih prijedloga³.

84. Naime, u drugostepenoj odluci Apelacionog vijeća, kojom je ukinuta prvostepena presuda, navodi se:

85. *„Prvostepeno vijeće je propustilo da iznese argumente i obrazloži odluku o odbijanju dokaznih prijedloga odbrane i ocijeni da se radi o irelevantnim dokazima, kada je već ranije utvrđeno da su isti ti dokazi relevantni. Odbrani na ovaj način nije pružena srazmjerna mogućnost da iznese svjewe dokaze i odgovori na dokaze tužilaštva. Odlaganjem donošenja konačne odluke o prijedlozima odbrane, te naposljetku donošenju ishitrane odluke kojom se svi dokazni prijedlozi odbijaju, odbrana je bila stavljena u nepovoljan položaj, ostajući u uvjerenju da će imati priliku iznijeti svjewe dokaze i predstaviti svjewe strategiju do kraja.“ (para. 69.)*

86. *„Postupajući na naprijed opisani način prvostepeni sud je povrijedio načelo jednakosti u postupanju i na taj način doveo odbranu u nepovoljniji položaj, samim time što nije blagovremeno odlučeno o svim dokaznim prijedlozima, a potom i što je bez*

³ Svjedoci: Fred Feriz, Emina Pašić, Halida Hodžić, Elvis Kumbarić, Saldin Ivković, Jadranka Gavran (dana 24.04.2015. godine).

dostatnog obrazloženja odbio svaki dokazni prijedlog iz podneska od 09.12.2013. godine, kako saslušanje svjedoka tako i ulaganje ponuđene dokumentacije, iako se iz obrazloženja kcje odbrana nudi može vidjeti da se barem kod pojedinih prijedloga radi o dokazima kcji se odnose na relevantne okolnosti i bitne činjenice, odnosno cjelokupnu strategiju odbrane.“ (para. 70.)

87. *„Predsjednik vijeća rukovodi pretresom i odlučuje o provođenju dokaza, vodeći pri tome računa da se prilikom ispitivanja svjedoka ne postavljaju suvišna pitanja i da se izbjegne iscrpljivanje svjedoka kroz postavljanje pitanja na kcja je već odgovoreno. Međutim, nastojanja odbrane da svjedoka ispita u korist vlastitih tvrdnji ne smju biti zanemarena i odbrani mora biti data mogućnost da svakog svjedoka ispita na relevantne okolnosti. Pretresno vijeće, odnosno predsjednik vijeća u svakom trenutku može zabraniti neko pitanje ukoliko je isto suvišno, ukoliko zburjuje svjedoka ili ukoliko se ponavlja. Međutim to ne znači da se nastojanja odbrane da postavi pitanja u korist vlastitih tvrdnji a priori može odbiti, uz obrazloženje da svjedoka može pozvati kao vlastitog svjedoka i direktno ispitati na okolnosti relevantne za odbranu.“ (para. 73.)*

88. Primjenjujući odredbe člana 281. stav 1. ZKP BiH i člana 317. stav 1. ZKP BiH, a rukovodeći se ukidajućom odlukom kojom je i određen obim pretresa pred drugostepenim sudom, Apelaciono vijeće je u ponovnom postupku otklonilo sve propuste pretresnog vijeća. U tom smislu, prihvaćeni su svi dokazi koje je ovo Vijeće smatralo relevantnim, a ti dokazni prijedlozi su bili odbijeni u prvostepenom postupku, te je odbrani omogućeno da svjedoke, čija svjedočenja sa glavnog pretresa su prvo bila preslušana, ponovno ispituju u korist vlastitih tvrdnji, te da ulože materijalne dokaze koji su bili relevantni za donošenje sudske odluke. Takvim postupanjem, Apelaciono vijeće je u potpunosti ispoštovalo pravo optuženog na odbranu, što mu je u prethodnoj fazi postupka bilo djelimično uskraćeno.

89. Apelaciono vijeće je, dakle, dopustilo odbrani da unakrsno ispita pozvane svjedoke, pri tome ukazujući da je zakonska obaveza ispitivača da unakrsno ispitivanje izvrši u okvirima prethodno obavljenog direktnog ispitivanja, u granicama postavljenih pitanja i datih odgovora. Pod ovim pitanjima se podrazumijevaju i pitanja u korist vlastitih tvrdjenja, jer je svrha unakrsnog ispitivanja upravo dobijanje željenih odgovora. Pravo je sudije, odnosno predsjednika vijeća da sam ili po prigovoru stranaka zabrani pitanje ili odgovor na pitanje ako je pitanje, pored navedenog, u procesnom smislu nedozvoljeno ili nevažno za predmet. S tim da prilikom ispitivanja, bilo direktnog i unakrsnog,

predsjednik vijeća može u svakoj fazi ispitivanja postaviti svjedoku odgovarajuće pitanje ili to pravo iskoristiti na kraju svakog od ovih ispitivanja, koje pravo je sud iskoristio u više navrata.

90. Naime, odbrani je udovoljeno da ispita svjedoke, koji su već naprijed pobrojani kao izvedeni dokazi, s tim da je sud odbio određeni broj dokaza, iz razloga što nisu bili relevantni, te zbog činjenice da su na iste okolnosti izvedeni drugi dokazi, te stoga ne bi bilo svrsishodno i ekonomično provoditi te dokaze, što bi također dovelo i do bespotrebnog odugovlačenja krivičnog postupka.

91. U tom smislu, sud je dana 27.04.2015. godine, zauzeo stav po pitanju dokaza iz podneska odbrane od 09.12.2013. godine, pa je odlučio da odbrana može uložiti svu materijalnu dokumentaciju vezano za tjelesne povrede koje je optuženi Haris Čaušević u momentu i nakon hapšenja zadobio (tačka 27 podneska). U pogledu timskog vještačenja optuženog (tačka 28 podneska) sud je istakao da je odbrana izgubila iz vida da je optuženi jednom izjavio da se on protivi neuropsihijatrijskom vještačenju, jer bi se u tom slučaju smatralo da on priznaje da je izvršio krivično djelo koje mu se stavlja na teret. Nadalje, sud je odbrani ukazao na odredbu člana 253. stav 1. ZKP BiH vezano za video zapise sa svih ročišta. Što se tiče izjave svjedoka Mustafe Zukanovića da su specijalci koji su učestvovali u hapšenju optuženog vjerovatno sačinili službene zabilješke, sud je istakao da na osnovu mišljenja svjedoka ne može sa sigurnošću zaključiti da su iste i sačinjene. Također je sud zaključio da se na osnovu službenih zabilješki koje ukazuju na provođenje disciplinskog postupka protiv određenih policajaca ne može utvrđivati činjenično stanje u krivičnom postupku. Što se tiče snimka uviđaja, za koji odbrana tvrdi da joj nije dostavljen, sud je konstatovao da nigdje u materijalnoj dokumentaciji ne stoji da se radi o snimku kompletnog uviđaja, kako to odbrana tvrdi. U pogledu helikopterskog snimka lica mjesta, za koji odbrana tvrdi da postoji samo što isti nije dostupan odbrani, sud je naložio tužilaštvu da se obrati svima koji bi isti eventualno mogli posjedovati, što je tužilaštvo i učinilo, o čemu postoji dokaz u sudskom spisu. Nadalje, što se tiče 13 registratora dokaza koji su dostavljeni sudu uz optužnicu, sud je naložio tužilaštvu da odbrani u najkraćem roku dostavi dokaze koje odbrana zahtijeva (od tačke 57 do 63 podneska), što je tužilaštvo i učinilo, s tim da je odbrana uvijek imala priliku da izvrši uvid u spis i da traži dokaze koji su od interesa za optuženog.

92. S obzirom da je odbrana tokom cjelokupnog trajanja pretresa pred Apelacionim vijećem ponavljala da joj tužilaštvo nije dostavilo sve dokaze koje ima u posjedu,

to je ovo Vijeće naložilo tužilaštvu da ispuni zahtjev odbrane u što kraćem roku, te je tužilaštvo svoju obavezu i ispunilo, čime je otklonjena povreda iz prvostepenog postupka. Dakle, u pogledu navoda odbrane da tužilaštvo odbrani nije dostavilo sve dokaze, te da je zbog toga povrijeđeno pravo na pravično suđenje i pravo na odbranu, Apelaciono vijeće smatra da su te argumente branioci iznosili u žalbi na prvostepenu presudu, koja je uvažena, a u drugostepenom postupku, kao što je već rečeno, Apelaciono vijeće je u više navrata naložilo tužilaštvu da odbrani obezbijedi sve uslove da izvrše uvid u tužilački spis u ovom krivičnom predmetu.

93. Stoga, ovo Vijeće zaključuje da je odbrana dobila sve dokaze koje je prvobitno tražila od tužilaštva, odnosno za koje je učinila vjerovatnim da se nalaze kod tužilaštva, te da je dalje ponavljanje, bez argumenata, da tužilaštvo skriva dokaze od odbrane, Vijeće ocijenilo neosnovanim i ničim potkrijepljenim.

94. Dana 12.06.2015. godine, sud je odbio sve dodatne prijedloge dokaza tužilaštva i odbrane, u skladu sa članom 263. stav 2. ZKP BiH i članom 239. ZKP BiH. Naime, sud je poslao dopis strankama i braniocima (dana 01.06.2015. godine) da se izjasne povodom novih prijedloga dokaza uz navođenje i obrazloženje okolnosti na koje bi pojedini dokazi bili prezentovani. Tužilac i odbrana su dostavili svoje prijedloge dokaza, te je Vijeće razmotrilo sve prijedloge i iste odbilo kao neosnovane, jer smatra da izvođenje istih neće doprinijeti ispravljanju povreda iz prvostepenog postupka.

95. Apelaciono vijeće je našlo da su bitne povrede učinjene u prvostepenom postupku otklonjene, te da bi svako dodatno provođenje dokaza doprinijelo nepotrebnom odugovlačenju postupka, zbog čega je i donesena odluka da je dokazni postupak okončan i da se ima preći na izlaganje završnih riječi u smislu odredbe člana 277. ZKP BiH.

(e) Isključenje javnosti

96. Apelaciono vijeće je, u skladu sa članom 237. ZKP BiH, koji propisuje da *“odluku o isključenju javnosti donosi sud,ja, odnosno vijeće iješerjem kcje mora biti obrazloženo i javno objavjeno”*, iz razloga propisanih članom 235. ZKP BiH, na zahtjev optuženog isključilo javnost kratkotrajno u dijelu suđenja koja su održana dana 24.04. i 25.05.2015.

godine, zbog osobnog i intimnog života optuženog, odnosno iznošenja informacija koje se tiču njegovog zdravlja i sigurnosti.

97. U tom smislu, sud je u interesu optuženog donio rješenje da se isključuje javnost, s obzirom da su prijedlozi optuženog bili osnovani.

(f) Zahtjev za razrješenje branioca

98. Dana 07.04.2015. godine, dodatni branilac optuženog Harisa Čauševića, advokat Ifet Feraget, je sudu uputio zahtjev za razrješenje dužnosti dodatnog branioca u ovom predmetu, iz razloga što je prema članu 22. stav 2. tačka 7. Zakona o advokaturi Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa tačkom III.4. Kodeksa advokatske etike advokata u Federaciji Bosne i Hercegovine dužan odbiti pružanje pravne pomoći zbog ličnog ubjeđenja da takav predmet ne može sa uspjehom zastupati.

99. Postupajući po navedenom zahtjevu, sud je donio rješenje, broj S1 2 K 002596 14 Kžk, od 10.04.2015. godine, kojim se odbija se, kao neosnovan, zahtjev branioca optuženog Harisa Čauševića, advokata Ifeta Ferageta, za razrješenje od dužnosti dodatnog branioca po službenoj dužnosti u ovom predmetu.

100. S obzirom da je Apelaciono vijeće donijelo rješenje u pisanoj formi, to će se u ovoj presudi ukratko navesti razlozi za takvu odluku.

101. Nakon što je razmotrilo zahtjev dodatnog branioca optuženog Harisa Čauševića za razrješenje dužnosti, Apelaciono vijeće je našlo da branilac nije naveo opravdane razloge, te da nisu ispunjeni uslovi iz člana 49. ZKP BiH za njegovo razrješenje dužnosti dodatnog branioca po službenoj dužnosti u ovom predmetu.

102. Cijeneći okolnosti konkretnog slučaja u smislu navedene zakonske odredbe, Apelaciono vijeće nalazi da je branilac Feraget tokom postupka profesionalno, savjesno i predano zastupao optuženog i njegove interese, pri čemu nije propustio koristiti niti jedno dozvoljeno pravno sredstvo u zakonskim rokovima, a ni optuženi se nije eksplicitno izjasnio da želi razrješenje ovog branioca.

103. Razrješenjem branioca u ovom procesnom momentu, kada se vodi pretres pred

Apelacionim vijećem, došlo bi do povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku na štetu optuženog, koje je zagarantovano članom 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama. Tome u prilog ide i činjenica da je branilac Feraget zastupao optuženog i u prvostepenom postupku, te je upoznat sa dokaznim materijalom i sa glavnim braniocem je do sada izgradio strategiju odbrane, a ne treba zanemariti ni činjenicu da se postupak nalazi u fazi izvođenja dokaza pred drugostepenim vijećem, nakon što je odbrana uspješno žalbom ukazala na nepravilnosti prvostepene presude.

104. S obzirom da priroda i intenzitet postupka pred žalbenim vijećem ne opravdava dalju angažovanost odbrane optuženog u istom kapacitetu kao u prvostepenom postupku, Apelaciono vijeće je i pored toga odobrilo dalju angažovanost glavnog i dodatnog branioca na pretresu pred Apelacionim vijećem, iako se dva branioca u žalbenom postupku samo izuzetno zadržavaju.

105. Potrebno je također istaći da je jedna od funkcija dodatnog branioca da se obezbijedi vođenje postupka u svakom momentu, a odredba člana 40. stav 2. ZKP BiH jasno propisuje da: „ (...) *Smatra se da je odbrana obezbjeđena kada u postupku učestvuje jedan od branite.lja.*“

106. Istovremeno, ovo Vijeće je vodilo računa da se postigne potrebna efikasnost postupka, ali bez povrede osnovnih prava optuženog u krivičnom postupku, koja su garantovana ustavom, zakonom i općeprihvaćenim međunarodnim standardima.

107. Na kraju je potrebno akcentirati da se branilac u momentu prihvatanja odbrane saglasio sa obavezama koje proizilaze iz pripremanja odbrane u ovom predmetu, odnosno obavezama iz odredbe člana 50. ZKP BiH, kao i da je prije prihvatanja odbrane, bio dužan razmotriti može li pružiti adekvatnu zaštitu interesa optuženog u konkretnom predmetu, odnosno može li pružiti kvalitetnu odbranu, na što je eksplicitno obavezan Kodeksom advokatske etike.

108. Stoga je sud ukazao da je potrebno da se glavni i dodatni branilac više angažiraju u pogledu prerasporeda preuzetih obaveza, te izvrše usklađivanje obaveza sa potrebama ovog predmeta, s obzirom da predmetni krivični postupak traje više od četiri godine, na što je ukazao i branilac Feraget u svom zahtjevu.

109. Iz naprijed navedenih razloga, Apelaciono vijeće je u skladu sa članom 49. stav 3.

i člana 50. ZKP BiH, donijelo odluku kao u izreci rješenja.

III. ZAVRŠNE RIJEČI

1. Završna riječ tužilaštva

110. Tužilaštvo je u završnim riječima istaklo da je kroz dokaze koje su izveli tokom prvostepenog postupka, kao i postupka pred Apelacionim vijećem, van svake razumne sumnje dokazalo da je optuženi Haris Čaušević počinio krivična djela koja mu se izmijenjenom optužnicom od 12.06.2015. godine stavljaju na teret. U tom smislu posebno se osvrnulo na iskaze slijedećih svjedoka i vještaka: Muamera Karadžić, Mustafe Zukanovića, Alvira Josipa, Branka Arežine, Adnana Čauševića, Maje Martinović Muk, Amira Čorića, Mevludina Hajdara, Jasmina Mekića, Aldina Grižića, Vernesa Ramića, Milice Vukadinović, Adnana Haračića i Edina Kehića. Tužilaštvo je našlo za shodnim napomenuti da je svaki od svjedoka koji su cijelo vrijeme pratili radnje optuženog od trenutka ostavljanja vreće sa eksplozivnom napravom iza zgrade PU Bugojno, pa do trenutka njegovog lišenja slobode, identično opisao kretanje optuženog, te su objasnili kretanje drugih policajaca koji su izvršili blokade ulica oko mjesta na kojem je optuženi Haris Čaušević kasnije i uhapšen, pa tako navode da su u ulici Bosanska, u ulici Zlatnih Ljiljana i Dr. Vagnera već bile postavljene policijske blokade tako da optuženi nije mogao napustiti lokacije ovih ulica, gdje je nakon par minuta i pronađen u grmu gdje se krio te lišen slobode od strane Jedinice za podršku MUP-a SBK, a o čemu svjedoče i tragovi pronađeni na licu mjesta, te nalazi vještačenja DNK analize, koji ukazuju da se na istim upravo nalazi DNK Harisa Čauševića. Tužilaštvo se naročito osvrnulo na iskaz svjedoka odbrane Aldina Grižića, koji je izjavio da se u noći između 26. i 27.06.2010. godine nalazio u prostorijama za zadržavanje PU Bugojno, te da je oko 4 ili 5h sa prozora prostorija ugledao Harisa Čauševića kako u ruci nosi neku vreću, te da je na sebi imao kapu crne boje koja je bila podvijena. Tužilaštvo je navelo da odbrana nakon ovakvog svjedočenja nije imala snage, a naročito argumenata suprotstaviti se istini koja se desila, pa dalje nisu htjeli ni ispitivati ovog svjedoka, pravdajući se da su svi svjedoci montirani i iskonstruisani od strane policije i tužilaštva, pa je tako jedino odbrambeno oružje odbrani

u toku postupka pred Apelacionim vijeće ostao institut „izuzeća“ koje su neosnovano na desetine puta isticali, pokušavajući na taj način odugovlačiti krivični postupak. Pored navedenog, tužilaštvo je poseban osvrt dalo i na svjedočenje Adnana Haračića, koji je sklopio sporazum sa Tužilaštvom BiH, a koji je bio sa optuženim prije izvršenja i tokom pripremanja optuženog Čauševića da izvrši teroristički čin, te koji je detaljno opisao kompletan slijed događaja od 26.06.2010. godine od večernjih sati, pa sve do aktiviranja eksplozivne naprave 27.06.2010. godine u ranim jutarnjim satima. Za ovog svjedoka tužilaštvo naglašava da nikada nije promijenio svoju izjavu koju je dao u svojstvu osumnjičenog, te da je ona potpuno ista kao i njegova izjava data u svojstvu svjedoka, te ista kao i za sva svjedočenja ovog svjedoka koja su uslijedila pred vijećima ovog Suda. Kada je u pitanju samo krivično djelo Terorizam iz člana 201. KZ BiH, tužilaštvo je našlo za bitnim ukazati da biće istog ima dva osnovna elementa, radnju izvršenja i cilj, ističući da je prilikom izvršenja ovog terorističkog čina, sa količinom eksploziva koji je pripremljen od strane optuženog Čauševića, potpuno jasno da je optuženi imao namjeru da u potpunosti sruši policijsku stanicu u Bugojnu, te da na taj način poubija sve policijske službenike koji su se u tom trenutku nalazili u policijskoj stanici. Da je ovaj događaj za cilj imao ozbiljno zastrašivanje stanovništva prisiljavanje organa vlasti BiH da nešto izvrše ili ne izvrše, a sve s ciljem ozbiljne destabilizacije i uništavanje osnovnih političkih i ustavnih struktura Bosne i Hercegovine, jasno proizilazi, kako to ističe tužilaštvo, iz činjenice da je optuženi upravo izabrao da napadne policijsku upravu koja se nalazi u centru Bugojna, i to u trenutku kada se održava vjerski skup „Ajvatovica“ i kada je ogroman broj vjernika iz čitave BiH upravo u centru Bugojna odakle se kreću ka Ajvatovici, kada je pojačan nadzor policije u tom gradu, i kada se veliki broj državnih službenika i funkcionera iz čitave BiH nalazi u Bugojnu, ili tek treba da dođe. Tužilaštvo na kraju ističe da osudom ovog terorističkog čina i njegovih počinilaca, Sud BiH i time država BiH, trebaju pokazati odlučnost i istrajnost u zaštiti svog ustavnog i političkog poretka u borbi protiv terorizma. U ovom predmetu, prema mišljenju tužilaštva, izrečena kazna treba uzeti u obzir nivo brutalnosti i težinu krivičnog djela, kao i stanje ugroženosti među stanovništvom kako u Bugojnu, tako i na području cijele BiH, s obzirom da se radi o najtežem terorističkom napadu koji je BiH do sada pretrpila i koji je proizveo izuzetne štete. U tom smislu, tužilaštvo je istaklo i niz otežavajućih okolnosti na strani optuženog, uz tvrdnju da se ne može pronaći niti jedna olakšavajuća okolnost, te zatražilo od vijeća da optuženog oglasi krivim za tačke navedene u optužnici i istog osudi na maksimalnu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 45 godina.

2. Završna riječ glavnog branioca

111. Glavni branilac optuženog, advokat Edin Šabanović, je u svojoj završnoj riječi istakao da tužilaštvo nije izvan svake razumne sumnje dokazalo da je optuženi Čaušević počinio krivično djelo koje mu se izmijenjenom optužnicom stavlja na teret, pri tome ukazujući na načelo *in dubio pro reo*. U tom smislu, branilac se osvrnuo na potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta, dokaz DT-40, iz koje proizilazi da je optuženi imao jaknu svijetlo smeđe boje, dok je svjedok Alvir Josip naveo da je lice koje je primjetio iza PU, imalo zelenu jaknu. U prilog navedenom, branilac navodi kako je optuženi prilikom hapšenja imao jaknu smeđe boje. Branilac se osvrnuo na iskaze svjedoka Alvira Josipa i Branka Arežine, a koji su naveli da su lice koje su pratili izgubili iz vida, te da nisu bili prisutni ni pri hapšenju, te da nisu sigurni da je lice koje su pratili upravo Haris Čaušević. Branilac je nadalje istakao kako svjedoke Alvira i Arežinu nije niko pozvao da izvrše prepoznavanje lica. Također, ono što odbrana ističe kao bitno, jeste i činjenica da je svjedoku Arežini protivno zakonu prezentirana mapa od strane suda, što je protivno načelu *reformatio in peius*, te da je ista uložena u spis predmeta. Dokaz DT-8 je, kako branilac smatra, dokaz na kome se ne može zasnivati odluka, jer je sačinilo lice koje nije bilo neposredni sudionik u događaju, a nije potvrdilo ni autentičnost. Ono što je branilac posebno naglasio, jeste da prema izvještaju o vještačenju koje je rađeno na osnovu dostavljenih tragova, nije bilo moguće utvrditi način aktiviranja eksplozivne naprave, što je konstatovao i sud u prvostepenoj presudi, a upravo se ta neutvrđena činjenica izmijenjenom optužnicom stavlja na teret optuženom, tj. da je naprava aktivirana pripaljivanjem upaljača sporogorećeg štapina. To su činjenice na štetu optuženog i moraju biti utvrđene sa potpunom sigurnošću. Branilac se osvrnuo i na iskaz svjedoka Mustafe Zukanovića, a koji opovrgava iskaz Muamera Karadžić, vezano za identitet lica koje se prati. Branilac je istakao brojne protivrječnosti u iskazima ovog svjedoka, Mustafe Zukanovića, ističući da isto potvrđuje i službena zabilješka sačinjena i potpisana od istog lica, čiju je autentičnost i sam potvrdio. Na njegovom iskazu se, prema mišljenju odbrane, ne može zasnivati sudska odluka. Da optuženi nije počinio krivično djelo proizilazi iz iskaza Muamera Karadžić i Mugdima Škandre, koji su izjavili da je neposredno prije eksplozije poginuli Ljubuskić stao na stepenice i rekao da je vidio dva sumnjiva lica iza zgrade, a svjedoci Arežina i Alvir rekli su da su vidjeli jedno lice, što dovodi do

protivrječnosti. Branilac se također osvrnuo na činjenicu da je u skladu sa operativnim planom smjena policajaca trebala da se vrši na licu mjesta, na predviđenim lokacijama, a ne u PU Bugojno, a što je potvrdio svjedok Muamer Karadža, a što je bila i službena tajna. Navednu činjenicu potvrdio je i Branko Arežina. Da optuženi nije počinio krivično djelo, branilac smatra da potvrđuje i iskaz Mirnese Čaušević, supruge Adnana Čauševića, koja je u iskazu izjavila da je tu noć Adnan prespavao kod kuće u Gornjem Vakufu, te da su od komšija saznali za događaj, a koji iskaz je suprotan iskazu Adnana Čauševića. Prvostepeni sud, kako branilac navodi, nije cijenio iskaz Mirnese Čaušević. Branilac se osvrnuo i na izjavu Adnana Čauševića koji je rekao da je bio prinuđen da laže, jer mu je policija prijetila da će dobiti dugotrajnu robiju. Branilac je istakao i činjenicu da je optuženi u vremenskom periodu od 21.00h do 02.00h bio u Cyberu, tako da nije mogao biti u navedenom periodu u kući sa Adnanom Čauševićem, iz čega proizilazi neistinitost izjave Adnana Čauševića date u istrazi, a da je istina ono što je izjavio na pretresu u prvostepenom postupku. Odbrana se osvrnula i na iskaz Mirsada Huseinbegovića, koji je dao u istrazi, ističući da je isti pribavljen bitnim povredama krivičnog postupka, jer je isti dana 15.02.2011. godine izjavio da nije znao da se koristi svojim pravima, da se ne sjeća da je davao izjave i da ih je potpisao, niti da je dobio primjerak zapisnika, kao i da je vršen pritisak na njega. Na nezakonitost postupanja lica u istrazi, kako to branilac navodi, ukazuje i izjava Abdela Karašina koji je izjavio da je tokom istrage ispitivan uz prijetnje, a isto je tvrdio i Miralem Halilović, koji je izjavio da je u istrazi ispitan, kao i da je vršen pritisak na njega i da su mu prijetili. Da optuženi nije počinio krivično djelo, odbrana smatra da dokazuje i činjenica da se optuženi nalazio u kući Selme Čaušević – njegove sestre, a na koju činjenicu je izjavu dala Zineta Čaušević – majka optuženog. Također, da optuženi nije počinio krivično djelo, prema mišljenju odbrane potvrđuje i iskaz Zlatke Pilić i Azre Dželilović. Branilac je istakao da istraga nije išla u drugim pravcima, iako je bilo naznaka, a na šta ukazuje i službena zabilješka Islama Čauševića, te da je postojao izvještaj koji su podnijeli djelatnici PU protiv osobe Nedžada Bašića zvanog „Cicko“ zbog izazivanja opće opasnosti, nedozvoljeno držanje oružja, a koji je posjedovao sportsku torbu punu eksploziva koju je izmjestio prije dolaska policije. U vezi sa navedenim, branilac navodi da su svjedoci Mehić, Mekić, Kehić, i Ivković izjavili da je „Cicko“ bio krupan i da je nosio vijetnamku, što se podudara sa fizionomijom lica kojeg su svjedoci vidjeli iza PU. Nadalje, branilac je ukazao i na činjenicu da su se bile pojavile neke osobe afroazijskog porijekla, te se u tom smislu osvrnuo i na službenu zabilješku Sabahudina Perende. Odbrana se osvrnuila i na dokaz, DO1-18, snimak saslušanja. Također, branilac je ukazao i na teško zdravstveno

stanje tada osumnjičenog Čauševića, ističući da je isto potvrdio Mensur Čusto i Islam Čaušević, zapisnici o predaji osumnjičenog, kao i da su mu nakon ukazane medicinske pomoći konstatovane vidne tjelesne povrede. Branilac je naveo da je povrijeđen član 14. ZKP BiH i član 6. EKLJP, jer sud nije prihvatio prijedlog za timsko neuropsihijatrijsko vještačenje optuženog. Branilac se osvrnuo i na iskaz Adnana Haračića, navodeći da je isti neistinit, te da se ne podudara sa iskazom Tarika Telbiza, a u prilog tvrdnji neisitinog iskaza Haračića, branilac je naveo i iskaz Enesa Čauševića, Almira Čalkića, kao i Rifeta Čardakovića, a koje izjave su date na činjenicu da li su prolazak Haračića morale zabilježiti kamere sa pošte. Pored toga, branilac je naročito ukazao i na lažan i nezakonit iskaz Aldina Grižića, te da se sudska odluka ne može zasnovati na njemu, a u prilog tome navodeći i da je Ramić Vernes opovrgao iskaz Grižića. U vezi sa iskazom svjedoka Aldina Grižića, branilac je naveo kako je Apelaciono vijeće odbilo prijedlog odbrane za pauzom od pola sata kako bi razgovarali sa svjedokom, a u svakom slučaju i da u vezi sa ovim svjedokom skreće pažnju na *reformatio in peius*. Branilac se osvrnuo i na suprotnosti u iskazima svjedoka Papića i Muamera Karadžića, te vještaka Maje Martinović Muk i Mevludina Hajdara. U pogledu tačke 2 optužnice, branilac se osvrnuo na iskaz Adnana Čauševića i Mirsada Huseinbegovića za koje je naveo da su nezakoniti dokazi, prikupljeni povredama EKLJP, te da u pogledu ove tačke odbrana ostaje kod žalbe na prvostepenu presudu. U procesnom smislu, branilac je istakao sljedeće. Na pretresu 1.6.2015. godine optuženi je podnio zahtjev za izuzeće vijeća jer nisu dostavljeni svi dokazi, a vijeće je donijelo rješenje kojim se zahtjev odbacuje, čime je prekršen član 32. ZKP i član 6. EKLJP, a što se desilo i 29.06.2015. godine. Također, podnesak od 08.06.2015 sa prijedlogom dokaza, vijeće je bez obrazloženja odbilo, kao i od 09.12.2013. godine, čime je, prema stavu odbrane, povrijeđeno pravo na odbranu i člana 6. EKLJP i 14. ZKP BiH. Branilac smatra da je pravo na odbranu povrijeđeno i time što nakon što je izmijenjena optužnica odbrana nije dobila vrijeme za pripreme. Na kraju, branilac je istakao da odbrana ostaje i kod svih navoda iz žalbe izjavljene na prvostepenu presudu.

3. Završna riječ dodatnog branioca

112. Dodatni branilac optuženog, advokat Ifet Feraget, se prije svega osvrnuo na prijašnje navode da i do danas ne zna istinu, te da tužilaštvo uporno krije dokaze,

odnosno da više od 50 % dokaza odbrana nije dobila. Branilac je istakao da je razgovarao sa Naserom Palislamovićem prije nego je predložen za svjedoka, te da ga je isti molio da svjedoči. Nadalje, branilac je naveo da podržava borbu protiv terorizma, ali da se na prvom mjestu moraju poštivati ljudska prava. Također, stav odbrane je da je optužnica nerazumljiva, da se u ovom slučaju ne radi o terorizmu već o osvetničkom činu, te da je nelogično da se neko ko se u optužnici kontinuirano spominje proglasi za svjedoka, kao i da se činjenice ne mogu dokazivati iskazima svjedoka koji i sami mogu biti optuženi. Pored toga, branilac je naveo da je istraga u ovom predmetu vođena sa zadržkom. U pogledu svjedoka Adnana Haračića, branilac je iznio mnoge okolnosti, a naročito je ukazao na pitanje sporazuma koji je ovaj svjedok zaključio sa tužilaštvom, kao i to da je iskaz istog lažan. Također, u prilog odbrani branilac je naveo da je broj telefona koji se pripisuje Harisu Čauševiću u inkirminisano vrijeme zabilježen u Srpcu kod Banja Luke, te da je isti još uvijek u funkciji. Tokom iznošenja završnih riječi branilac se nekoliko puta osvrnuo na to kako je sud odbio one dokaze koje je naložio tužilaštvu da ih dostavi kao relevantne. Kao primjedbe na zakonitost postupka branilac je naveo pitanje izuzeća koje je traženo, naročito zahtjev koji je usmeno odbačen. Branilac je također naglasio da se potrebno osvrnuti na završne riječi tužilaštva, a naročito na to da su kroz završne riječi uvedeni novi dokazi. Nadalje, branilac je vraćajući se na svjedoka Haračića i nedostavljanje dokaza, naveo da im nikad nije prezentirana izjava Mirsada Huseinbegovića, a da u njoj stoji da je kod Haračića pronađeno oružje u stanu. Branilac je postavio pitanje zašto se pojavio svjedok Aldin Grižić, ističući mnoge okolnosti vezane za ovog svjedoka i njegov iskaz, a naročito navodeći da je isti svjedok tužilaštva, koji je iskorišten jer su nedostajali dokazi na činjenice postavljanja i aktiviranja eksplozivne naprave. Pored toga, branilac se osvrnuo i na svjedoka Kunovca koji je pratio osumnjičeno lice te noći, a koji nije mogao potvrditi da se radi o optuženom Harisu Čauševiću. Branilac je ukazao i na drugostepenu odluku ovog suda, ističući paragrafe 51, 52, 53, 54, 56, 59, 61, 63, 64, i 65. Također, branilac je naveo da nijedan od policajaca koji su lišili slobode optuženog nije saslušan. Ističući ponovno da odbrani nisu dostavljeni svi dokazi, branilac je naveo da nikada nisu dobili dokaze vezane za internet komunikaciju optuženih u ovom predmetu, da nemaju video zapis uviđaja, iako je jasno iz dokaza da je isti sačinjen, te da nisu dobili ni naredbe za vještačenje, kao ni cijeli nalaz Nezira Skorupana, kao ni naredbe o proširenju istrage. Branilac se nadalje osvrnuo na iskaze svjedoka Mustafe Zukanovića i Medine Sadiković, a ukazao je i na to da su izjave nekih svjedoka sklonjene. U pogledu određenih zapisnika koji su bitni za odbranu branilac se osvrnuo i na svjedoka Dragana Papića, te je naveo da su općenito

zapisnici antidatirani. Pored toga, branilac je naveo da odbrana nije bila prisutna pri otvaranju i pregledu predmeta i dokumentacije. Branilac se osvrnuo i na iskaz svjedoka Zlatke Pilić. U pogledu pretresa kuće optuženog Čauševića, branilac je naveo da su isti nezakoniti, ističući da su svi pribavljeni dokazi nezakoniti, da nije bilo naredbe suda, te da je FUP imao potpunu kontrolu bez nadzora suda. Pored toga, branilac je naveo da je ključno pitanje, pitanje sporne crne kape, te da ista nema veze sa izvršenjem krivičnog djela, te da vještak Maja Martinović Muk nije vještačila kapu sa lica mjestu. U završnoj riječi branilac je više puta ukazao i na to da je presuda ukinuta po žalbi odbrane. Nadalje, branilac je ukazao na žalbu, stranu 94., ističući da su nastupile izmjene zakona. Navodeći da treba dokazati namjeru, branilac je istakao i da ne postoji nijedan dokaz da je neko postupao sa umišljajem, te da je činjenično stanje ostalo pogrešno i nepotpuno utvrđeno, kao i to da se uopšte ne zna da li tužilaštvo stavlja na teret direktni ili eventualni umišljaj, a da se ovo djelo može počinuti samo da direktnim umišljajem, te da nema dokaza za zastrašivanje stanovništva, kao ni za ciljeve iz ovog krivičnog djela. Nadalje, branilac je naveo da imamo samo konstruisane izjave Adnana Čauševića i Mirsada Huseinbegovića, te je ukazao da treba postojati uzročna veza između radnje izvršenja – terorističkog čina sa ciljem i nastale posljedice smrti jednog lica, te da se ko je postavio, na kojem mjestu, te ko je aktivirao i zašto je policajac išao tamo gdje je naprava, može samo pretpostaviti. U pogledu analize dokaza, branilac je kazao da ostaje kod ranije iznijete završne riječi, a osvrnuo se samo na dokaze koji su izvedeni pred ovim vijećem, te u tom smislu ukazao na iskaze svjedoka Muamera Karadžića, Mustafe Zukanovića, Alvira Josipa, Branka Arežine, Aldina Grižića, Vernesa Ramića, Dragana Papića, Saše Petrovića, Islama Čauševića, Maje Martinović Muk, Mevludina Hajdara, Anera Hadžimahmutovića, Jasmina Mekića, Edina Kehića. Na kraju je branilac zaključio da nije dokazano kako je došlo do eksplozije, te da je jedini prijedlog odbrane da se optuženi oslobodi od optužbe.

4. Završna riječ optuženog

113. Optuženi Haris Čaušević je u završnim riječima naveo da mu nije omogućeno da se izjasni kao Bosanac, što je diskriminacija na nacionalnoj osnovi. Također je istakao da je tužilaštvo postupalo pristrasno i neselektivno, a da se on prema svjedocima koji ga nisu tukli ponašao korektno. Nadalje, optuženi je naveo da je optužnica protiv njega

izrežirana, te da je uklanjanje dokaza uticalo i na prvostepeni postupak. U vezi njegovog odnosa sa Adnanom Haračićem, optuženi je naveo da su od ranije u sukobu, te da nije imao nikakav kontakt s njim tu noć, te da Haračić nikada nije kročio u njegovu kuću. Pored toga, optuženi je naveo da su Muamer Karadža i „Cicko“ usmjerili istragu protiv njega. Također, optuženi se osvrnuo na to da su svi pretresi izvršeni nezakonito, a da nisu ni otvarani predmeti. Optuženi je nadalje istakao da nikada nisu dobili nalaz DNK analize ručne bombe, te da prilikom hapšenja nije bio naoružan, niti je pružao otpor. Nadalje, optuženi je naveo da je tužilac sakrio nalaz vještačenja Nezira Skorupana. Optuženi se osvrnuo i na iskaz Medine Sadiković, Branka Arežine i Alvira Josipa. U vezi sa Rijadom Rustempašićem, optuženi je istakao da nema nikakve veze s njim. Pored toga, optuženi je naglasio da ga tužilaštvo nikada nije ispitalo na okolnosti iz tačke 2 optužnice. Na kraju je optuženi ukazao sudu da su dokazi nezakoniti, iskazi iznuđeni, da su mu crnu kapu „nabili“ pripadnici FUP-a, te da ne zna kako je kapa dospjela na lice mjesta.

IV. RELEVANTNO MATERIJALNO PRAVO

114. Izmijenjenom optužnicom Tužilaštva BiH, broj T20 0 KT 0000441 10 od 12.06.2015. godine, optuženom Harisu Čauševiću se stavlja na teret krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačke a), d) i f) KZ BiH.

115. **Član 201. stav 1. KZ BiH:**

"Ko počinji teroristički čin s cijem ozbiljnog zastrašivanja stanovništva ili prisiljavanja organa vlasti Bosne i Hercegovine, vlade druge zemlje ili međunarodne organizacije, da što izvrši ili ne izvrši, ili s cijem ozbiljne destabilizacije ili uništavanja osnovnih političkih, ustavnih, privrednih ili društvenih struktura Bosne i Hercegovine, druge zemlje ili međunarodne organizacije, kaznit će kaznom zatvora najmanje pet godina."

116. **Član 201. stav 3. KZ BiH:**

„Ako je pri učinjenju krivičnog djela iz stava 1. ovog člana učinitej neku osobu s umišljajem lišio života, kaznit će se kaznom zatvora najmanje deset godina ili kaznom

dugotrajnog zatvora.“

117. Član 201. stav 5. tačke a), d) i f) KZ BiH:

„Teroristički čin, u smislu ovog člana, podrazumijeva kcju od slijedećih radnji, kcja s obzirom na svcju prirodu ili kontekst može ozbiljno oštetiti državu ili međunarodnu organizaciju:

tačka a) – napad na život osobe kcji može prouzrokovati njenu smrt;

tačka d) - nanošenje velike štete objektima Bosne i Hercegovine, vlade druge države ili javnim objektima, transportnom sistemu, objektima infrastrukture uključujući informacijski sistem, fiksnu platformu koja se nalazi u kontinentalnom području, javnom mjestu ili privatnoj imovini, za kcju štetu je vjerovatno da će ugroziti ljudski život ili dovesti do znatne privredne štete;

tačka f) – proizvodnja, posjedovanje, sticanje, prevoz, snabdjevanje, korištenje ili osposobljavanje za korištenje oružja, eksploziva, nuklearnog, biološkog ili hemijskog oružja ili radioaktivnog materijala, kao i istraživanje i razvoj biološkog i hemijskog oružja ili radioaktivnog materijala;“

118. S obzirom da sud u postupku odlučivanja po optužnici nije vezan pravnom kvalifikacijom, a kako to stoji u članu 280. stav 2. ZKP BiH, to je Apelaciono vijeće izmijenilo pravnu kvalifikaciju krivičnog djela iz predmetne optužnice. Dakle, ovo Vijeće je utvrdilo da je optuženi Haris Čaušević kriv za krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačka d) KZ BiH.

119. Iz zakonske definicije krivičnog djela Terorizam iz člana 201. KZ BiH nedvosmisleno slijedi da je njegov zaštitni objekt sloboda i lična bezbjednost građana shvaćena u subjektivnom smislu, imovina države BiH i imovina vlade drugih zemalja, ekonomska i politička stabilnost države BiH i drugih zemalja ili međunarodnih organizacija. Zakonom zaštićena dobra predstavljaju najvažnije civilizacijske vrijednosti, zbog čega napad na ova zakonom zaštićena dobra predstavlja najteži oblik društvene opasnosti i zahtijeva najoštrije društveno reagovanje u krivičnom pravnom smislu.

120. Naime, biće krivičnog djela terorizma ima dva osnovna elementa: radnju izvršenja i cilj. Kao radnju učinjenja krivičnog djela terorizma zakon određuje počinjenje terorističkog čina, što je u konkretnom slučaju napad na PU Bugojno, a za

posljedicu je imalo umišljajno lišavanje života jednog lica, čak šta više, u konkretnom slučaju evidentno se radilo o napadu na živote većeg broja osoba, budući da je improvizovana eksplozivna naprava postavljena na zgradu PU Bugojno u vrijeme kada se u zgradi trebao održati sastanak povodom vanrednog obezbjeđenja vjerskog događaja na Ajvatovici, što je podrazumijevalo okupljanje većeg broja policijskih službenika upravo u tim satima. Stoga ovo Vijeće nalazi da je ispunjen uslov iz člana 201. stav 3. KZ BiH, s obzirom da je usljed izvršenja ove radnje nastupila smrt jedne osobe.

121. Pored navedenog, u konkretnom slučaju drugi vid terorističkog čina u smislu tačke d) stava 5. člana 201. KZ BiH se sastojao i u nanošenju velike štete objektu BiH, odnosno javnom objektu, koja šteta je ugrozila ljudske živote i dovela do znatne štete, koja je utvrđena u jako visokom iznosu od najmanje 189.939,00 na zgradi PU Bugojno i 275.877,00 KM štete na okolnim objektima u Bugojnu. Sud zaključuje da je zgrada PU Bugojno objekat države Bosne i Hercegovine, kao dio upravne vlasti, koja se neposredno odnosi prema građanima u provedbi zakona i drugih normativa države Bosne i Hercegovine, te njenih entiteta i kantona, te da pored tog svojstva ima i svojstvo javnog objekta, budući da istoj pristupaju građani u bilo koje vrijeme po raznim pitanjima iz nadležnosti Policijske uprave. Shodno navedenom, ispunjen je i uslov iz naprijed navedene zakonske odredbe.

V. ARGUMENTACIJA SUDA – OSUĐUJUĆI DIO

A. INTERVENCIJA SUDA U POGLEDU ČINJENIČNOG OPISA IZ OPTUŽNICE

122. U vezi sa činjeničnim dijelom izreke ove presude (tačka I), Apelaciono vijeće napominje da je bez bitne povrede objektivnog i subjektivnog identiteta izmijenjene optužnice, činjenični opis djelimično izmijenjen na način da je usklađen sa rezultatima provedenih dokaza, te su iz činjeničnog opisa predmetnih djela izostavljene određene činjenične tvrdnje tužilaštva koje ne proizilaze iz rezultata provedenih dokaza, ili su rezultat nezakonitih dokaza, čime po ocjeni ovog Vijeća nije povrijeđen objektivni, niti subjektivni identitet optužbe, niti je optuženi stavljen u teži i nepovoljniji procesni položaj,

o čemu će biti više riječi u nastavku obrazloženja ove presude.

B. OCJENA DOKAZA

123. Treba napomenuti da je Apelaciono vijeće prilikom donošenja odluke u ovom predmetu uzelo u obzir sve dokaze provedene na pretresu upuštajući se u njihovu detaljniju analizu u onoj mjeri koliko je to relevantno za donošenje konačne odluke o krivici optuženog Harisa Čauševića.

124. Prije svega, Apelaciono vijeće ističe da je tužilaštvo ponudilo dovoljno dokaza koji po svojoj kvaliteti nedvosmisleno ukazuju da je optuženi Haris Čaušević počinio krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačka d) KZ BiH, na način, u vrijeme i na mjestu kako je opisano u tački I izreke presude.

125. Dakle, ovo Vijeće je nakon svestranog i potpunog razmatranja provedenih dokaza utvrdilo da iz istih jasno proizilazi da se u radnjama optuženog Harisa Čauševića stiču svi bitni elementi navedenog krivičnog djela, te da je isto počinio sa direktnim umišljajem.

126. U tom smislu, potrebno je istaći da terorizam predstavlja negiranje demokratije i ljudskih prava, a bitne elemente krivičnog djela Terorizam iz člana 201. KZ BiH čine dva osnovna elementa, i to radnja učinjenja i cilj, kako je to već naprijed navedeno, pa će i argumentacija ovog Vijeća ići tim redom.

127. Naime, nesporno je da se dana 27.06.2010. godine u ranim jutarnjim satima, oko 04 sata i 50 minuta desila eksplozija na zgradi PU Bugojno postavljanjem improvizovane eksplozivne naprave na stražnji zid te zgrade, usljed koje eksplozije je policijski službenik PU Bugojno Tarik Ljubuškić smrtno stradao, teške tjelesne povrede opasne po život zadobila policijska službenica Edina Hindić, a lake tjelesne povrede zadobili policijski službenici Muamer Karadža, Sanel Hodžić, Sulejman Bešić, Marinko Kolak i Mugdim Škandro, te je pričinjena velika materijalna šteta, kako na objektu – zgradi PU Bugojno, tako i na okolnim stambenim zgradama, poslovnim objektima i velikom broju vozila, koja su bila parkirana u blizini, što potvrđuju mnogobrojni dokazi iz spisa predmeta.

128. Na te okolnosti svjedočili su svjedoci Mersiha Ljubuškić, supruga stradalog Tarika Ljubuškića, Edina Hindić oštećena, te policijski službenici PU Bugojno, koji su u

kritično vrijeme bili u zgradi PU Bugojno, a koji su ujedno i oštećeni: Muamer Karadža, Mugdim Škandro, Marinko Kolak, Sulejman Bešić, Sanel Hodžić, kao i četiri lica koja su se nalazila u podrumskim prostorijama za zadržavanje PU Bugojno, i to: Mujo Jahić, Aldin Grižić, Senad Hubjer i Vernes Ramić. Navedeni svjedoci su iznijeli sve što im je poznato vezano za eksploziju koja se desila na stražnjem dijelu zgrade PU Bugojno, dana 27.06.2010. godine oko 04,50h, te saglasno opisali navedeni događaj, svako iz svog ugla posmatranja. Osim ovih svjedoka, o pretrpljenoj šteti su svjedočili i Vladimir Kunovac, Alvir Josip, Mustafa Zukanović i Branko Dakić.

129. Apelaciono vijeće je također cijenilo i brojnu materijalnu dokumentaciju koja je uložena u sudski spis, a iz koje se vidi pričinjena materijalna šteta na zgradi PU Bugojno, te koja potvrđuje da je usljed eksplozije došlo do smrti jednog lica i ranjavanja više osoba.⁴ Ovdje je potrebno istaći da su spomenuti materijalni dokazi, zakoniti dokazi, s obzirom da su sačinjeni u zakonom propisanoj proceduri, te da je sud na istima mogao zasnovati svoju odluku.

130. Međutim, tokom postupka odbrana je osporavala vezanost i učešće optuženog Harisa Čauševića za predmetni događaj, pri tome ukazujući na druga lica koja su možda imala motiv da počine navedeno krivično djelo.

131. Apelaciono vijeće je stoga cijeneći sve provedene dokaze, kako iskaze svjedoka, tako i materijalne dokaze, utvrdilo postojanje plana za izvođenje ovog terorističkog čina, odnosno postavljanja improvizovane eksplozivne naprave na zgradu PU Bugojno, pripremanje i izvršenje istog.

132. U tom smislu je sa sigurnošću utvrđeno da je optuženi Haris Čaušević, nakon postavljanja eksplozivne naprave na zidu zgrade PU i početne aktivacije sporogorećeg štapina na minama, opažen prilikom udaljavanja od strane pojedinih policajaca – svjedoka, pa nakon što se dao u bijeg, za koje vrijeme je eksplozivna naprava aktivirana

⁴ Fotodokumentacija FUP – Centar za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku tehniku, broj 14/5-136/10 od 05.07.2010. godine; Službeni izvještaj o izvršenom kriminalističko-tehničkom pregledu lica mjesta FUP – Centra za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku tehniku, broj 14/5-136 od 29.06.2010. godine; Zapisnik FUP, broj 13/1-5-84/10 od 28.06.2010. godine; Obdukcioni zapisnik Instituta za medicinu Sarajevo, broj 118-0/10 sačinjen od strane dr. Hamze Žujo; Fotodokumentacija FUP – Centar za forenziku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku tehniku, broj 14/5-137/10 od 01.07.2010. godine; Nalaz i mišljenje, FUP – Centar za forenziku – Odjel za kriminalistička vještačenja, broj 09-14/1-2-04-5-3175 od 30.07.2010. godine, sačinjen od strane Maje Martinović Muk; Službeni izvještaj FUP – Centar za forenziku i podršku, broj 14/4-728 od 16.07.2010. godine;

sa tragičnim posljedicama, isti je kao direktni osumnjičeni nakon potjere pronađen, uhvaćen i lišen slobode u relativnoj blizini uništene policijske stanice.

133. Apelaciono vijeće je prije svega cijenilo iskaze svjedoka, policajaca (Marinko Kolak, Muamer Karadža, Mugdim Škandro, Alvir Josip, Branko Arežina, Vladimir Kunovac) koji su se kritičnog dana zatekli u zgradi PU Bugojno i koji su radi preuzimanja smjene na vanrednom obezbjeđenju vjerskog događaja na Ajvatovici došli na posao, te samim tim imaju neposredna saznanja o naprijed navedenim okolnostima.

134. Navedenim svjedocima ovo Vijeće u cijelosti poklanja vjeru, iz razloga što su njihovi iskazi objektivni, iskreni, detaljni i međusobno saglasni u bitnim dijelovima, kao i sa drugim provedenim dokazima.

135. Naime, ovi svjedoci su kontinuirano pratili radnje optuženog Harisa Čauševića od trenutka ostavljanja vreće sa eksplozivnom napravom iza zgrade PU Bugojno pa do trenutka njegovog lišenja slobode.

136. Iskazi saslušanih svjedoka policajaca saglasno potvrđuju da je neposredno prije eksplozije oko 04,50 h, u vrijeme kada su u PU Bugojno pristizali policijski službenici radi preuzimanja smjene na vanrednom obezbjeđenju vjerskog događaja na Ajvatovici, poginuli Tarik Ljubuškić je uočio dva lica koja istrčavaju iza zgrade, što je i saopštio kolegama, dok je svjedok Marinko Kolak izjavio da je također čuo je da je neko rekao da je neko lice bilo iza stanice i da je pobjeglo u pravcu apoteke, nakon čega je od strane Muamera Karadže, koji je bio rukovodilac vanrednog osiguranja vjerskog skupa Ajvatovica, zajedno sa kolegicom Edinom Hindić upućen u prostorije za zadržavanje lica da provjeri da li je sve uredno, nakon čega se i desila eksplozija.

137. U tom smislu, svjedok Muamer Karadža je izjavio da je vidio da Tarik Ljubuškić istrčava i da je stao na podest stepenica, i da je rekao da je vidio dva sumnjiva lica da se kreću oko zgrade, u kom momentu je svjedok Muamer Karadža vidio da se službeno policijsko vozilo sa upaljenim rotacijama udaljava od zgrade ulicom dr. Vagnera prema ulici Kulina Bana, na što je Tarik rekao *“naši ga gone”*. Nakon toga svjedok je sa Tarikom Ljubuškićem ušao u dežuranu, i naredio Tariku Ljubuškiću i Edini Hindić da provjere 4 lica koja se nalaze na zadržavanju u prostoriji u podrumu.

138. U ovom momentu je bio prisutan i svjedok Mugdim Škandro, koji je također potvrdio da je čuo od Tarika Ljubuškića da je vidio sumnjiva lica, te da je vidio službeno

vozilo koje je stiglo do stanice i okrenulo se, u kom vozilu je prema kazivanju svjedoka Vladimira Kunovca, bio on zajedno sa policajcem Nihadom Gurbetom.

139. Nadalje, što se tiče kretanja navedenog sumnjivog lica, pred sudom su svjedočili Alvir Josip, Branko Arežina i Vladimir Kunovac.

140. Na te okolnosti svjedok Alvir Josip je izjavio da je to jutro, zajedno sa policajcem Brankom Arežinom, pred PU Bugojno stigao 10-15 minuta prije 05,00 sati radi preuzimanja smjene u 05,00 sati. Svjedok je pojasnio da je to jutro došao na posao privatnim vozilom, u vlasništvu njegovog oca, i to zajedno sa kolegom Brankom Arežinom, te da su tražeći mjesto na parkingu s lijeve zadnje strane zgrade PU Bugojno, u neposrednoj blizini plastičnih vrata, koja služe za službeni ulaz i otključana su samo dok traje dolazak i odlazak sa smjene, primjetili da se od vrata u pravcu izlaza s parkinga udaljava lice krupnije građe. Svjedok je pojasnio da je u tom trenutku mislio da se radi o licu koje nešto krade sa vozila koja su na parkingu, pa je povikao "Stoj!", međutim to lice se nastavilo udaljavati, te je svjedok ponovo povikao "Stoj!", kada je to lice počelo trčati. Svjedok je pored navedenog izjavio da je prilikom izlaska iz vozila krajem oka primjetio bijelu vreću koja je stajala u neposrednoj blizini plastičnih vrata, te je opisao lice koje je tom prilikom vidio, te je naveo da je lice imalo kapu nataknutu do ušiju, da je nosio zelenu jaknu tzv. vijetnamku i crne hlače, što je svjedok bio u prilici vidjeti, jer je svitalo.

141. Svjedok je nadalje izjavio da je navedeno sumnjivo lice počelo da trči prema ulici dr. Vagnera, te da su za njim su potrčali on i Branko Arežina, nakon čega je lice skrenulo prema ulici Kulina Bana. Svjedok Alvir je izjavio da je u trenutku kada je to lice skretalo prema navedenoj ulici, pred zgradu PS-a pristupilo službeno policijsko vozilo iz kojeg je iskočio policajac Vladimir Kunovac, koji je ispred svjedoka počeo trčati za nepoznatim licem. Službeno vozilo je također upalilo rotaciona svjetla i krenulo je iz ulice dr. Vagnera u ul. Kulina Bana, pa je otišlo u pravcu ulice Bosanska. Kada je svjedok Alvir Josip istrčao pred gradsku apoteku primjetio je da kolega Kunovac trči za tim licem, te je vidio da po dolasku na raskrsnicu Kulina Bana i dr. Vagnera lice za kojim trče ukoso pretrčava ulicu Kulina Bana i trči dalje, između ordinacije dr. Čatića i stambenog objekta broj 8, pri čemu je svjedok pojasnio da je u tom trenutku trčao za Kunovcem, a da je ispred Kunovca trčalo nepoznato lice. Opisujući dalju potjeru za tim licem, koje je u tom trenutku bilo nepoznato, svjedok je naveo da je to sve trajalo nekih minutu vremena, nakon čega je došao između stambenih zgrada 6 i 8 u ul. dr. Vagnera, vidio je sa lijeve strane kako između prostora šahovskog kluba i omladinskog igrališta utrčava nepoznato

lice, a za njim utrčava Vladimir Kunovac, koji je od tog lica bio udaljen nekih 5 do maksimalno 10 metara, te je svjedok ponovno potrčao za tim licem, dolazeći na parking prostor ispred zgrade Gorice, te da kako su Kunovac i nepoznato lice skrenuli udesno, svjedok nije mogao dalje pratiti njihovo kretanje od tribina igrališta. Svjedok Alvir je rekao da je nakon par sekundi dotrčao i kolega policajac Branko Arežina, te da su se odlučili vratiti u PU Bugojno da uzmu oružje i da se vrate u potragu, te da su vraćajući se u pravcu zgrade PU, u trenutku kada su bili na nekih 150 metara udaljenosti od PU Bugojno, začuli jaku detonaciju, nakon čega su na ulicu dr. Vagnera počeli padati dijelovi od vozila, te je sve prekrila prašina i dim. Svjedok Alvir je izjavio da se nakon ovoga sa kolegom Brankom Arežinom vratio nazad u potragu za nepoznatim licem, pošto su sumnjali da ima neke veze sa eksplozijom, te su oko zgrade Gorice počeli pretraživati teren, oko garaža, tribina, nakon čega je iz pravca ulice Bosanska došao Vladimir Kunovac, koji im je prenio da je nepoznato lice prilikom trčanja prema njemu bacilo nepoznatu eksplozivnu napravu, zbog čega su ga pregledali, ali nisu našli da je povrijeđen. Dok su tu stajali, stigla je patrola policije, Miloš Frano i Goran Stanišić, te je svjedok Alvir sa Brankom Arežinom nastavio pregledati teren, u ul. Bosanska, ispred pekare primjetili su 5 – 6 ljudi zaposlenika koji su na njihov upit odgovorili da nisu nikoga primjetili, nakon čega su se vratili pred PU Bugojno i dalje raspoređeni na radne zadatke.

142. Iskaz svjedoka Alvira Josipa potvrđuje iskaz svjedoka Branka Arežine, koji je potvrdio da su po dolasku na posao to jutro prije 05,00 sati, neposredno pored službenog ulaza sa stražnjeg dijela zgrade PU, primjetili lice krupnije građe, visoko oko 1,92 cm, te je izjavio da je na toj osobi bila crna kapa i zelena jakna, dok donji dio nije vidio od auta koja su bila parkirana. Svjedok Arežina je potvrdio da se to lice dalo u bijeg čim su ga primjetili, te je opisao potjeru za tim licem na isti način kao i svjedok Alvir Josip, pojašnjavajući da je od momenta kada su ugledali sumnjivo lice sa stražnje strane zgrade PS-a, tokom potjere, pa do momenta kada su čuli eksploziju proteklo nekih 2,5 minuta maksimalno. Svjedok Arežina je svjedočeći na pretresu izjavio da je tokom te potjere 85% bio siguran da se radi o "Oksu" (optuženom Harisu Čauševiću), jer ga od ranije kao policajac poznaje, njegovu fizionomiju, kretanje, ponašanje, ali da to tada nije rekao i tako glasno podijelio sa drugima svoja zapažanja i razmišljanja.

143. Na iste okolnosti svjedočio je i svjedok Vladimir Kunovac, koji je također učestvovao u potjeri za licem, koje je prema kazivanju naprijed navedenih svjedoka uočeno u neposrednoj blizini službenog ulaza na stražnjem dijelu zgrade PU Bugojno sa

bijelom vrećom, koju je ostavilo uz sama vrata službenog ulaza. Svjedok Vladimir Kunovac je izjavio da je to jutro, 27.06.2010. godine, bio na dužnosti sa kolegom – policajcem Nihadom Gurbetom, i to na lokaciji Ždralovačko raskršće u blizini Bugojna, te da su u 04,35 h ujutro putem veze obaviješteni od pomoćnika komandira, Muamera Karadžića, da dođu i izvrše primopredaju smjene, nakon čega su krenuli službenim vozilom prema PU Bugojno, pri čemu je vozio Nihad Gurbeta. Svjedok Kunovac je izjavio da su se prema PU Bugojno kretali ulicom Kulina Bana i da su skretali desno u ulicu dr. Vagnera, kada je svjedok primjetio lice kako istrčava između ulaza u parking prostor i apoteke iza zgrade PS Bugojno, a da za njim trče dva uniformisana policajca, i to Branko Arežina i Alvir Josip. Pošto je shvatio da je pomenuto lice u bijegu, svjedok je iskočio iz službenog vozila i potrčao za tim licem, koje je trčalo iz pravca parkinga PS Bugojno i prolazilo pored službenih kola u kojima je sjedio svjedok, te se svjedok ubacio u potjeru između tog lica i pomenutih policajaca. Svjedok je izjavio da se kolega Nihad Gurbeta okrenuo sa vozilom i nije vidio u koju ulicu je otišao. Svjedok je pojasnio da je u to vrijeme bilo svitanje i da nije bio potpuni mrak, te da je postojala i ulična rasvjeta u toj ulici, zbog čega se sve prilično dobro vidjelo. Ovaj svjedok je tokom potjere primjetio da je lice u svijetlo zelenoj jakni i crnim hlačama. Svjedok Kunovac je dalje izjavio da su trčali prema ordinaciji dr. Čatića, pri čemu je lice trčalo ispred svjedoka ne više od 5 m, i svjedok mu je govorio „stoj, stani!“, ali da je lice ubrzalo sa trčanjem. Svjedok je stigao do parkinga zgrade Gorice, do jednog kontejnera i začuo eksploziju iza leđa, a navedeno lice je otrčalo prema jednom ugostiteljskom objektu i tu ga je svjedok izgubio iz vida. Tu je primjetio neke mlađe osobe u automobilu. Ovaj svjedok je začuo i drugu eksploziju, mislio je da je ranjen, ali ne može objasniti zbog čega, bio je u stanju šoka. Svjedok Kunovac je potvrdio da su pristigle kolege Alvir Josip, Branko Arežina, Miloš Frano i Nihad Gurbeta, nakon čega je svjedok otišao do hitne pomoći, jer je mislio da je ranjen. Svjedok se sjeća da je po dolasku u Hitnu pomoć, koja se nalazi preko puta PS Bugojno, zatekao užas, oštećene automobile, prašinu, te da je u Hitnoj pomoći vidio Edinu Hindić na bolničkom krevetu kako jauče i plače. Svjedok se vratio nazad kod zgrade PS-a, kada su stigli pripadnici specijalne jedinice, kojima je svjedok pokazao kuda je otišlo lice za kojim su trčali, odveo ih je do stadiona “Mladost”, te se vratio u PS, nakon čega je čuo da je tu u blizini uhapšen Haris Čaušević. Svjedok Kunovac je pojasnio da je za navedenim licem trčao 2-3 minute od momenta kada je izašao iz auta i da se radilo o udaljenosti od 150 do 200 m, nije trčao glavnom cestom, već je trčao kraticama između zgrada, garaža, igrališta.

144. Svjedok Vladimir Kunovac je izjavio kako nije bio prisutan kada je Haris Čaušević pronađen i lišen slobode, ali je o tome svoja saznanja iznio svjedok Mustafa Zukanović, koji je nakon eksplozije došao pred PU Bugojno, gdje mu je Muamer Karadža rekao da uzme pušku i da se najvjerovatnije radi o licu zvanom „Oks“ (nadimak optuženog Harisa Čauševića), koji je pobjegao iza PS-a. Svjedok Zukanović je izjavio da je pred zgradom bilo još kolega, te da su Alvir Josip i Branko Arežina također rekli da se najvjerovatnije radi o „Oksu“, koje lice su kao policajci od ranije poznavali. Sulejman Bešić je uputio svjedoka Zukanovića u pravcu ulica Bosanska, gdje se nalazi Nihad Gurbeta sam sa vozilom, te su „zatvorili“ taj krug, radilo se o radijusu negdje od 150 do 200 m, pretraživali su teren, utvrdili su da nije bilo šanse da prođe taj krug. Legitimisali su jedno auto, radilo se o porodici, koja je kupovala pecivo u pekari, ta lica su došla zbog događaja na Ajvatovici. Svjedok Zukanović je pojasnio da su prostor oko zgrade Gorica i „Lido“ osiguranja blokirali policajci Miloš Frano i Goran Stanišić, zbog čega se na taj prostor nije moglo izaći, kao ni da se ispred Gimnazije nije moglo proći, što je potvrdio zaštitar koji je tu radio. Svjedok je dalje izjavio da je stigla jedinica za podršku iz Travnik, te da je i on s njima učestvovao u akciji potrage, jer je imao pušku. Svjedok je izjavio da su tokom pretrage primjetili grm koji se ljulja, te je jedan od policajaca signalizirao da se tu neko nalazi, nakon čega su specijalci pretražili taj grm i u njemu pronašli lice Harisa Čauševića, koji je odmah počeo pružati otpor. Lišavanje slobode je trajalo izvjestan period, tokom kojeg je svjedok Zukanović čuo povike Harisa Čauševića da ga puste. Svjedok Zukanović je izjavio da je čuo kako je jedan od specijalaca postavio pitanje uhapšenom Harisu Čauševiću: *“Zašto si to uradio?”*, na što je Čaušević odgovorio *„Zbog brata Rjada“*. Svjedok je dalje izjavio da je došla pomoć da uhapšenog Harisa Čauševića uvedu u vozilo, te da su mu postavljali pitanja ko je još s njim, na što je Haris Čaušević rekao da se radi o Islamu i da bježi prema Sarajevu u vozilu Nissan.

145. Tokom glavnog pretresa saslušana je i svjedokinja malodobna Medina Sadiković, koja je u noći 26/27.06.2010. godine sa određenim društvom krenula na Ajvatovicu, te su u ul. Kulina Bana između Gimnazije i Gorice, stajali sa vozilom na parking, negdje iza 04,00 sata ujutro, pri čemu je svjedokinja stajala pored auta, te je vidjela nepoznatog čovjeka koji trči u njenom pravcu. Svjedokinja je pojasnila da je to lice prvo uočila kada je bilo na udaljenosti od nekih 10 m od nje, te je opisala da je ta osoba bila visoka blizu 2 metra, krupna, imala je crnu kapu i crnu dužu kosu, što odgovara opisu koji su dali policajci Alvir Josip, Branko Arežina i Vladimir Kunovac. Ta osoba je protrčala pored svjedokinje na nekih 5 metara, kako kaže ova svjedokinja, od Gimnazije prema Gorici i

Trgu Zlatnih ljiljana, a za tom osobom je trčao policajac, što odgovara iskazu svjedoka Vladimira Kunovca, koji je upravo policajac koji je trčao za tom osobom, te je po kazivanju svjedokinje policajac pitao svjedokinju ima li mobilni telefon da zove policiju, na šta je svjedokinja odgovorila da ima njen zet, koji je bio tu i koji je dao telefon policajcu, nakon čega se čula eksplozija.

146. Iz naprijed navedenih dokaza, a kada se dovedu u vezu sa materijalnim dokazima koji se vezuju za lice mjesta, nesumnjivo proizilazi da su policajci vodili potjeru za licem Harisom Čauševićem, te da je optuženi Haris Čaušević odgovoran za eksploziju koja se desila na zgradi PU Bugojno.

147. Na okolnosti trase kretanja osumnjičenog lica, lica koje su u neposrednoj blizini vrata sa stražnjeg dijela zgrade PU Bugojno uočili svjedoci Alvir Josip i Branko Arežina, te govorili o potjeri, na koje okolnosti je govorio i svjedok Vladimir Kunovac, te Mustafa Zukanović, je sačinjen Zapisnik o uviđaju FUP – Sektor kriminalističke policije – Odjeljenje za borbu protiv terorizma, broj 13/3-464 od 27.06.2010. godine, Fotodokumentacija FUP-a - Centra za forenziku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku tehniku, broj 14/5-135/10 od 05.07.2010. godine, Skica lica mjesta FUP-a - Centra za forenziku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku tehniku, broj 14/5-135/10 od 05.07.2010. godine.

148. Pored navedenog, sačinjena je i Fotodokumentacija MUP-a SBK, PU Bugojno – PS Bugojno, broj 02/4-3-04-2-37/10 od 05.07.2010. godine, na okolnost očevida mjesta događaja sakrivanja osumnjičenog Harisa Čauševića dana 27.06.2010. godine.

149. Iskazima navedenih svjedoka sud je poklonio vjeru, te iste prihvata kao istinite i objektivne, budući da su saglasni jedan sa drugim i sa ostalim provedenim dokazima, te ih odbrana optuženog ničim nije dovela u pitanje.

150. Nadalje, odbrana optuženog Harisa Čauševića je tokom prvostepenog i drugostepenog postupka ukazivala da je optuženi prilikom lišavanja slobode i ispitivanja u porušenoj zgradi PU Bugojno pretučen od strane policajaca, među kojima su i neki od svjedoka u ovom predmetu, a o čemu postoje dokazi odbrane u sudskom spisu. S tim u vezi, Apelaciono vijeće nalazi da je pitanje ponašanja policijskih službenika prema optuženom Harisu Čauševiću veoma važno pitanje, ali pitanje koje nije predmet razmatranja ovog Vijeća, te će o istom odlučivati nadležni organi vlasti. Ovu činjenicu sud je imao u vidu prilikom ocjene dokaza, međutim iskazi spornih svjedoka, na koje

je odbrana ukazala, potvrđuju iskazi drugih svjedoka, kao i materijalni dokazi, te im je stoga sud u cijelosti poklonio vjeru. Nasuprot tim iskazima, Apelaciono vijeće nije moglo pokloniti vjeru iskazu osumnjičenog Harisa Čauševića iz istrage, upravo iz razloga što je ispitan nakon što je bio pretučen i takav iskaz, prema mišljenju ovog Vijeća, nije pouzdana osnova za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja.

151. Također, pored navedenih svjedoka, na iste okolnosti, je svjedočio i svjedok Adnan Haračić koji je bio sa optuženim Harisom Čauševićem prije izvršenja i tokom pripremanja optuženog za izvršenje terorističkog čina. Naime, svjedok Adnan Haračić je po vlastitom priznanju zajedno sa optuženim Harisom Čauševićem učestvovao u pripremanju postavljanja eksplozivne naprave na PU Bugojno, za koje djelo je i pravosnažno osuđen po zaključenom sporazumu o priznanju krivnje na kaznu zatvora u trajanju od 14 godina⁵, te je detaljno pred ovim sudom iznio sve što mu je poznato o inkriminisanom događaju.

152. Ovdje je potrebno istaći da je Apelaciono vijeće u odnosu na svjedoka, Adnana Haračića, koji je sklopio sporazum o priznanju krivnje sa tužiocem, imalo u vidu standarde koje je postavio Ustavni Sud Bosne i Hercegovine⁶, odnosno koji je zauzeo stav da činjenica da se radi o iskazu svjedoka koji je prethodno zaključio sporazum o priznanju krivice, ne umanjuje vrijednost iskaza ukoliko je isti ocijenjen u smislu člana 281. stav 2. ZKP BiH, ali da postoji kršenje prava na pravično suđenje kada se osuđujuća presuda u najvećoj mjeri zasniva na iskazu svjedoka koji je sa tužiocem sklopio sporazum o priznanju krivice, a sud ne daje logično i uvjerljivo obrazloženje za ocjenu, kako tog, tako i drugih provedenih dokaza, već se ta ocjena doima proizvoljnom.

153. U tom smislu, Apelaciono vijeće ističe da je iskaz ovog svjedoka cijenilo sa dužnom pažnjom, te da se u konkretnom slučaju ova presuda ne zasniva u najvećoj mjeri na iskazu svjedoka koji je sa tužilaštvom sklopio sporazum o priznanju krivice, te da je ovo Vijeće cijenilo i druge provedene dokaze koji potvrđuju tačnost iskaza svjedoka Adnana Haračića i za svoje stavove je ovo Vijeće dalo jasnu, logičnu i detaljnu argumentaciju.

⁵ Presuda Suda BiH, broj S1 2 K 9806 12 K od 11.07.2012. godine.

⁶ Ustavni sud BiH, Odluka o dopustivosti i meritumu, br. AP 661/04 i AP 1394/07.

154. Naime, svjedok Adnan Haračić je kao saizvršilac u predmetom krivičnom djelu iscrpno i detaljno svjedočio i odgovarao na pitanja, čime je pružio značajan činjenični materijal, koji je omogućio da se stekne jasna i cjelovita slika događaja o kojem je svjedočio.

155. Odbrana je tokom postupka osporavala iskaz ovog svjedoka, pokušavajući da ga diskredituje tako što je ukazivala da je isti više puta osuđivan, te da je konzument opojnih droga. Sve navedeno je ovo Vijeće cijenilo, te je i pored toga poklonilo vjeru ovom svjedoku, koji pred sudom ništa od navedenog nije poricao, te je na objektivan, uvjerljiv i stalozhen način iznio sve što mu je o predmetnom događaju poznato, pri tome ukazujući na mnogobrojne detalje, koji su potvrđeni drugim provedenim dokazima. Osim toga, svjedok je pokazao iskreno kajanje za sve što je kao saizvršilac počinio sa optuženim Harisom Čauševićem.

156. Dakle, neprihvatljivi su prigovori odbrane kojim se obezvrijeđuje iskaz ovog svjedoka na način da se osporava kredibilitet istog zbog njegove prošlosti, ali i zbog sklopljenog sporazuma sa tužilaštvom, s obzirom da se i u praksi Ustavnog suda *a priori* ne obezvrijeđuje iskaz takvog svjedoka, već se navodi da, iako ovakvi svjedoci često mogu biti nepouzdana, to samo po sebi nije razlog da se iskazu takvog svjedoka ne pokloni vjera. Osim toga, odbrana je imala mogućnost da korištenjem unakrsnog ispitivanja u drugostepenom postupku ukaže na nedosljednosti i neistine u njegovim iskazima, što je propustila da učini bazirajući se samo na privatni život svjedoka u cilju njegove diskreditacije.

157. Ovdje je potrebno istaći da su sve izjave svjedoka Adnana Haračića u bitnom saglasne, te je u istima detaljno opisao kompletan slijed događaja od 26.06.2010. godine od večernjih sati pa sve do aktiviranja eksplozivne naprave 27.06. u ranim jutarnjim satima.

158. Kako je već naprijed navedeno, odluka o krivici optuženog Harisa Čauševića, nije zasnovana samo na iskazima ovog svjedoka, budući da je sud iskaze istih doveo u vezu sa brojnim drugim provedenim materijalnim dokazima, te je ocjenom izvedenih dokaza, pojedinačno i dovodeći ih u međusobnu logičnu vezu, zaključio da je optuženi Haris Čaušević izvršio krivično djelo za koje je oglašen krivim.

159. Naime, svjedok Adnan Haračić je na vrlo uvjerljiv način objasnio kako je 26.06.2010. godine naveče, nakon što je vidio optuženog Harisa Čauševića u

internet klubu „Cyber u Bugojnu“, isti ga pozvao telefonom oko 3 – pola 4 ujutro, dakle već 27.06.2010. godine, i saopštio mu plan „*da hoće da dignu policijsku stanicu u zrak*“, te je ovaj svjedok iznio detalje kako je Haris Čaušević sačinio improvizovanu eksplozivnu napravu. Naime, svjedok Adnan Haračić je izjavio da je to veče optuženi Haris Čaušević iz pomenutog internet kluba otišao kući negdje oko 02,00 sata, nakon čega je i svjedok otišao kući, te ga je optuženi Haris Čaušević oko 03,00 sata – pola 4 pozvao da dođe kod njega, što je svjedok i učinio. Kada je svjedok došao kod Harisa Čauševića, nakon kraćeg razgovora Haris Čaušević je svjedoku rekao: *“hoću brate da dignem policijsku stanicu u zrak*“. Nakon ovoga, svjedok je izjavio da je optuženi Čaušević donio sporogoreći štapin, crvena kliješta i detonatorsku kapislu i nešto je sklapao, te je pri tome govorio da je to što čini ispravno. Svjedok Haračić je izjavio da se u tom trenutku prepao i pokušavao ga je odvratiti. Prema kazivanju svjedoka, optuženi Haris Čaušević je donio u sobu kalašnjikov, pa ga opet vratio, te je donio vojničku odjeću i kape, uzeo je jednu traku, bio je ruksak u sobi, donio je neki kabal i kapsule, uzeo je jednu kapislu i komad kabela, uzeo je crvena kliješta i sa tim je kliještima, koje svjedok opisuje da imaju urez, sastavio tu detonatorsku kapislu sa sporogorećim štapinom. Svjedok se sjeća da je ruksak bio vjerovatno plave boje, što za ovo Vijeće i nije od odlučnog značaja, a da su u njemu bile detonatorske kapisle i sporogoreći štapin, te je svjedok rekao da kada je Haris Čaušević tu napravu sklopio, da je ostatak štapina i kapisli vratio u ruksak. Optuženi Haris Čaušević je Adnanu Haračiću dao uniformu da obuče, pri čemu je Haračić imao svoju jaknu, a Haris Čaušević je obukao crne hlače i jaknu, koju svjedok Haračić opisuje da je bila vojnička, nije siguran je li tzv. *“vijetnamka*“. Također, svjedok se sjeća da je optuženi stavio 2 kašikare u džep, nakon čega su sišli u garažu, te da niko, osim njih dvojice, nije bio u kući. Svjedok Haračić je dalje izjavio da je Haris Čaušević ponio ruksak i dao svjedoku da stavi na leđa, pri čemu ga je svjedok čitavo vrijeme pokušavao odvratiti od toga. Dalje je svjedok opisivao da je u garaži bila jedna obična vreća za drva sa minama, jednu minu je Haris Čaušević odnio kod komšije i sakrio, jedna mina je po sjećanju svjedoka bila okrugla, a jedna četvrtasta, tri su izgledale kao ona koju je odnio kod komšije. Kako je to sve teško bilo, Haris Čaušević je sve to stavio u kolica da se tako transportuje, te se svjedok sjeća da je bilo rano ujutro, možda oko 4 sata, te je svjedok navodio detalje u smislu da je Haris bio u nekim momentima agresivan i govorio svjedoku da je *“pička*“.

160. Svjedok Adnan Haračić je dalje naveo detalje njihovog kretanja prema PU Bugojno, i to da su se kretali glavnom ulicom koja ide od Harisove kuće, skrenuli prema

Radničkoj ulici i preko neke njive došli do svjedokove zgrade, tu je bila velika garaža-kućica, gdje su stali i Haris je u toj kućici zakopao ruksak u pijesak i rekao svjedoku: *“ako ti zatreba da znaš gdje je”*. Nastavili su dalje s kolicima, došli do raskrsnice blizu ABC-a i prešli u Malo naselje, i tu je svjedok Haračić zastao i posvađao se sa Harisom Čauševićem i rekao da neće to da vozi, nakon čega je Čaušević preuzeo kolica i nastavio. Putem su se svađali, svjedok Haračić je nastavio s njim, pa mu je Čaušević opet dao kolica da vozi, dovukli su kolica do zgrade blizu PU Bugojno, sa stražnje strane PU, na nekih 20 m, pri čemu svjedok sa tog mjesta nije mogao vidjeti PU. Svjedok je i dalje pokušavao odgovoriti Harisa, čak govorio: *“hajd ne moramo to sad uraditi, hajmo sutra”*, na što mu Haris Čaušević ništa nije odgovorio, a kada su stigli Haris Čaušević mu je rekao *“Idi, slobodan si”*. Svjedok Haračić se uputio nazad istim putem kojim je i došao, a optuženi Haris Čaušević je otišao prema PU, sa sobom je ponio tu vreću iz ručnih kolica, a za kolica je rekao svjedoku da ih odvuče. Svjedok Haračić je sa kolicima prošao pored obližnje džamije, ljudi su izlazili iz džamije, bilo je negdje oko pola 5, te je svjedok sačekao da se ljudi raziđu i zadržao se nekih 10-15 minuta, a potom nastavio dalje da vozi jedno 50 m, a potom je čuo ogromnu eksploziju. Svjedok Haračić je pojasnio da je prvo čuo malu eksploziju, a onda veliku eksploziju, osjetio je detonaciju, mislio je da je puno ljudi nastradalo, prepao se, bio je u šoku. Nakon što je čuo eksploziju, svjedok je krenuo kroz crvene lamele i došao do jednog kontejnera kod Malog sela, tu je skinuo te vojničke hlače, kao i rukavice, i ubacio u kolica, pri čemu je vidio jednog čovjeka. Svjedok je nastavio dalje da ide, umjesto kolica da odveze svojoj kući, odvezao ih je kući Harisa Čauševića, ostavio ih u garažu i vratio se svojoj kući, gdje je bio kada je od djevojke saznao šta je bilo, i to da je Haris uhapšen i da je nastradao policajac. Pored navedenog, svjedok Haračić je izjavio da je izašao oko 10,00 h i došao na lice mjesta da vidi šta se desilo, vidio je da su auta razbacana, PU je bila raznesena. Nakon ovoga svjedok Haračić se sjetio ruksaka koji je bio zakopan u blizini njegove zgrade, pri čemu nije znao da li je mina u ruksaku bila ispravna ili nije, te je otišao to skloniti, bacio je to u rijeku, a kapisle u neki žbun.

161. Svjedok Adnan Haračić je također pojasnio da je policiji pokazao gdje su se nalazile eksplozivne naprave, pokazao je ruksak i kolica, kliješta, minu koja je bila kod komšije, te mine koje je bacio u rijeku.

162. Iskaz svjedoka Adnana Haračića, dakle, potvrđuje i materijalna dokumentacija, i to Službeni izvještaj FUP-a – Centra za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu

kriminalističku podršku, broj 14/5-221/10 od 07.09.2010. godine i Fotodokumentacija FUP-a – Centar za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku tehniku, broj 14/5-221/10 od 07.09.2010. godine, Adnan Haračić je službenicima FUP-a pokazao mjesto na koje je sa Harisom Čauševićem, prije eksplozije, dovezao eksplozivnu napravu u Ul. Dr. Wagnera do broja 14.

163. Pojašnjavajući zbog čega tako dugo nikome nije ništa rekao, svjedok Adnan Haračić je rekao da prvo nije mogao nikome da kaže šta se desilo, a nakon dva mjeseca je ipak odlučio da sve kaže jer ga je to mučilo. Svjedok je izjavio da više nije mogao da se nosi sa ovom spoznajom, koju je nazvao teret, te je odlučio sve ispričati i dobrovoljno je dao izjavu, te je odveo policajce na određene lokacije gdje su se nalazili predmeti koji su korišteni za pripremanje i izvršenje predmetnog krivičnog djela.

164. Osim toga, svjedok Adnan Haračić je, kako na pretresu pred prvostepenim vijećem, tako i pred Apelacionim vijećem, izrazio iskreno kajanje zbog ovog čina, zbog čega je kako kaže i saradivao sa policijom kada im je pokazao gdje je bacio pomenutu minu, a kasnije i zaključio sporazum o priznanju krivnje, kojim se obavezao da će svjedočiti u ovom predmetu i iznijeti sva svoja saznanja.

165. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće je poklonilo vjeru ovom svjedoku, jer je istinit, detaljan i korespondira sa drugim izvedenim dokazima, te potvrđuje navode iz tačke I ove presude.

166. U prilog navedenom je i materijalna dokumentacija iz koje proizilazi da je kod optuženog Harisa Čauševića, prilikom lišavanja slobode, u odjeći pronađena jedna ručna bomba, što proizilazi iz Potvrde o privremenom oduzimanju predmeta FUP-a, broj 13/3-sl. od 27.06.2010. godine, te Potvrde MUP-a SBK, broj 02/3-5-04-2/10 E.H od 27.06.2010. godine, što potvrđuje iskaz svjedoka Adnana Haračića, koji je u svom iskazu naveo da je prilikom polaska sa eksplozivnom napravom, optuženi Haris Čaušević u džep stavio 2 bombe.

167. Prema Potvrdi o privremenom oduzimanju predmeta FUP-a, broj 13/3-sl. od 27.06.2010. godine, te Potvrdi MUP-a SBK broj 02/3-5-04-2/10 E.H od 27.06.2010. godine, optuženi Haris Čaušević je dana 27.06.2010. godine, u trenutku lišenja slobode, na sebi imao jaknu svijetlo-smeđe boje, bijelu potkošulju, hlače crne boje, sa kaišem smeđe boje, cipele crne boje sa pertlama i čarape tamno crne boje. S tim da je potrebno istaći da je crna kapa, a koju spominju brojni svjedoci da je optuženi Haris

Čaušević imao na glavi prilikom izvršenja krivičnog djela, pronađena u grmu u kojem se krio tada osumnjičeni Haris Čaušević, a što proizilazi iz Zapisnika o uviđaju, broj 13/3-464 od 27.06.2010. godine. U grmu je također pronađen i jedan par rukavica bijele boje.

168. Apelaciono vijeće smatra da treba naglasiti da boja jakne nije od odlučujućeg značaja, te da je imalo u vidu da su policajci Alvir Josip, Branko Arežina i Vladimir Kunovac izjavili da je lice za kojim su vršili potjeru imalo jaknu zelene boje, te da je svjedok Adnan Haračić izjavio da je optuženi imao vojnu jaknu, ali da nije siguran da se radilo o tzv. „vijetnamki“, a da je optuženi imao jaknu svijetlo-smeđe boje prilikom lišavanja slobode. Naime, nije sporno da se radilo o vojnoj jakni, te da navedeni svjedoci nisu opisali i prepoznali optuženog samo na osnovu boje jakne koju je nosio, nego i na osnovu drugih karakteristika, kao što su crne hlače, crna kapa, te na osnovu fizičkih osobina optuženog i poznavanja optuženog od ranije.

169. Pored navedenog, kako je izjavio svjedok Adnan Haračić, da je optuženi Haris Čaušević, kod komšije sakrio jednu minu “okruglu”, što je isti i pokazao službenicima FUP-a, te je prilikom uviđaja na lokalitetu naselja Poljice I do broja 34, na imanju Miće Nenadića, Općina Bugojno, prema Zapisniku FUP-a – Sektor kriminalističke policije – Odjeljenje za borbu protiv terorizma, broj 13/3-669 od 07.09.2010. godine, dana 06.09.2010. godine pronađeno jedno minsko-eksplozivno sredstvo. Navedeno je konstatovano i u Službenom izvještaju FUP-a – Centra za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku podršku, broj 14/5-221/10 od 07.09.2010. godine. Sačinjena je i Fotodokumentacija FUP-a – Centra za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku podršku, broj 14/5-224/10 od 07.09.2010. godine, kojom je izvršeno fotografisanje Adnana Haračića prilikom pokazivanja mjesta odbačene tenkovske mine 6 u naselju Poljice I do broj 34, na imanju Miće Nenadića, kao i fotografisanje lica mjesta 06.09.2010. godine prilikom kriminalističko tehničkog pretresa i pregleda lica mjesta, te je sačinjena skica lica mjesta, broj 14/5-224/10 od 07.09.2010. godine.

170. Iskaz svjedoka Adnana Haračića potvrđuju i materijalni dokazi pronađeni prilikom uviđaja dana 06. i 08.09.2010. godine na lokalitetu naselja Poljice III do broja 13 a/a na livadi vlasništvo porodice Mutevelić i u koritu rijeke Vesošnice, općina Bugojno, što proizilazi iz Službenog izvještaja FUP-a – Centra za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku podršku, broj 14/5-221/10 od 07.09.2010. godine, prema kojem je dana 05.09.2010. godine, na lokalitetu Poljice III broj 13 a/a, uz lijevu obalu rijeke

Vesošnice, općina Bugojno, izvršen pretres, pokazivanje i lociranje lica mjesta na kojem su odbačena neeksplozivna ubojna sredstva, koje pokazivanje je izvršio Adnan Haračić. O navedenom uviđaju i pretresu je sačinjena Fotodokumentacija FUP-a – Centra za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku podršku, broj 14/5-223/10 od 07.09.2010. godine, kojom je izvršeno fotografisanje Adnana Haračića prilikom pokazivanja mjesta odbacivanja eksplozivne naprave u naselju Poljice III do broja 13 a/a, na lijevoj obali rijeke Vesošnice i fotografisanje lica mjesta 06.09.2010. godine prilikom kriminalističko tehničkog pretresa i pregleda lica mjesta. Također, sačinjena je i Fotodokumentacija FUP-a – Centra za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku podršku, broj 14/5-229/10 od 13.09.2010. godine – pregled terena (korito rijeke Vesošnice, općina Bugojno na lokalitetu Poljice III), dana 08.09.2010. godine, te Službeni izvještaj FUP-a – Centra za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku podršku, broj 14/5-229/10 od 13.09.2010. godine, kojim je potvrđen pronalazak na pomenutoj lokaciji plavog ruksaka sa natpisom “Adventur sport”, sa sadržajem: spužvasta krpa, plastična kutija, dvije kapisle spojene sa sivom, žutom i crvenom živom, jedna detonatorska kapisla i jedna elektro-detonatorska kapisla, te kabal crne boje dužine cca 4 metra, koji asocira na sporogoreći štapin. Također, iz Izvještaja FUP-a – Centra za forenziku broj 14/4-1004 od 15.09.2010. godine, proizilazi da je ronilački tim specijalne policijske jedinice FUP-a, vršeći pretragu pod vodom u rijeci Vesošnici, pronašao opisani ruksak sa navedenim sadržajem, kojeg su tražili pripadnici Odjeljenja za borbu protiv terorizma.

171. Naime, prema Zapisniku o uviđaju FUP-a – Sektor kriminalističke policije – Odjeljenje za borbu protiv terorizma, broj 13/3-676 od 08.09.2010. godine, dana 06. i 08.09.2010. godine, nakon što je svjedok Adnan Haračić Službenicima FUP-a pokazao gdje je odbacio minsko-eksplozivna sredstva, što je objasnio u svom iskazu pred ovim Sudom, na navedenom lokalitetu, tj. naselje Poljice III do broja 13 a/a na livadi vlasništvo porodice Muteveliđ i u korito rijeke Vesošnice, Općina Bugojno, u koritu pomenute rijeke nađen je bordo ruksak i crna torba sa natpisom “Flamenca”, a kasnije i ruksak plave boje, koji je bio zapleten u korijenje drveća uz obalu rijeke, i koji je odgovarao opisu koji je dao svjedok Adnan Haračić. Pregledom navedenog plavog ruksaka nađena je plastična kutija sa poklopcem u kojoj se nalazila crna spužvasta krpa u kojoj su bile zamotane dvije aluminijske detonatorske kapisle spojene žicama crvene, sive i žute boje, jedna detonatorska kapisla i jedna originalna elektonska detonatorska kapisla sa crveno-bijelim žicama koje izlaze iz iste, te plastična kesa bijele boje unutar koje se nalazio kabal

dužine 4-5 metara, koji asocira na sporogoreći štapin, što je sve vidljivo na naprijed označenoj fotodokumentaciji. U zapisniku je konstatovano da prilikom ovog uviđaja nije pronađena protivtenkovska mina, koja je prema kazivanju svjedoka Adnana Haračića odbačena ovdje.

172. Vezano za navedeni iskaz svjedoka Adnana Haračića, sud je cijenio materijalne dokaze, za koje je utvrdio da korespondiraju sa iskazom svjedoka Haračića, i to Zapisnik o pretresanju FUP-a, broj 13/3-671 od 07.09.2010. godine, Potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta FUP-a broj 13/3-672 od 07.09.2010. godine, Izvještaj o izvršenom pretresanju broj 13/3-673 od 08.09.2010. godine, te Službeni izvještaj FUP-a – Centar za forenziku i podršku – Odjeljenje za operativnu kriminalističku tehniku broj 147/5-225/10 od 08.09.2010. godine, i Fotodokumentacija broj 14/5-225/10 od 08.09.2010. godine, prema kojima je dana 07.09.2010. godine u pretresu porodične kuće u vlasništvu Zinete Čaušević i korisnika Harisa Čauševića, su pronađeni i oduzeti sljedeći predmeti: 3 komada kliješta, jedna crvene boje za skidanje izolacije, dok su dvojica metalne crne boje za vađenje eksera, jedna kliješta smeđe boje tzv. "kombinirke", sa natpisom "UNIOR 160", i jedna metalna kolica tzv. "tačke".

173. Svi naprijed cijenjени materijalni dokazi, koje ovo Vijeće nalazi zakonitim dokazima, prikupljenim istražnim i uviđajnim radnjama od strane ovlaštenih službenih lica, potkrepljuju istinitost iskaza svjedoka Adnana Haračića.

174. Apelaciono vijeće ovdje želi istaći da odbrana nije osporila iskaz svjedoka Adnana Haračića ni dokazom – snimkom sigurnosnih kamera s Pošte u Bugojnu, kada je dovođila u pitanje putanju kretanja Adnana Haračića, tvrdeći da je svjedok Haračić morao proći pored zgrade Pošte u Bugojnu, te da su sigurnosne kamere morale zabilježiti to kretanje. Vijeće je nakon izvršenog uvida u dokaz, a cijeneći navedeni prigovor odbrane, utvrdilo da predmetni snimak pokazuje unutrašnjost Pošte i okolni prostor, te da usljed kvalitete snimka i slabe vidljivosti, s obzirom da još nije bilo svanulo, nije moguće primjetiti kretanje bilo koje osobe u pravcu prema PU, pa samim tim ni svjedoka Haračića. Osim toga, odbrana nije uspješno dokazala da je svjedok Haračić morao proći baš tim prostorom koji je obuhvaćen video nadzorom, a ne nekim drugim putem. Stoga, ovaj dokaz odbrane nije relevantan za Vijeće kako bi utvrdilo putanju kretanja svjedoka Adnana Haračića, niti je istim doveden u pitanje iskaz ovog svjedoka.

175. S obzirom da je odbrana optuženog Čauševića, kako u prvostepenom, tako i u

drugostepenom postupku, prigovarala iskazu svjedoka Adnana Haračića, tvrdeći da iznosi neistine, kako bi za sebe izdejstvovao blažu kaznu, to Apelaciono vijeće kod ovakvog svjedočenja, punog detalja, koje svjedok zasigurno nije mogao izmisliti, posebno kod odgovora na pitanje optuženog Harisa Čauševića upućenog svjedoku zašto je ovo sve priznao, na što je svjedok na vrlo iskren i uvjerljiv način izjavio: *“zato što imam dušu!”*, nije moglo zaključiti da se kritični događaj, opisan u tački I izreke presude, drugačije desio od onoga kako je to iskazivao saizvršilac Adnan Haračić u svojstvu svjedoka, koji je vrlo uvjerljivo iznio svoja neposredna saznanja.

176. Sud nije prihvatio neuvjerljive i neargumentirane tvrdnje optuženog Harisa Čauševića kako ga je Adnan Haračić lažno označio i prijavio kao počinitelja djela jer ga Adnan Haračić “mrzi”, niti njegovu tvrdnju da je Adnan Haračić djelo počinio iz osvete prema policiji zbog toga što ga je djevojka nakon hapšenja napustila, iz razloga što nisu utemeljeni na dokaznoj građi.

177. Naprijed navedena činjenična utvrđenja potvrđuju i iskazi svjedoka Muemina Malkića, vlasnika internet kluba “Cyber” u Bugojnu, Rusmira Dautbegovića, koji je 26.06.2010. godine kao konobar radio noćnu smjenu u navedenom internet klubu, te Esmira Dautbegovića i Tarika Telbiza koji su tu noć bili gosti u navedenom internet klubu, te su potvrdili da je u noći 26.06.2010. godine optuženi Haris Čaušević bio u internet klubu “Cyber”, te da je u isto vrijeme bio i Adnan Haračić. Svjedok Rusmir Dautbegović je potvrdio da su Haris Čaušević i Adnan Haračić tu noć komunicirali, da su čak otišli na sprat tog kluba, gdje su sjedili i razgovarali, da je je Haris Čaušević otišao negdje oko 02,00 do pola 3 sata, i da je kratko nakon toga klub napustio i Adnan Haračić, što odgovara iskazu svjedoka Adnana Haračića. Ovaj svjedok je čak izjavio da je u isto vrijeme kada i Adnan Haračić napustio klub, te da je prilikom zaključavanja kluba čuo da je Adnana Haračića sačekalo lice, za koje misli da je Haris Čaušević, te je svjedok otišao kući s Esmirom Dautbegovićem i Tarikom Telbizom koji su ga čekali da idu skupa kući. Svjedoci Esmir Dautbegović i Tarik Telbiz su izjavili da su tu istu noć, negdje oko 3-pola 4 u blizini bašte “Cybera”, dok je Rusmir Dautbegović zaključavao klub “Cyber” sreli Adnana Haračića, koji je od Tarika Telbiza tražio cigaru.

178. Izuzev navedenog, svjedok Muemin Malkić je potvrdio da je u klubu često viđao Harisa Čauševića sa Rijadom Rustempašićem, jer su tu dolazili na kafu, koje poznanstvo i druženje su potvrdili i svjedoci Jasmin Mekić, Mirsad Džanan i Esad Brkić, što po ocjeni suda, potvrđuje iskaz svjedoka Adnana Čauševića i Mirsada Huseinbegovića, koji

su ukazali na poznanstvo između Harisa Čauševića i Rijada Rustempašića, te da iza ovog čina – eksplozije na zgradi PU Bugojno, stoji osveta Harisa Čauševića zbog hapšenja i procesuiranja njegovog prijatelja i istomišljenika Rijada Rustempašića.

179. Osim naprijed navedenih dokaza, na istinitost svjedočenja svjedoka Adnana Haračića upućuje i iskaz svjedoka očevica Aldina Grižića, koji se za vrijeme eksplozije nalazio u podrumskim prostorijama PU Bugojno zajedno sa licima Mujom Jahićem, Senadom Hubjerom i Vernesom Ramićem. Svjedok je pred Apelacionim vijećem izjavio da se u noći između 26. i 27.06.2010. godine nalazio u prostorijama za zadržavanje PU Bugojnu iz razloga što je prije toga sa svojim vozilom uletio u rijeku Vrbas zajedno sa Mujom Jahićem, te je oko 4 ili 5 h ustao do prozora prostorija za zadržavanje kako bi hlače koje su mu bile mokre okačio na prozore da se osuše, kada je ugledao spuštenu bijelu vreću i optuženog Harisa Čauševića, kojeg poznaje od ranije, koji je na sebi imao kapu crnu boje koja je bila podvijena. Vidljivost je bila dobra iako je bila noć, s obzirom da je bila rasvijeta i u tom momentu je naišao policijski automobil koji je obasjao taj prostor. Svjedok je opisao da je optuženi Haris Čaušević od njega stajao na udaljenosti od nekih 30-40 cm i da su se kratko gledali oči u oči. Nakon toga je optuženi uzeo vreću, otišao oko 3-4 m do ćoška zgrade i ostavio vreću, te je prema procjeni svjedoka došlo do eksplozije za manje od pet minuta.

180. Ovaj svjedok je dao svoj iskaz na uvjerljiv i iskren način, te mu je sud poklonio vjeru, a pored toga svjedok je dao i logično i uvjerljivo obrazloženje zašto do sada nije rekao cijelu istinu o onome što je vidio kritičnog dana, s obzirom da je svjedočio i u prvostepenom postupku. Naime, svjedok je izjavio da je optuženi Haris Čaušević nakon počinjenja krivičnog djela poslao svoje ljude do kuće svjedoka koji su mu prijetili da ne smije reći istinu o onome što je vidio. Svjedok je na tu okolnost izjavio da je optuženi Haris Čaušević slao dvojicu nepoznatih momaka, 4-5 mjeseci nakon eksplozije na PU Bugojno, sa bijelom Škodom bez registarskih oznaka, da mu prijete da će ga ubiti, da će ga zaklati, ako kaže da je vidio optuženog. I pored toga, svjedok se pred ovim Vijećem obratio optuženom riječima: „*To si bio ti Harise, uvrnutu kapu si imao ... Upropastio si mi život...!*„

181. Bez obzira što je svjedok Aldin Grižić vidio optuženog sa bijelom vrećom pokraj zida PU, optuženi je ipak odlučio postaviti eksplozivnu napravu izuzetne razorne moći, jer je zasigurno znao da niko živ iz policijske zgrade neće izaći, pa tako ni svjedok Aldin Grižić, međutim svjedok Aldin Grižić se pored teških psihičkih trauma koje su od

eksplozije ostavile trajne posljedice na njega, kao i drugih zdravstvenih problema, i prijetnji koje je imao, ipak pojavio pred sudom po prijedlogu odbrane i iskreno svjedočio.

182. Dakle, Apelaciono vijeće nalazi neosnovanim i ničim potkrijepljenim navode optuženog da je Adnan Haračić, inače prijatelj Aldina Grižića, imao motiv da izvrši predmetno krivično djelo kako bi izbavio Aldina Grižića iz pritvora, te da je Aldin Grižić instruisani svjedok tužilaštva. Nakon što je razmotrilo navedene prigovore i ocijenilo iskaz svjedoka Aldina Grižića, ovo Vijeće je donijelo odluku da prihvata iskaz svjedoka Aldina Grižića kao objektivan i tačan, a navode optuženog i njegove odbrane smatra samo rezultatom nezadovoljstva sa sadržinom iskaza ovog svjedoka.

183. Također ni svjedok Vernes Ramić, koji je boravio u istoj prostoriji za zadržavanje kao i Aldin Grižić, nije mogao potvrditi da je Grižić spavao u vrijeme eksplozije, nego je samo izjavio da je, kada je njega eksplozija probudila, našao Grižića na podu u besvjesnom stanju. Dakle, prema ocjeni Apelacionog vijeća, ni iskaz ovog svjedoka nije doveo u pitanje istinitost iskaza svjedoka Aldina Grižića.

184. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće smatra da iskazi svih naprijed navedenih svjedoka (policajci, saizvršilac, očevidac i dr.) ne mogu biti međusobno u potpunosti identični, upravo zbog obimnosti činjenica, događaja i okolnosti na koje su svjedočili, različite percepcije i sjećanja svjedoka, ali su u pogledu odlučnih činjenica saglasni, a poneka razlika se odnosi na činjenice koje nisu odlučne u ovom predmetu.

185. Dakle, iskazi ovih svjedoka tvore jednu logičku cjelinu i objašnjavaju pojedine detalje cjelokupnog toka događaja za koje se optuženi tereti, iz kojih razloga je ovo Vijeće istima i poklonio vjeru, na naprijed opisan način.

186. Također, iskaze i tvrdnje navedenih svjedoka, nedvosmisleno potvrđuju i drugi dokazi, i to u svim njihovim segmentima, bilo da se oni odnose na određene detalje svjedočenja, bilo da se odnose na opšte karakteristike inkriminisanog događaja, ili na njegove realne posljedice.

187. Nadalje, što se tiče motiva i razloga za počinjenje djela iz tačke I izreke presude, sud je prevashodno cijenio iskaze svjedoka Adnana Čauševića, Mirsada Huseinbegovića i Adnana Haračića, odnosno iskaze svjedoka Čauševića i Huseinbegovića iz istrage, te sve iskaze svjedoka Haračića. Naime, svjedoci Adnan Čaušević i Mirsad Huseinbegović su na glavnom pretresu govorili drugačije u odnosu na izjavu iz istrage, a svjedok Adnan

Čaušević i na pretresu pred Apelacionim vijećem, te je ovo Vijeće poklonilo vjeru iskazima ovih svjedoka iz istrage, s obzirom da su dali nesigurno i neuvjerljivo obrazloženje zašto im se iskazi razlikuju, a iskaze iz istrage u bitnim dijelovima potkrepljuju drugi dokazi iz spisa predmeta. Na ovaj način svjedok Adnan Čaušević je pokušao da umanjí ili otkloni vlastiti nesumnjiv doprinos predmetnom krivičnom djelu, pa tako posljedično i doprinos optuženog Harisa Čauševića, s obzirom da su bili u prijateljskim odnosima i dijelili su iste ideje.

188. Naime, sud je cijenio iskaze svjedoka Adnana Čauševića i Mirsada Huseinbegovića date u istrazi, a koji svjedoci su imali određena saznanja o planiranju i pripremanju napada na PU Bugojno, i to upravo od optuženog Harisa Čauševića koji im je govorio o tome. Iz iskaza ovih svjedoka ne samo da proizilazi motiv kojim se optuženi Haris Čaušević vodio prilikom vršenja inkriminiranih radnji i ciljevi koje je želio postići, već iz istih proizilazi i zaključak da je optuženi Haris Čaušević već ranije planirao, pripremao i dogovarao izvršenje predmetnog čina – napada na PU Bugojno, u koju svrhu je zagovarao i vrbovao svjedoke Adnana Čauševića i Mirsada Huseinbegovića.

189. Prema iskazu svjedoka Adnana Čauševića saslušanog u istrazi na Zapisnike kod Tužilaštva BiH, broj T20 0 KT 0000441 10 od 12.07.2010. godine i od 11.11.2010. godine, proizilazi da je optuženi Haris Čaušević imao na raspolaganju određenu količinu oružja, municije i minskoeksplozivnih sredstava, te da je nakon hapšenja prijatelja Rijada Rustempašića stalno prilikom sastanaka govorio kako treba poduzeti nešto u vezi s tim, odnosno hapšenjem i procesuiranjem Rijada Rustempašića, s kojim je prema kazivanju svjedoka Adnana Čauševića, optuženi Haris Čaušević bio blizak i dijelio iste ideje i uvjerenja, i to da treba „nešto dići u zrak u smislu nekog objekta u Bugojnu“. Svjedok Adnan Čaušević, koji je u to vrijeme, zbog istih vjerskih ubjeđenja i praktikovanja vjere, te drugih pitanja vezanih za vjeru, uživao povjerenje optuženog Harisa Čauševića, je imao saznanja o tim planovima, te je bio čak i vrbovan da pomogne optuženom Harisu Čauševiću prilikom izvršenja ovog čina, kako tvrdi ovaj svjedok tokom istrage. Svjedok Adnan Čaušević je još u istrazi potvrdio da mu je negdje u aprilu/maju 2010. godine optuženi Haris Čaušević predložio i ubjeđivao ga da mu pomogne da dignu nešto u zrak u Bugojnu, pri čemu bi svjedok imao zadatak da bude „odstupnica“ sa automatskom puškom „kalašnjikov“, koji bi mu u tu svrhu dao optuženi Haris Čaušević, govoreći mu pri tome da bi se nakon izvršenog napada povukli u šumu ili planinu, da bi se u kratkom roku spojili s nekom „braćom“, koji bi im dali neku zaštitu i prebacili negdje. Navedeno mu je

optuženi Haris Čaušević ponovio i nekih 7 dana prije predmetnog događaja, te i 26.06.2010. godine kada su se našli u internet klubu „Cyber“ u Bugojnu, govoreći mu o detaljima planiranog napada, što je svjedok na kraju odbio, kako tvrdi ovaj svjedok tokom istrage.

190. Dakle, iskaz Adnana Čauševića demantuje riječi optuženog Harisa Čauševića, kada je na glavnom pretresu izjavio da Adnana Čauševića nije vidio dvije godine.

191. Uvidom u zapisnike o saslušanju svjedoka Mirsada Huseinbegovića tokom istrage kod MUP-a SBK Travnik, broj 02/3-2-188/10 od 25.08.2010. godine, broj 02/3-2-192/10 od 26.08.2010. godine, te tokom istrage kod Tužilaštva BiH, broj T20 0 KT 0000441 10 od 20.10.2010. godine, sud je utvrdio da je i svjedok optužbe Mirsad Huseinbegović imao određena saznanja o planiranom napadu na PU Bugojno, budući da je i njemu optuženi Haris Čaušević govorio da treba nešto poduzeti u vezi sa hapšenjem Rijada Rustempašića, da „treba napraviti auto-bombu ili staviti oko sebe eksploziv i dignuti policijsku stanicu u zrak“. Tako ovaj svjedok izjavljuje tokom istrage, na zapisnik od 20.10.2010. godine, da mu je optuženi Haris Čaušević rekao 30 dana prije napada na PU Bugojno, sasvim ozbiljno: „da on – ČAUŠEVIĆ HARIS – više nema šta da čeka, da njegovo vrijeme prolazi i da je on ostario i da ako bude još čekao da neće moći ništa uraditi za Islam, da će se u Bugojnu nešto desiti, neka Allahova kazna, da je ovaj narod pogan i ponovio je da će dići policijsku stanicu u zrak“.

192. Dakle, istinitost i dokazna snaga svjedočenja pomenutih svjedoka u istrazi je verifikovana drugim izvedenim dokazima, između ostalih iskazom svjedoka Adnana Haračića, stoga njihove naknadne izjave ne mogu dovesti u pitanje ranije izjave, koje ovo Vijeće prihvata kao istinite.

193. Ovdje je potrebno istaći da je svjedok Adnan Haračić izjavio da je optuženi Haris Čaušević najavio svjedoku Haračiću par dana prije događaja šta će se dogoditi, govoreći mu: „*viajet ćeš šta će se desiti za Ajvatovicu*“.

194. Osim spomenutih dokaza, Vijeće je zasnovalo svoju odluku i na drugim izvedenim dokazima, koji također dokazuju i potvrđuju činjenični opis iz tačke I izreke ove presude.

195. U tom smislu, Vijeće je cijenilo dokaze koji se odnose na tragove eksplozije, odnosno prikupljene dokaze sa lica mjesta, koji su bili predmet stručnog ispitivanja i vještačenja od strane ovlaštene i stručne ustanove, a koji upućuju na zaključak u pogledu

eksplozivne naprave koja je upotrijebljena u konkretnom slučaju.

196. Naime, iz nalaza vještačenja tragova eksploziva – Ispitivanje tragova eksploziva FUP-a – Sektor kriminalističke policije, broj 09-14/1-294 od 07.07.2010. godine, od strane Mevludina Hajdara, proizilazi da je analizom izuzetih tragova sa mjesta eksplozije utvrđeno da acetonski brisevi uzeti na vanjskoj strani zida objekta, sa lijeve i desne strane od centra eksplozije, kao i acetonski brisevi uzeti na vozilima “BMW” i “Passat” sadrže tragove eksploziva pentrit (PETN). U acetonskim brisevima uzetim sa vozila “Peugeot”, te sa zida pored stepenica unutrašnjosti objekta, kao i u suhom brisu uzetom sa dijela vozila (tokom uviđaja označenom kao trag broj 56) nisu pronađeni tragovi eksploziva primjenjenih nespornih uzoraka.

197. Na osnovu provedenih ispitivanja vještak Mevludin Hajdar je zaključio da je za eksploziju Policijske uprave Bugojno korištena eksplozivna naprava u kojoj je bio prisutan eksploziv pentrit, što po mišljenju vještaka ne isključuje da je bio prisutan i neki drugi eksploziv. Pojašnjavajući svojstva pomenutog eksploziva, vještak je izjavio da je pentrit jedan od brizantnih-razarajućih eksploziva, sa razornim dejstvom, vojni je eksploziv, koristi se za pravljenje vojnih, ubojitih sredstava, ima razornu moć veću nego TNT. Pentrit u momentu eksplozije potpuno detonira, te je vještak pojasnio da kada je u pitanju ovaj vojni eksploziv u većem broju slučajeva, na licu mjesta ne budu pronađeni eksplozivi iz razloga što kod takvih eksploziva bude potpuna eksplozija, ali da se nekada dešava da tragovi budu pronađeni.

198. Dakle, s obzirom na ovakve tragove sa lica mjesta eksplozije, u odnosu na koje je vještak Mevludin Hajdar utvrdio da je korištena eksplozivna naprava u kojoj je bio prisutan eksploziv pentrit, koji eksploziv aktiviranjem najčešće ne ostavlja tragove zbog jačine eksplozije, vještak Ognjen Jevđenić, ispred FUP-a je imao zadatak da utvrdi o kojoj eksplozivnoj napravi je u konkretnom slučaju bilo riječ.

199. Naime, prema Izvještaju o izvršenom vještačenju tragova pronađenih nakon eksplozije FUP-a – Centra za forenziku i podršku – Odjeljenje za kontradiverzionu i tehničku zaštitu, broj 09-14/4-04-5-4221 od 11.11.2010. godine, koji je sačinio Ognjen Jevđenić, proizilazi da na osnovu dostavljenih tragova koji su prikupljeni nakon eksplozije sa lica mjesta, nije moguće utvrditi vrstu eksplozivne naprave, ali da se na osnovu količine eksploziva može zaključiti da se radi o improvizovanoj eksplozivnoj napravi. Prilikom sačinjavanja ovog nalaza, vještak je na osnovu nalaza i mišljenja FUP-a -

Centra za forenziku i podršku - Odjeljenje za kriminalističko-tehnička vještačenja, broj 09-14/1-294 od 07.07.2010.godine, kojim je utvrđeno da su na licu mjesta pronađeni tragovi eksploziva pentrita, dakle, cijeneći svojstva tog eksploziva, razornu moć i brzinu detonacije, te na osnovu Fotodokumentacije centra eksplozije i skice lica mjesta sa kroki skicom centra eksplozije sa potrebnim dimenzijama, izvršio određivanje količine eksploziva na osnovu dimenzija kratera koji je nastao nakon eksplozije. Vještak je ovako utvrdio da je u konkretnom slučaju srednja vrijednost količine upotrijebljenog eksploziva iznosi približno 20 kg TNT (trinitrotoulola), što odgovara masi od oko 12,5 kg eksploziva pentrita. Prema navedenom Izvještaju, odnosno nalazu i mišljenju, na osnovu dostavljenih tragova, nije bilo moguće utvrditi način aktiviranja predmetne eksplozivne naprave.

200. Međutim, iz iskaza svjedoka Adnana Haračića proizilazi da je optuženi Haris Čaušević koristio sporogoreći štapin i detonatorsku kapislu za aktiviranje improvizovane eksplozivne naprave, kako je to opisano u tački I izreke ove presude. Naime, svjedok je na pitanje šta je optuženi Čaušević sklopio, pojasnio: *„pa taj kabal, donio je jedan dio kabla, bile su to neke kapsule, uzeo je jednu, odsjeko je onaj, komad tog kabla i uzeo klješta crvene bcje, kcja imaju urez, i sa tim je klještima ... sastavio taj, tu detonatorsku kapsulu, sa sporogorećim štapinom.“* Stoga za ovo Vijeće nije bilo dvojbe ni u tom pogledu.

201. Vještak je pred sudom pojasnio da se pentrit ne može sam koristiti, već se mora miješati sa drugim eksplozivima, naječešće plastičnim. Radi se o vojnim brizantnim eksplozivima i koriste se u vojsci, a rijetko u industriji, mogu se naći u minsko-eksplozivnim sredstvima. Vještak Jevđenić je pored navedenog izjavio da je moguće vaditi eksploziv iz minsko-eksplozivnih sredstava, ali uz određene uslove, što je vrlo rizično, jer trenjem može doći do eksplozije. Za vađenje eksploziva na ovaj način može se steći znanje tako što će se obučiti neposredno od nekoga ili pročitati negdje (npr. na internetu). Pojašnjavajući sastavljanje improvizovane eksplozivne naprave, vještak je naveo da se može napraviti npr. naprava „vremenski upaljač“, za koju se koristi štapin, koji mora imati namjanje 60 cm, da bi osoba koja aktivira napravu imala najmanje 1 minut da se skloni sa lica mjesta. Da bi se sastavila takva naprava potrebno je malo vremena, ubode se kapisla u eksploziv (pentrit), ako je liveni trotil mora se koristiti neki od pojačnika u koji će se staviti detonatorska kapisla. Vještak je pojasnio da je za aktiviranje takve naprave potreban kratki vremenski period. Ako se radi o plastičnom pentritu on se

može transportovati, ali čisti pentrit je nestabilan, kao i liveni trotil, ako ima nesigurnih čestica može doći do eksplozije. Ako dođe do eksplozije male su šanse da se nađe bilo kakav trag naprave u vidu fragmenata, posebno u ovom slučaju.

202. Vezano za improvizovanu eksplozivnu napravu koja je upotrijebljena kritične prilike sačinjen je i izvještaj po pitanjima koja proizilaze iz do sada provedenih vještačenja po naredbama Tužilaštva BiH, broj KTA-302/10, KTA-410/10 i T20 0 KT 0000441 10, FUP-a – Centra za forenziku i podršku, broj 09-14/4-05-4-3175/10 od 02.12.2010. godine, a koji su zajedno sačinili vještaci Mevludin Hajdar, Ognjen Jevđenić i Salko Bidžević u cilju da daju odgovor na ključna pitanja o upotrijebljenom eksplozivu i načinu kako je to utvrđeno, razornoj moći utvrđenog eksploziva, o načinima aktiviranja i ostalim bitnim pitanjima, u kom dijelu ga je ovo Vijeće i cijeno kao potkrepljujući dokaz naprijed navedenim nalazima i mišljenjima Mevludina Hajdara i Ognjena Jevđenića, koje je sud prihvatio kao zakonite dokaze.

203. Dakle, nalaze i mišljenja navedenih vještaka sud je prihvatio kao objektivne i stručne, imajući u vidu da se radi o nalazima i mišljenjima vještaka sa dugogodišnjim iskustvom u oblasti u kojoj su vještačili, čija stručnost ničim konkretnim nije dovedena u pitanje od strane odbrane. Osim toga, svi svjedoci i vještaci su prije davanja iskaza, od strane suda upozoreni na dužnost kazivanja istine i posljedice lažnog svjedočenja i svi su položili odgovarajuću zakletvu.

204. S obzirom na ovako sačinjene nalaze i mišljenja, sud nalazi dokazanim da je u konkretnom slučaju prilikom eksplozije na zgradi PU Bugojno dana 27.06.2010. godine, upotrijebljena improvizovana eksplozivna naprava, sa eksplozivom pentritom u količini od 12,5 kg. Navedene utvrđene činjenice su za ovaj sud sasvim dovoljne, nalazeći kod ovakvog djela, sa ovakvim posljedicama, da nije od odlučnog značaja kako je naprava aktivirana, i njena tačna pozicija uz stražnji zid zgrade PU Bugojno, u smislu da li je bila uz sama vrata, na betonu, zidu ili sl., na čemu je odbrana optuženog insistirala da se utvrdi.

205. Potrebno je također istaći da je Apelaciono vijeće sa jednakom pažnjom cijeno i dokaze odbrane, ali da isti nisu uspješno osporili dokaze tužilaštva, iz kojih jasno proizilazi krivica optuženog Harisa Čauševića za radnje detaljno opisane u tački I izreke ove presude.

206. Cijeneći iskaze svjedoka odbrane, koje odbrana fragmentarno tumači i

analizira u završnim riječima, Apelaciono vijeće nalazi da isti po svojoj kvaliteti nisu doveli u sumnju krivicu optuženog Harisa Čauševića, s obzirom da dokazi tužilaštva svojom snagom nisu ostavili prostora za izvođenje drugačijeg zaključka od onog koji je izvelo ovo Vijeće.

207. Odbrana optuženog je provodila dokaze saslušanjem svjedoka, i to Zinete i Enesa Čauševića, pokušavajući dokazati da je optuženi Haris Čaušević u noći 26/06.-27.06/2010. godine bio kod sestre Selme, u periodu od 02,00 h do 05,00 h ujutro, kada je krenuo kući i kada je lišen slobode, te saslušanjem drugih svjedoka na okolnosti da se nije družio, niti imao ikakve veze sa Adnanom Haračićem, Adnanom Čauševićem, Mirsadom Huseinbegovićem, te Naserom Palislamovićem.

208. U pogledu svjedoka Zinete i Enesa Čauševića, sud je cijenio da se radi o najbližim srođnicima optuženog, majci i bratu, koji su svoje izjave po ocjeni suda dali subjektivno u želji da pomognu optuženom, svom najbližem srođniku, iz kog razloga im nije poklonio vjeru, a također nisu potvrđeni ni drugim izvedenim dokazima.

209. Na okolnost alibija svjedočio je i optuženi Haris Čaušević na glavnom pretresu, tvrdeći identično kao i njegova majka i brat, međutim sud nije ocijenio njegovo svjedočenje istinitim iz razloga što optuženi nije dužan da govori istinu, niti da iznosi činjenice koje bi ga dovele u nepovoljan položaj, a njegove riječi nisu ničim potkrijepljene, osim iskazima majke i brata, kojima također nije poklonjena vjera.

210. Pored navedenog, odbrana optuženog je saslušanjem svjedoka Mirzeta Mehića, Edina Kehića, Jasmina Mekića i Sladina Ivkovića, pokušala ne samo kompromitovati svjedoka Adnana Haračića, već i ukazati na mogućeg počinioca ovog događaja, i to izvjesnog Nedžada Bašića zvanog „Cicko“, koji je u međuvremenu umro, za kojeg su ukazivali da je bio krupan, imao dužu kosu, nosio jaknu vijetnamku, a inače u proteklom ratu bio pripadnik Armije BiH, i za kojeg je odbrana optuženog tvrdila da je bio u zavadi sa policijom, odnosno konkretno policajcem Muamerom Karadžom, zbog čega bi ovo mogao biti njegov čin osvete, te na „braću Avdibašiće“, od kojih je jedan Nermin Avdibašić, po kazivanju svjedoka Mirzeta Mehića govorio protiv države i policije, te jedne prilike rekao: *“treba im jebati mater svima”*.

211. Da su tvrdnje odbrane vezano za Nedžada Bašića zvanog „Cicko“ neosnovane, jasno se vidi i iz iskaza svjedoka Muamera Karadža, Branka Arežine, Jasmina Mekića i dr., koji su Bašića opisali da je krupnije građe, ali da je visine oko 1,75 m, što,

kako ovo Vijeće primjećuje, predstavlja znatnu razliku u odnosu na optuženog Harisa Čauševića, odnosno njegovu visinu i fizičku građu, tako da ni u tom pogledu nije moglo doći do zabune i greške u identitetu osobe koja je izvršilac predmetnog krivičnog djela.

212. Odbrana optuženog je također prezentirala Službenu zabilješku MUP-a SBK – PU Bugojno, broj 02/4-3-/10 od 28.06.2010. godine, na okolnost izvršenih provjera da li su u mjestu Voljevac primjećene nepoznate osobe afroazijskog porijekla, koje bi se mogle dovesti u vezu sa terorističkim činom počinjenom na zgradi PU Bugojno. Naime, po prijavi Roberta Nikolića da su u mjestu Voljevac, 2-3 dana prije ovog događaja primjećene nepoznate osobe afroazijskog porijekla, utvrđeno je da u mjesto Voljevac na tačno određenoj adresi boravi jedna osoba afroazijskog porijekla, koja ima namjeru da napusti pomenuto područje. Na ove okolnosti pred Apelacionim vijećem svjedočio je i Islam Čaušević, koji je bio šef odjela krim-policije u PU Bugojno, međutim ni njegovim iskazom odbrana nije ubijedila sud da je neko drugi eventualno počinio krivično djelo koje je stavljeno na teret optuženom Harisu Čauševiću, s obzirom da su njegova saznanja isključivo operativnog karaktera.

213. U vezi sa navedenim tvrdnjama odbrane optuženog o mogućem počiniocu ovog čina, saslušane su i svjedokinje Zlatka Pilić i Azra Đelilović, koje su kazivale o tome da je noć prije eksplozije, iza 01,00 sat, Zlatka Pilić sa terase svog stana uočila neka lica koja galame, pri čemu je jedna osoba rekla *“ma šta me briga, sve ću ih dignut’ u zrak!”*, dodajući nešto u smislu *“ne zvao se ja Elmo ili Elvo”*. Svjedokinja Zlatka Pilić nema saznanja kuda su te osobe otišle i o čemu su konkretno govorile. Pri ovome je odbrana ukazivala da istraga tužilaštva uopće nije išla u ovom pravcu i provjeravala iskaze ovih svjedoka.

214. Navedene teorije i teze odbrane optuženog, sud nije mogao prihvatiti kao istinite jer ničim nisu potkrijepljene, a sud je uočio da se radi o svjedocima koji nemaju neposredna saznanja o ovom događaju i počiniocima, stoga nisu od odlučnog značaja za predmetni slučaj.

215. Nadalje, Apelaciono vijeće je utvrdilo da je teroristički čin optuženog Harisa Čauševića prouzrokovao tragične i brojne posljedice, koje se ogledaju u tome da je život izgubio policajac Tarik Ljubuškić, te da je policajka Edina Hindić zadobila teške tjelesne povrede opasne po život, a lake tjelesne povrede zadobili Muamer Karadža, Sanel Hodžić, Sulejman Bešić, Marinko Kolak i Mugdim Škandro, te je tom prilikom na zgradi

PU Bugojno pričinjena materijalna šteta u iznosu od najmanje 189.939,00 KM, kao i materijalna šteta u iznosu od najmanje 275.877,00 KM uključujući i štetu na okolnim objektima u Bugojnu, te na ostaloj imovini PU Bugojno i velikom broju vozila građana Bugojna u neutvrđenom iznosu.

216. Nadalje, u pogledu pričinjene materijalne štete, Apelaciono vijeće je cijenilo Procjeniteljni elaborat nastale materijalne štete na objektu PU Bugojno i svim ostalim okolnim stambeno-poslovnim objektima nastale usljed eksplozije u Bugojnu 27.06.2010. godine, sačinjen od strane stalnog sudskog vještaka građevinske struke Ferida Ibrahimovića na osnovu dostavljenih fotografija oštećenja objekata nakon eksplozije u mjesecu junu 2010. godine, provjere na licu mjesta radi utvrđivanja da li su izvedeni svi sanacioni radovi, pregleda dostavljene imovinsko-pravne i finansijske dokumentacije koja se odnosi na izvođenje sanacionih radova na oštećenim objektima. Vještak je nakon pregleda oštećenih institucija, poslovnih i stambenih objekata u Bugojnu konstatovao da su objekti sanirani u skladu sa važećom građevinskom regulativom, te je napomenuo da za objekte nije bilo moguće napraviti preciznu kontrolu utrošenih sredstava za sanacione radove, tako da je izvršen pregled raspoložive fotodokumentacije nastalih oštećenja i da je u ovom elaboratu prihvaćen izvještaj općinske komisije za procjenu nastalih šteta na stambenim objektima. Iz navedenog elaborata proizilazi da nastala šteta na objektu PU Bugojno iznosi 189.939,94 KM, zatim na objektu K.S.C Bugojno 3.755,16 KM, na objektu Doma zdravlja Bugojno 9.361,20 KM, na objektu Privredne banke d.d. 9.157,13 KM, na objektu JU Apoteke Bugojno 1.669,90 KM, na objektu Stomatološka klinika "Dr. Irhad Gatić" 3.027,67 KM, na objektu Apoteka PZU Medico Bugojno 526,27 KM, na stambenim objektima ul. Dr. Wagnera 57.940,50 KM, što sveukupno iznosi 275.877,77 KM. Vještak građevinske struke je naveo da je ukupna vrijednost izvedenih radova na zgradi PU Bugojno iznosi 506.051,91 KM, ali da je vještak razdvojio dio koji predstavlja direktnu štetu na objektu od eksplozije u iznosu od 189.939,94 KM i dio radova koji se odnosi na modernizaciju i poboljšanje funkcionalnosti objekta PU Bugojno u iznosu od 316.111,97 KM.

217. Kod navedenog elaborata i zaključka vještak građevinske struke Ferid Ibrahimović je ostao i kod neposrednog saslušanja pred sudom, kada je pojasnio da nije bio na lokaciji odmah poslije događaja i da je vještačenje radio 2011. godine, ali da je radio na osnovu pobrojane dokumentacije, koristeći razne izvore da bi dobio objektivnu sliku, dodajući da je kao bazni dokument koristio nalaz sudskog vještaka građevinske struke

koji je bio neposredno nakon događaja.

218. Dakle, iz svega navedenog jasno proizilazi da su država Bosna i Hercegovina, odnosno njene institucije, te policijski službenici bili direktne mete terorističkog djelovanja optuženog Harisa Čauševića koji je pokušavao putem terorističkih akta ostvariti svoje ciljeve.

219. Slijedom navedenog, Apelaciono vijeće je isključujući svaku razumnu sumnju utvrdilo da je optuženi Haris Čaušević, radnjama opisanim u tački I izreke presude, počinio krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačka d) KZ BiH, za koje je i oglašen krivim.

220. Slijedom navedenog, za Apelaciono vijeće nema sumnje da se radilo o umišljajnom lišavanju života, te i više, u konkretnom slučaju evidentno se radilo o napadu na živote većeg broja osoba, budući da je improvizovana eksplozivna naprava postavljena na zgradu PU Bugojno u vrijeme kada se u zgradi trebao održati sastanak povodom vanrednog obezbjeđenja vjerskog događaja na Ajvatovici, što je podrazumijevalo okupljanje većeg broja policijskih službenika upravo u tim satima. Stoga ovo Vijeće nalazi da je ispunjen uslov iz člana 201. stav 3. KZ BiH, s obzirom da je usljed izvršenja ove radnje nastupila smrt jedne osobe.

221. Pored navedenog, u konkretnom slučaju drugi vid terorističkog čina u smislu tačke d) stava 5. člana 201. KZ BiH se sastojao i u nanošenju velike štete objektu BiH, odnosno javnom objektu, koja šteta je ugrozila ljudske živote i dovela do znatne privredne štete, koja je utvrđena u jako visokom iznosu od najmanje 189.939,00 na zgradi PU Bugojno i 275.877,00 KM štete na okolnim objektima u Bugojnu. Sud zaključuje da je zgrada PU Bugojno objekat države Bosne i Hercegovine, kao dio upravne vlasti, koja se neposredno odnosi prema građanima u provedbi zakona i drugih normativa države Bosne i Hercegovine, kao i njenih entiteta i kantona, te da pored tog svojstva ima i svojstvo javnog objekta, budući da istoj pristupaju građani u bilo koje vrijeme po raznim pitanjima iz nadležnosti Policijske uprave.

222. Vijeće nalazi da je optuženi, koji je bio uračunljiv u vrijeme opisanih radnji iz tačke I izreke, opisane radnje počinio s umišljajem, svjesno i voljno, želio je i htio izvršenje vlastitih radnji i djela i njihovih posljedica, čime je kao krivično odgovorna osoba ostvario sva bitna obilježja krivičnog djela za koje je osuđen.

VI. KRIVIČNOPRAVNA SANKCIJA

223. Pravednost kao zakonski uslov se mora uzeti u obzir prilikom odmjeravanja kazne (član 39. KZ BiH), kao i konkretne okolnosti ne samo krivičnog djela nego i njegovog počinioca. Zakon predviđa dva cilja koji su relevantni za lice koje je osuđeno za krivično djelo: (1) uticaj na osuđeno lice da ubuduće ne čini krivična djela (član 6. i 39. KZ BiH); i (2) rehabilitacija (član 6. KZ BiH). Rehabilitacija nije svrha koju je samo Krivični zakon predvidio kao obavezu za Sud, već je to jedina svrha kažnjavanja koju priznaje i izričito zahtijeva međunarodno pravo o ljudskim pravima kojeg se sud prema ustavu mora pridržavati. Član 10. stav 3. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima glasi: *“Kazneni režim obuhvata postupak sa osuđenima čiji je glavni cilj njihovo popravljavanje i socijalna rehabilitacija.”*

224. Odlučujući o krivičnopravnoj sankciji, Apelaciono vijeće je shodno odredbi člana 48. KZ BiH, cijenilo sve okolnosti koje utiču na visinu kazne, a posebno stepen odgovornosti optuženog, pobude iz kojih je djelo učinjeno, jačinu ugrožavanja i povrede zaštićenog dobra, kao i okolnosti pod kojim je djelo učinjeno. Pored toga, cijenilo je i raniji život optuženog, njegove osobne prilike, te držanje u toku krivičnog postupka. Dakle, ovo Vijeće je imalo u vidu kako olakšavajuće, tako i otežavajuće okolnosti, na strani optuženog Harisa Čauševića.

225. Cilj razmatranja ovih elemenata je da pomognu sudu da utvrdi kaznu koja je neophodna i srazmjerna u smislu svrhe kažnjavanja i elemenata koji su već uzeti u obzir u vezi sa samim djelom i njegovim posljedicama po zajednicu, ali da ta kazna odgovara preventivnim i odgojnim zahtjevima za konkretnog počinioca.

226. Pri tome je Apelaciono vijeće od olakšavajućih okolnosti na strani optuženog Harisa Čauševića cijenilo da je mlada osoba, kako u vrijeme izvršenja krivičnog djela, tako i u vrijeme presuđenja, te da ranije nije osuđivan.

227. Vijeće je kao otežavajuću okolnost cijenilo upornost kod optuženog da počini ovako teško krivično djelo, te njegovu riješenost da ga počini, bez obzira što ga je i svjedok Adnan Haračić više puta pokušao odgovoriti od činjenja istog. Kao naročito

otežavajuću okolnost Vijeće je cijenilo činjenicu da je umišljaj optuženog bio usmjeren na počinjenje što težih posljedica, uključujući povređivanje i smrt više policajaca budući da je eksplozivna naprava aktivirana upravo u vrijeme kada se u pomenutoj policijskoj stanici okupljao veći broj policajaca radi obezbjeđenja tradicijsko-vjerske manifestacije Ajvatovica istog dana, 27.06.2010. godine, na što su ukazali pojedini svjedoci optužbe koji su izjavili da je optuženi upravo iz tog razloga i htio počinjenje tog djela u jutarnjim satima 27.06.2010. godine kada se trebalo vršiti veće policijsko okupljanje i smjene službenih lica.

228. Nadalje, Vijeće je kao otežavajuću okolnost cijenilo i činjenicu držanja optuženog nakon počinjenog djela, posebno izjavu svjedoka optužbe Adnana Čauševića iz istrage kako je lično optuženi Haris Čaušević izjavio u prostorijama pritvorske jedinice - citat „*sljedeći put neće biti 15 kila nego 9 tona*“⁷ završen citat, pri čemu se smijao, iz čega je Adnan Čaušević zaključio kako optuženi Haris Čaušević izjavljuje da će u slijedećoj akciji koristiti 9 tona eksploziva.

229. Osim toga, Vijeće je kao posebno otežavajuću okolnost cijenilo i to da je optuženi na glavnom pretresu od 11.12.2013. godine, prije početka izlaganja završne riječi tužilaštva, a u prisustvu svih učesnika postupka i publike u sudnici, uputio teške uvrede oštećenima u ovom predmetu, te je poručio: *“oštećeni nek’ se kurca napuše...”*, na osnovu čega je Vijeće dodatno izvelo zaključak o beskrupuloznosti i surovosti ovog optuženog koji se nije pokajao za ovo tragično djelo, niti je pokazao suosjećanje sa žrtvama.

230. Na kraju je potrebno istaći da se pored specijalne prevencije u odnosu na optuženog da više ne čini krivična djela, ovom presudom šalje snažna poruka svim eventualnim budućim počinocima da se suzdrže od počinjenja ovakvih krivičnih djela, ali se istovremeno šalje i jasna poruka da će njihove radnje u suprotnom biti izuzetno teško sankcionisane, čime se postiže generalna prevencija.

231. Posebno treba akcentirati da je ovaj teroristički napad najteži teroristički napad koji je Bosna i Hercegovina do sada pretrpila i koji je proizveo tragične i izuzetno teške posljedice.

⁷ Zapisnik o saslušanju svjedoka Adnana Čauševića, Tužilaštvo BiH, br. T20 0 KT 0000441 10 od 11.11.2010. godine.

232. Stoga je ovo Vijeće, krećući se u granicama kaznenih okvira za izricanje krivičnopravne sankcije za krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačka d) KZ BiH, za koje je propisana kazna zatvora najmanje deset godina ili kazna dugotrajnog zatvora, utvrdilo kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 35 (tridesetpet) godina, nalazeći da će se njom ostvariti zahtjevi generalne i specijalne prevencije, te da je izrečena kazna zatvora optuženom Harisu Čauševiću adekvatna i svrsishodna.

233. Apelaciono vijeće želi istaći da Terorizam predstavlja negiranje demokratije i ljudskih prava, te nijedna zemlja nije imuna na prijetnju terorizma, ona je stvarna, rasprostranjena i višedimenzionalna, ali se treba pažljivo procijeniti kako ne bi bila ni preuveličana, niti umanjena. Država ima obavezu i primarnu odgovornost da sprječava i suzbija terorizam, kao i da poštiva i štiti ljudska prava i osnovne slobode, o čemu je ovo Vijeće vodilo računa tokom postupka i prilikom donošenja ove presude.

234. Terorizam, nažalost, postaje globalni problem sa kojim se bori cjelokupna međunarodna zajednica. Od Bosne i Hercegovine kao pravno uređene države se očekuje da pruži svoj doprinos u borbi protiv terorizma. Država Bosna i Hercegovina, koja poput drugih država nije imuna na ovakve činove nasilja, zla i destrukcije, štiti svoje građane od ovakvih i sličnih terorističkih akata i njihovih kreatora, tako da će svako snositi odgovornost za svoje radnje, bez obzira na ulogu i stepen doprinosa izvršenju terorističkog čina.

235. Izricanjem ove presude, prema ocjeni ovog Vijeća, ostvaruje se jačanje povjerenja građana u vladavinu prava i funkcioniranje pravne države, u kojoj su svi jednako odgovorni pred zakonom, te posebno jačanje povjerenja građana u odlučnost i sposobnost države da zaštiti svoje građane i njihovu dobrobit od svih oblika bezakonja i nasilja.

236. Apelaciono vijeće je također donijelo i odluku, u skladu sa članom 56. KZ BiH, da se optuženom Harisu Čauševiću u izrečenu kaznu zatvora uračuna vrijeme provedeno u pritvoru, počevši od dana lišenja slobode 27.06.2010. godine, pa nadalje do upućivanja optuženog na izdržavanje kazne zatvora.

VII. ODLUKA O TROŠKOVIMA

237. S obzirom da je optuženi oglašen krivim, a temeljem odredbe člana 188. stav 1. ZKP BiH, obavezuje se na naknadu troškova krivičnog postupka, čiju će visinu Sud utvrditi posebnim rješenjem, po pribavljanju relevantnih podataka, u cilju efikasnosti krivičnog postupka.

238. Naime, odredbom člana 188. stav 1. ZKP BiH je propisano da ukoliko Sud optuženog oglasi krivim, da će istog presudom obavezati da nadoknadi troškove krivičnog postupka, dok je odredbom člana 186. stav 2. ZKP BiH propisano da ukoliko nedostaju podaci o visini troškova, da će o istim Sud odlučiti posebnim rješenjem. Kako je u konkretnom slučaju krivični postupak trajao duži vremenski period, kako su poduzimane brojne radnje, te kako je optuženi imao branioca po službenoj dužnosti, Sud će nakon izvršenih potrebnih provjera i utvrđenja, donijeti posebno rješenje o visini troškova.

VIII. ARGUMENTACIJA SUDA – ODBIJAJUĆI DIO

239. U pogledu odluke suda kojom se optužba odbija u odnosu na optuženog Harisa Čauševića za krivično djelo Terorizam iz člana 201. stav 3. u vezi stava 5. tačka f) KZ BiH, iz tačke II presude, Apelaciono vijeće želi istaći da odredba člana 283. tačka e) ZKP BiH propisuje da se presuda kojom se optužba odbija donosi ako je optuženi aktom amnestije ili pomilovanja oslobođen od gonjenja ili se krivično gonjenje ne može poduzeti zbog zastarjelosti ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivično gonjenje. S tim u vezi, Apelaciono vijeće je u konkretnom slučaju našlo da postoje druge okolnosti koje isključuju krivično gonjenje.

240. Naime, optuženom Harisu Čauševiću prilikom ispitivanja u istrazi nije stavljen na teret činjenični supstrat iz tačke 2. optužnice. Apelaciono vijeće je uvidom u zapisnik o saslušanju osumnjičenog Harisa Čauševića pred Tužilaštvom BiH, broj T 20 0 KT 0000441 10 od 29.06.2010. godine, utvrdilo da isti prilikom ispitivanja u fazi istrage nije bio upoznat sa krivičnim djelom iz tačke 2. predmetne optužnice koje mu se stavlja na

teret i osnovima sumnje protiv njega, kako to nalaže odredba člana 78. stav 2. ZKP BiH, što znači da tužilac nije proveo istragu protiv optuženog za predmetno krivično djelo, te u smislu člana 225. stav 3. ZKP BiH, nije ni mogao podići optužnicu. U tom pogledu, Apelaciono vijeće ističe da je cilj ispitivanja da se osumnjičenom stave na znanje osnovi sumnje i dokazi protiv njega, da bi od optužbe mogao da se brani, a dokaze da opovrgne.

241. S obzirom na navedeno, ovo Vijeće smatra da zbog takvog propusta tužilaštva nije moglo doći do podizanja optužnice, te je shodno tome Apelaciono vijeće donijelo odluku kojom se, za navedeno krivično djelo, optužba odbija u odnosu na optuženog Harisa Čauševića.

242. Dakle, Apelaciono vijeće zaključuje da u konkretnom slučaju postoje okolnosti koje isključuju krivično gonjenje, jer ZKP BiH ne propisuje mogućnost podizanja optužnice bez sprovođenja istrage i prethodnog ispitivanja osumnjičenog. Stoga je optužba iz tačke 2. predmetne optužnice odbijena.

243. S obzirom na prirodu ove odluke, Apelaciono vijeće je na osnovu člana 189. stav 1. ZKP BiH odlučilo da troškovi krivičnog postupka iz člana 185. stav 2. tačke a) do f) ZKP BiH, kao i nužni izdaci optuženog i nužni izdaci i nagrada branitelja, u dijelu presude u kojem se optužba odbija, padaju na teret budžetskih sredstava.

IX. ODLUKA O ODUZIMANJU PREDMETA

244. Apelaciono vijeće je po prijedlogu tužilaštva, ali i po službenoj dužnosti, donijelo odluku da se predmeti navedeni u tački III izreke presude trajno oduzmu i nakon pravomoćnosti ove presude unište, u interesu opće sigurnosti, shodno odredbama člana 74. KZ BiH.

X. ODLUKA O IMOVINSKOPRAVNIM ZAHTJEVIMA

245. Kantonalno javno pravobranilaštvo Kantona Središnja Bosna se obratilo ovom Sudu Prijedlogom, broj KP-228/13 od 02.10.2013. godine, kojim se od počinitelja krivičnog djela iz tačke I traži naknada štete pričinjene ovim krivičnim djelom, i to u ukupnom iznosu od 518.051,48 KM, te je sud na osnovu odredbe člana 198. stav 2. ZKP BiH, Srednjobosanski kanton F BiH, kao i oštećene Mersihu Ljubuškić, Edinu Hindić, Muamera Karadžu, Sanela Hodžića, Sulejmana Bešića, Marinka Kolaka, Mugdima Škandru, Vladimira Kunovca, Mustafu Zukanovića, Alvira Josipa, Branka Dakića, uputio da imovinskopravne zahtjeve ostvaruju u parničnom postupku, a sve u cilju efikasnosti predmetnog krivičnog postupka.

Zapisničar

Pravni savjetnik

Neira Tatlić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

SUDIJA

Tihomir Lukes

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.